

แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2
ในยุคนิว نرمัล

ACADEMIC ADMINISTRATION TO PROMOTE INSTRUCTIONAL
MANAGEMENT OF THE SECONDARY SCHOOLS UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2
IN NEW NORMAL ERA

นันทวัน พูลกำลัง

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2
ในยุคนิวนอร์มัล

นันทวัน พูลกำลัง

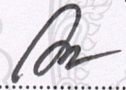
วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล
Academic Administration to Promote Instructional Management
of the Secondary Schools under the Secondary Educational Service
Area Office 2 In New Normal Era

ชื่อ - นามสกุล นางสาวนันทวัน พูลกำลัง
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ชัยอนันต์ มั่นคง, ศษ.ด.
ปีการศึกษา 2563

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

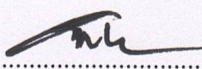

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์, ค.ด.)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ด.)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชัยอนันต์ มั่นคง, ศษ.ด.)

คณะกรรมการอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะกรรมการอุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล, ค.อ.ม.)

วันที่...5... เดือน...กุมภาพันธ์... พ.ศ. 2564...

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวเนอร์มีล
ชื่อ - นามสกุล	นางสาวนันทวัน พูลกำลัง
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ชัยอนันต์ มั่นคง, ศษ.ด.
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวเนอร์มีล และ 2) ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวเนอร์มีล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 โดยกำหนดขนาดตามตารางซีและมอแกน และโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ จำนวน 367 คน และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นรูปแบบการตอบแบบสอบถามแบบสนองคู่ (Dual-response format) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และแบบสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวเนอร์มีล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวเนอร์มีล พบว่า ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด มีแนวทางการพัฒนา ดังต่อไปนี้ (1) การจัดการเรียนการสอนผ่านโทรทัศน์นั้น ครูควรมีการตรวจสอบความพร้อมอุปกรณ์พื้นฐานและความต้องการของผู้เรียน (2) การจัดการเรียนการสอนยุคนิวเนอร์มีล ครูควรใช้การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านโทรทัศน์ในสัดส่วนที่มากกว่าการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน และ (3) ครูควรให้ความสำคัญการประเมินผู้เรียน ติดตาม ตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจ การปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน ยุคนิวเนอร์มีล

Thesis Title	Academic Administration to Promote Instructional Management of the Secondary Schools under the Secondary Educational Service Area Office 2 in New Normal Era
Name - Surname	Miss Nantawan Poolgumlang
Program	Educational Administration
Thesis Advisor	Mr. Chaianan Mankong, Ed.D.
Academic Year	2020

ABSTRACT

This objectives of this study were to: 1) investigate the current conditions and the expected conditions of the educational administration to promote instructional management in the new normal era of the schools under the Secondary Educational Service Area Office 2, and 2) find the academic administration guidelines to promote the instructional management in the new normal era of the schools under the Secondary Educational Service Area Office 2.

The research samples were 367 secondary school teachers from the school under the Secondary Educational Service Area Office 2 including 5 experts who were school administrators. They were selected by the stratified sampling and the Krejcie & Morgan. The research instruments were questionnaire with a double response model (Dual-Response Format) by using 5-level rating scale and a structured interview. The statistics used in this research were frequency, percentage, mean, standard deviation, and the interview forms using content analysis.

The research results revealed that 1) the current conditions and the expected conditions of the academic administration to promote the management of the new normal era instruction of the schools under the Secondary Educational Service Area Office 2 were generally in a good level, and 2) the development guidelines of academic administration to promote instruction in of the new normal era styles of the schools under the Secondary Educational Service Area Office 2, was found to be highest in On-Air instruction were needed. The guidelines of On-Air instructional consisted of the following suggestions: (1) to manage On-Air instructions, the teachers should examine the instruments' conditions and learners' interests (2) to match the new normal situations, the teachers should prepare for distant On-Air lessons more than the on-site lessons, and (3) The teachers should focus on learners' on-progress assessments so as to follow up and diagnose learners' development and improvement.

Keywords: academic administration, instructional management, new normal era

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยดี โดยได้รับความเมตตากรุณาเป็นอย่างสูงจาก ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์ ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ กรรมการสอบ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบร่วมพิจารณา ตลอดจนให้คำแนะนำ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์เพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลวรรณ ศรีสงคราม ดร.ลินฐฎา กุญชรินทร์ ดร.วัชรภรณ์ เชื้อนวัง ดร.สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์ และ ดร.สุชิรา มีอาษา ครูโรงเรียนนครนายกวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอบพระคุณบุคลากรงานบัณฑิตศึกษาทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือตลอดช่วงเวลาของการศึกษาและการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ คุณป้า และน้องชาย บรรดาเพื่อนๆ ผู้ใกล้ชิดที่ทำให้กำลังใจให้การสนับสนุนด้วยดีตลอดมา สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณผู้เขียนเอกสาร บทความ ตำราหนังสือของทุกท่านที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูล และที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณบูรพาจารย์ที่ให้ความเมตตาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ อำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก อันเป็นสิ่งที่พึงให้ผู้วิจัยได้สติปัญญาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้

นันทวัน พูลกำลัง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(9)
บทที่ 1 บทนำ.....	10
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	10
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
1.3 คำถามการวิจัย.....	11
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	11
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	12
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	13
1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	15
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
2.1 แนวคิดทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ.....	16
2.2 แนวทางการบริหารวิชาการในยุคนิวนอร์มัล.....	28
2.3 สภาพบริบทสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.....	64
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	68
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	74
ระยะที่ 1 เชิงปริมาณ การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงาน วิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล	
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	75
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	77
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	77
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	78

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
ระยะที่ 2 เจริญคุณภาพ การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล	
1. ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์.....	80
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	80
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	81
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	81
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
4.1 สัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	103
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	104
5.2 การอภิปรายผล.....	107
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	110
บรรณานุกรม.....	113
ภาคผนวก.....	117
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้วิจัย.....	118
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	118
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	127
ภาคผนวก ค ผลการประเมินความสอดคล้อง IOC.....	136
ประวัติผู้เขียน.....	142

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.....	75
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพและประสบการณ์ในการทำงาน และกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	83
ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล โดยภาพรวม.....	85
ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air).....	86
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนแบบออนไลน์ (Online)	89
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site).....	91
ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air).....	94
ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online).....	96
ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site).....	100

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	หน้า 13
--------------------------------------	---------

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งเป็นผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมเปลี่ยนแปลง เช่น การป้องกันตนเองด้วยการสวมหน้ากากอนามัยทุกวัน การเว้นระยะห่างทางสังคม การมีนโยบายให้พนักงานทำงานจากที่บ้าน การตรวจคัดกรองอุณหภูมิร่างกาย และการบริการเจลแอลกอฮอล์ และเมื่อจำนวนยอดผู้ติดเชื้อน้อยลงการควบคุมเชื้อไวรัสโควิด-19 ทำให้วิถีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันกับผู้อื่น ต้องคำนึงถึงสุขภาพของตัวเองและคนรอบข้างมากขึ้น เรียกได้ว่า “นิวนอร์มัล” (New Normal) คือ การใช้ชีวิตปกติในวิถีใหม่ (ไทยรัฐออนไลน์, 2563)

วิถีชีวิตแบบนิวนอร์มอลทำให้การจัดการศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปกติ ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ยังแพร่ระบาดในช่วงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2563 ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดหาแนวทางในการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยที่นักเรียนไม่จำเป็นต้องเข้ามาเรียนที่โรงเรียนแบบปกติ นักเรียนศึกษาด้วยตนเองจากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกล จากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ สามารถติดตามรายการสด และรายการแบบย้อนหลังได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันประสบปัญหาโรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีความเสี่ยงสูงมากในการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ประกอบด้วยผู้คนจำนวนมาก ได้แก่ นักเรียน ครู หรือผู้ดูแลนักเรียน และผู้ปกครองอยู่ร่วมกัน จึงมีความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสได้ง่าย ทำให้สถานศึกษาต้องยึดหลักแนวทางการปฏิบัติจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์โรค COVID-19 และมีการจัดเตรียมความพร้อมก่อนการเปิดภาคเรียน หากยังมีการแพร่ระบาดที่ต่อเนื่องและหนักขึ้นก็จะมีจัดการเรียนการสอนออนไลน์เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ซึ่งจะเป็นการเรียนผ่าน DLTV จากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ และรวบรวมสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ใน OBEC Content Center ชุดโปรแกรมและแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ของกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงเตรียมโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบเครือข่าย เพื่อรองรับการให้บริการแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ให้เชื่อมโยงกับระบบ Digital e-Learning ของกระทรวงศึกษาธิการ แต่หากสถานการณ์การแพร่ระบาดคลี่คลายลงก็จะสามารถจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ตามปกติ ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนอาจมีหลาย

รูปแบบ ได้แก่ การเรียนรู้ผสมผสานกับการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ครูผู้สอนและนักเรียนไม่ได้เผชิญหน้ากัน อีกทั้งมีการกำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 โดยมีการประเมินความพร้อมของสถานศึกษา ก่อนเปิดภาคเรียน ตรวจสอบสถานที่ ทำความสะอาด อาคารเรียน ห้องเรียน รวมไปถึงการจัดเตรียมสถานที่เพื่อเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล หรือระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) นอกจากนี้ยังมีแนวทางการเปิด ปิดภาคเรียน มีการปรับตารางเรียน ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงการได้รับความรู้ให้ครบตามช่วงวัยของผู้เรียนเพื่อลดการได้รับผลกระทบเชิงลบจากการเปลี่ยนแปลงให้น้อยที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิว นอร์มัล เพื่อใช้ เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิว นอร์มัล (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิว นอร์มัล

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิว นอร์มัล

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัด การเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิว นอร์มัล อยู่ในระดับใด

1.3.2 แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิว นอร์มัล เป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ทั้งเชิงปริมาณและ เชิงคุณภาพ แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 เชิงปริมาณ การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 จากโรงเรียน 52 แห่ง ซึ่งมีประชากรทั้งหมด 7,565 คน ในปีการศึกษา 2563

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 367 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดสัดส่วน เครื่องชี้ และมอร์แกน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

ระยะที่ 2 เชิงคุณภาพ การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 5 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับผลกระทบและมีการจัดการเรียนการสอนแบบนิวอร์มัล 2) ผู้เชี่ยวชาญหรือครูที่ดำเนินการและรับผิดชอบโครงการพัฒนาทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

1.4.2 ขอบเขตเนื้อหา

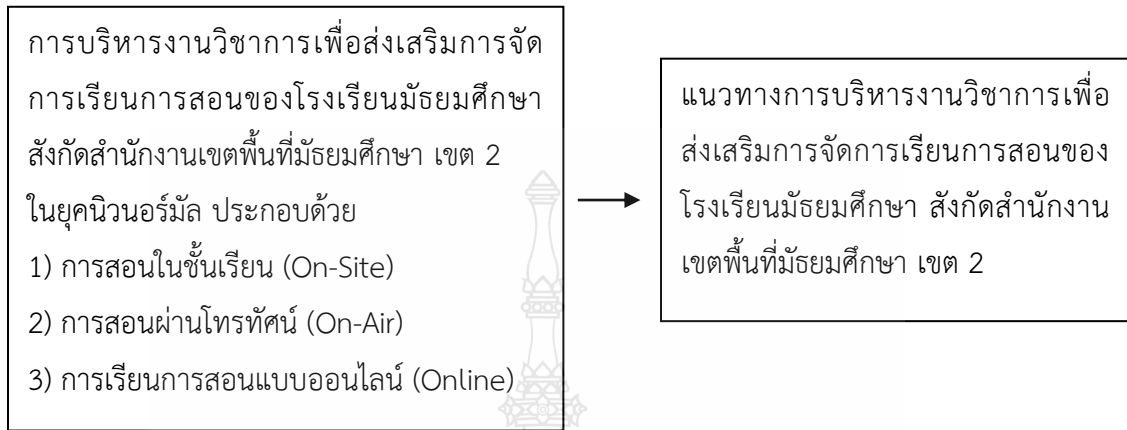
การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน จากแนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563, น.6) ประกอบด้วย รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยพิจารณาตามความเหมาะสมและบริบทของโรงเรียน ดังนี้

- 1) การสอนในชั้นเรียน (On-Site)
- 2) การสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air)
- 3) การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online)

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ประกอบแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัลจากแนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อนำมาเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การควบคุมบังคับบัญชา การวินิจฉัยสั่งการ การมอบหมายงานให้ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติงานวิชาการบรรลุจุดหมายของหลัก คือ การจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญของครูทุกคน เริ่มจากการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร เอกสารที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ผู้เรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ประโยชน์ต่อการพัฒนาของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนการสอน และมุ่งหมายให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดหาหรือเลือกใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล แล้วดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัดการชั้นเรียน สำคัญของครูทุกคน การวิเคราะห์ผู้เรียน นำมาวางแผนพัฒนาส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้และจัดการชั้นเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.2 การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ในยุคนิวนอร์มัล หมายถึง การบริหารการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาในยุคที่วิถีชีวิตอยู่ท่ามกลางวิกฤต โรงเรียนสามารถออกแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยจำเป็นต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน การป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 3 รูปแบบ

โรงเรียนสามารถเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยพิจารณาตามความเหมาะสมและบริบทของโรงเรียน ดังนี้

1) การสอนในชั้นเรียน (On-Site) หมายถึง กระบวนการดำเนินการในชั้นเรียน ประกอบด้วย การเตรียมการ การวางแผนการดำเนินการในชั้นเรียน การเตรียมความพร้อมในด้านศักยภาพ การวางแผนการเรียนการสอน การวางแผนการเรียนการสอนในชั้นเรียน และการวางแผนการเลือกใช้กิจกรรมต่างๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา การดำเนินการในชั้นเรียน การดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามกระบวนการที่กำหนดไว้ มีวัตถุประสงค์เพื่อผู้เรียนได้มีความรู้ ความสามารถตามสมรรถนะของรายวิชา พร้อมทั้งมีปฏิริยาร่วมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด การวัดและการประเมินผลเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอนใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย การซักถาม การสังเกต การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ผู้ปกครองร่วมประเมิน ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ให้ผู้สอนในการปรับปรุงการเรียนการสอนของตน โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอนใช้เทคนิคการประเมินอย่างง่าย ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ การพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริม เป็นข้อมูลให้ผู้สอนในการปรับปรุงการเรียนการสอน ทั้งนี้ โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2) การสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ช่องทางโทรทัศน์เพื่อเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ให้แก่ผู้เรียน หรือผู้รับทางบ้าน ตามหลักสูตรของแต่ละวิชา การใช้โทรทัศน์เพื่อการจัดการเรียนการสอนสามารถดำเนินการได้ทั้งในระบบและนอกระบบ การรับชมการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ผ่านช่องทางต่างๆ ดังนี้ ระบบดาวเทียม (Satellite) KU Band, C Band ระบบดิจิทัลทีวี (Digital TV) Smart TV, TV + กล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวี ระบบเคเบิลทีวี (Cable TV), TV + กล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวี ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จาก IPTV และ Application Smartphone + Tablet, Computer Notebook + PC

3) การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) หมายถึง การเรียนผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยอยู่ในรูปแบบของคอมพิวเตอร์ การใช้เทคโนโลยีที่สมัยใหม่บวกเข้ากับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสร้างการศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์คุณภาพสูง โดยไม่จำเป็นต้องเดินทาง เกิดความสะดวกและเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกสถานที่ ทุกเวลา เป็นการสร้างการศึกษาตลอดชีวิตให้กับประชากร การเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นการศึกษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความชอบของตนเอง จึงเหมาะสมสำหรับทุกคนเรียนได้ทุกเวลา

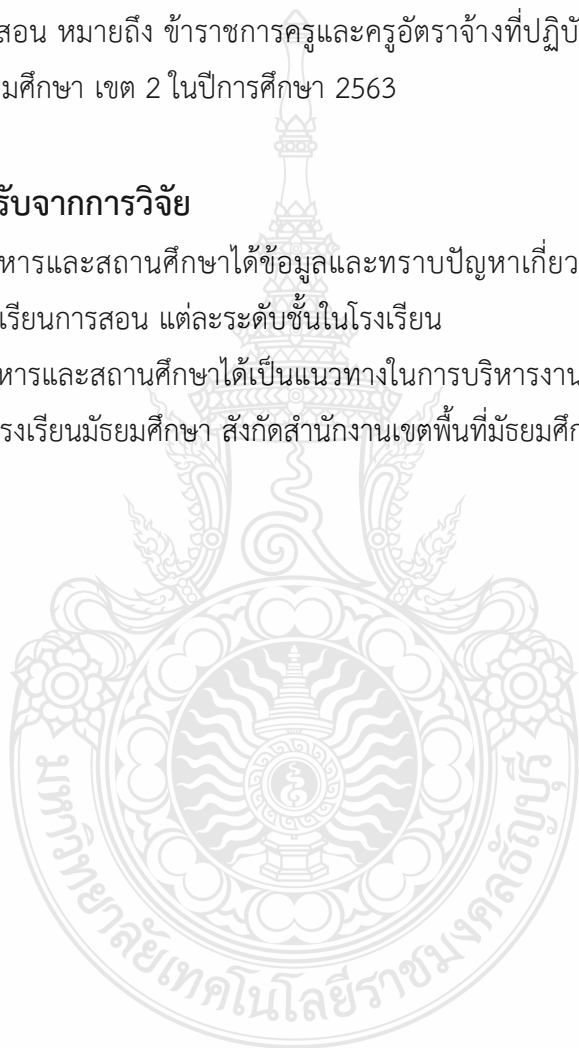
1.6.3 ยุคนิวนอร์มัล หมายถึง สถานการณ์หรือปรากฏการณ์ที่แต่เดิมเป็นสิ่งที่ไม่ปกติ ผู้คนไม่คุ้นเคย ไม่ใช่มาตรฐาน ต่อมาเมื่อเหตุหรือเกิดวิกฤตบางอย่างจึงมีการเปลี่ยนแปลงทำให้สถานการณ์หรือปรากฏการณ์นั้นกลายเป็นสิ่งที่ปกติและเป็นมาตรฐาน กรรมการได้ให้ความเห็นว่าคำจำกัดความของคำว่า New normal เป็นพลวัต และคำนี้มีที่ใช้อยู่ในหลายบริบท ไม่ใช่เฉพาะในทางธุรกิจหรือวิถีชีวิตเท่านั้น จึงเป็นการยากที่จะหาคำกลางๆ ที่จะใช้ได้ในทุกบริบท จึงมีข้อสรุปพร้อมกันว่า ควรจะเขียนคำนี้ทับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “นิวนอร์มัล” จะสื่อความหมายได้ดีกว่า

1.6.4 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูและครูอัตราจ้างที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในปีการศึกษา 2563

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.7.1 ผู้บริหารและสถานศึกษาได้ข้อมูลและทราบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน แต่ละระดับชั้นในโรงเรียน

1.7.2 ผู้บริหารและสถานศึกษาได้เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังมีรายละเอียดตามหัวข้อ ต่อไปนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ

2.1.1 ความหมายและความสำคัญการบริหารงานวิชาการ

2.1.2 ขอบข่ายงานวิชาการ

2.2 แนวทางการบริหารวิชาการในยุคนิวนอร์มัล

2.2.1 แนวทางการบริหารวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2.2.2 ยุคนิวนอร์มัล

2.3 สภาพบริบทสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

2.3.1 ข้อมูลพื้นฐาน

2.3.2 ทิศทางการพัฒนาการศึกษา

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้าง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ

2.1.1 ความหมายและความสำคัญการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญของการบริหารการศึกษาทุกระดับ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ประมวลผลการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดตารางสอน แบบเรียน ห้องสมุดโรงเรียน การวัดผลการศึกษา การสอนต่างๆ ที่ทันสมัยอยู่เสมอ งานวิชาการจะชี้ให้เห็นถึงคุณค่าและคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของหน่วยงานนั้นๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความเอาใจใส่งานวิชาการเป็นพิเศษ และเชื่อว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอนในโรงเรียน

Gorton (1983, pp.158-164) กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งได้แก่ งานด้านหลักสูตร การจัดการเรียน การจัดการตารางการเรียนการสอน การจัดการเข้าสอน การพัฒนาการเรียนการสอน

Forest and Kinser (2002, p.1) ได้ให้ความหมาย การบริหารวิชาการ ว่าเป็นงานที่จะต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารและการส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรการสอน และการจัดการเรียนรู้

Fry; Ketteridge and Marshall (2009, p.3) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ ว่าเป็นงานที่กำกับ ติดตาม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการเรียนการสอน การทำงานวิจัย การนิเทศ ติดตาม การบริหารงานวิชาการและการจัดการ ตลอดจนการรักษาความเป็นมืออาชีพทางด้านการจัดการเรียนการสอน

Vick; Furlong and Heiberger (2008, p.7) ให้ความหมาย การบริหารงานวิชาการ ว่าหมายถึง การวางแผนงานที่ต้องรับผิดชอบในการติดตามงานที่เกี่ยวกับวิชาการทั้งหมด ซึ่งเป็นภาระงานที่ใหญ่กว่างานบริหารทั่วไป และเป็นสิ่งที่ได้รับมอบหมายจากองค์กร

เรณู ครุฑไทย (2542, น.9) กล่าวถึงความหมายของการบริหารงานวิชาการ ว่าหมายถึง การจัดกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์อย่างมีประสิทธิภาพจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2553, น.30) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ ว่าเป็นกระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนตลอดด้านการประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

โกศล ศรีทอง (2543, น.15) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้บริหารต้องบริหารงานวิชาการร่วมกับบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามที่ต้องการ

รุจิรี ภูสาระ (2545, น.56) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานวิชาการ ไว้ว่าเป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ (2550, น.3) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานหรือดำเนินงานทุกชนิดในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและ

ประสิทธิผลสูงสุด โรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติการที่มีหน้าที่และภารกิจโดยตรงในการจัดการศึกษา มีหน้าที่พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่าและมีศักดิ์ศรี

สันติ บุญภิรมย์ (2552, น.21) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานวิชาการ ว่าหมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริหารสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างราบรื่น เปรียบเหมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัตอยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลและคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องต่อไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2555, น.2) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จากความหมายดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง บริหารงานหรือดำเนินงานทุกชนิดร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตร การจัดแผนการเรียนการสอน การพัฒนาการสอน การนิเทศติดตามการสอน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ นับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่นๆ แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกันแต่ก็เป็นเพียงงานที่สนับสนุนให้งานวิชาการของโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะหัวใจสำคัญของโรงเรียน ก็คือ เป็นสถานที่ฝึกอบรม คุณธรรม จริยธรรม อาชีพ ให้กับผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และให้สามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข นักวิชาการได้อธิบายความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

สุนนา พุ่มประพาฬ (2537, น.29) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า งานวิชาการนับว่าเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับองค์กร ผู้บริหารมีความจำเป็นต้องให้การสนับสนุนเพื่อพัฒนางานวิชาการให้ทันสมัย แต่งานวิชาการเป็นงานที่ต้องสัมพันธ์กับบุคลากรทุกคนในโรงเรียน

อำภา บุญช่วย (2537, น.2) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า โดยทั่วไปภารกิจหรืองานในสถานศึกษาโดยเฉพาะในโรงเรียนมักจะแยกเป็น 6 งาน ในบางสถานศึกษาจะแยกย่อยมากหรือน้อยกว่านี้ขึ้นอยู่กับปริมาณของนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษานั้นๆ แต่ไม่มีสถานศึกษาหรือโรงเรียนใดไม่ได้จัดให้มีงานด้านวิชาการซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ หรือเรียกว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษาหรือโรงเรียน ส่วนงานด้านบุคลากร ชุรกร กิจการนักเรียน และงานอื่นๆ นั้น

เป็นงานมาสนับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ ดังนั้น งานวิชาการจึงมิใช่เพียงให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ ทำเลขเก่งเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข งานวิชาการยังเน้นถึงการออกไปประกอบอาชีพได้ และเป็นงานที่รับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมืองที่จะออกไปช่วยพัฒนาประเทศในอนาคต

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, น.1) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใดมาตรฐาน และคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับ หลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษา ซึ่งอาจเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้นๆ

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2550, น.26) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียน มีขอบข่ายกว้างขวาง ผู้บริหารโรงเรียนต้องกระจายอำนาจในการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน มีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบ ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถปฏิบัติงาน ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพสูงสุด

สันติ บุญภิรมย์ (2552, น.22) ได้สรุปไว้ว่า งานด้านวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญ หรือ อาจกล่าวได้ว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา ส่วนอื่นๆ เป็นงานที่มาสนับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ ดังนั้น งานวิชาการจึงมิใช่เพียงแต่ให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ ทำเลขเก่งเท่านั้น แต่ความหมายรวมถึง การดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

พิสมัย อนัญญวงษ์ (2541, น.23) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักของ สถาบันการศึกษาทุกระดับ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นการจัดกิจกรรมทุกชนิดของสถานศึกษา ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุ ตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

นิลบล เฟื่องคอน (2542, น.21) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นงานสำคัญและเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา คือ มุ่งให้การเรียนการสอนในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีจริยธรรมและมีคุณธรรมตามที่สังคม ต้องการ

ศิริกุล นามศิริ (2552, น.47) ได้ให้ความสำคัญของงานวิชาการ ไว้ดังนี้ งานวิชาการ หรืองานที่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาในโรงเรียนที่จะทำให้ ผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กล่าวคือ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่

สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

คัมภีร์ สุตแท้ (2553, น.23) ได้ให้ความสำคัญของงานวิชาการ ไว้ดังนี้ การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน ส่วนงานอื่นทุกอย่างมุ่งส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนให้มีความสมบูรณ์ บรรลุวัตถุประสงค์ ที่มุ่งส่งเสริมคุณภาพของนักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างสมบูรณ์

จากความหมายดังกล่าวผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า งานวิชาการหรืองานที่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา เพื่อให้การวางแผนดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษามีความเป็นระบบ ทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ผู้เรียนเกิดการพัฒนาดตนเองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีจริยธรรมและมีคุณธรรมตามที่สังคมในการดำรงชีวิต

2.1.2 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

เนื่องจาก การบริหารงานวิชาการครอบคลุมกิจกรรมในทุกด้านที่ส่งเสริมการจัดการเรียน การสอน ขอบข่ายของงานวิชาการจึงกว้างและครอบคลุมงานหลายด้าน ดังที่นักการศึกษาเสนอไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, น.3-4) ได้เสนอขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย

- 1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ
 - (1.1) แผนปฏิบัติงานวิชาการ
 - (1.2) โครงการสอน
 - (1.3) บันทึกการสอน
- 2) การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน
 - (2.1) การจัดตารางสอน
 - (2.2) การจัดชั้นเรียน
 - (2.3) การจัดครูเข้าสอน
 - (2.4) การจัดแบบเรียน
 - (2.5) การปรับปรุงการเรียนการสอน
 - (2.6) การฝึกงาน
- 3) การจัดการบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน
 - (3.1) การจัดสื่อการเรียนการสอน
 - (3.2) การจัดห้องสมุด
 - (3.3) การนิเทศการสอน

(3.4) การวัดและประเมินผล

ธีระ รุญเจริญ (2547, น.72) กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 8 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) ด้านการพัฒนาการเรียนรู้
- 3) ด้านการวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผลการศึกษา
- 4) ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 5) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีการศึกษา
- 6) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้
- 7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 8) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น.32) ได้กำหนดขอบข่ายของงานวิชาการ ออกเป็น 12 ด้าน ดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางปฏิบัติ

(1.1) ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

(1.2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(1.3) จัดโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

(1.4) นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม

(1.5) นิเทศการใช้หลักสูตร

(1.6) ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

(1.7) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แนวทางปฏิบัติ

(2.1) ส่งเสริมครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(2.2) ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่างๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม ทั้งนี้ โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและสิ่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

(2.3) จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่างๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันหรือแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสม

(2.4) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน แนวทางการปฏิบัติ

(3.1) กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา

(3.2) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

(3.3) ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน

(3.4) จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่นๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

(3.5) พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แนวทางการปฏิบัติ

(4.1) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา

(4.2) ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้

(4.3) ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ และสถาบันอื่น

- 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แนวทางการปฏิบัติ
 - (5.1) ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ
 - (5.2) ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน
 - (5.3) จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาทางด้านวิชาการ
 - (5.4) ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ และสถาบันอื่น
 - (5.5) การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ แนวทางการปฏิบัติ
 - (6.1) สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง
 - (6.2) จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง
 - (6.3) จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้งส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน
 - (6.4) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 7) การนิเทศการศึกษา แนวทางการปฏิบัติ
 - (7.1) จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา
 - (7.2) ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา
 - (7.3) ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา
 - (7.4) ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา
 - (7.5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

- 8) การแนะแนวการศึกษา แนวทางการปฏิบัติ
- (8.1) จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน
- (8.2) ดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา
- (8.3) ติดตามและประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา
- (8.4) ประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษา หรือเครือข่ายการแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา
- 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แนวทางการปฏิบัติ
- (9.1) จัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- (9.2) กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา
- (9.3) วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา
- (9.4) ดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- (9.5) ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงและพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
- (9.6) ประสานงานกับเขตพื้นที่ เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา
- (9.7) ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- 10) การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน แนวทางการปฏิบัติ
- (10.1) การศึกษา สำนวความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน
- (10.2) จัดให้ความรู้เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น

(10.3) การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

(10.4) ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น

11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
แนวทางการปฏิบัติ

(11.1) ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา และต่างเขตพื้นที่การศึกษา

(11.2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แนวทางการปฏิบัติ

(12.1) สำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

(12.2) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

(12.3) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

กล่าวโดยสรุป ขอบข่ายงานวิชาการสามารถแบ่งเป็น 6 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ การวางแผน การเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดการการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน การนิเทศการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้แก่ชุมชน

จากการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีการเตรียมตัวให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการระบาด พร้อมกับเตรียมมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนได้รับผลกระทบจากรูปแบบการเรียนที่เปลี่ยนไป รัฐบาลไทยมีมาตรการเปิด-ปิดโรงเรียนให้สอดคล้องกับความเสี่ยงของการระบาดของโรค มีความยืดหยุ่นในแต่ละพื้นที่ และใช้มาตรการด้านอื่นควบคู่ในกรณีเปิดโรงเรียน นอกจากนี้ ควรเร่งสำรวจความพร้อมในการเข้าถึงการเรียนทางไกลของเด็ก เพื่อเตรียมอุปกรณ์หรือสื่อการเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของครอบครัวเด็กที่แตกต่างกัน โดยดำเนินการ 6 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 กำหนดมาตรการเปิด-ปิดโรงเรียน ให้สอดคล้องและยืดหยุ่นตามความรุนแรงของการระบาดของไวรัส โควิด-19 โดยวางแผนทางให้พื้นที่ที่พบผู้ติดเชื้อรายใหม่อย่างต่อเนื่องในช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา ต้องปิดโรงเรียน และให้เด็กเรียนทางไกลที่บ้านจนสถานการณ์ลดความรุนแรงลงจนสามารถกลับมาเปิดโรงเรียนได้

ในกรณีพื้นที่ที่พบผู้ติดเชื้อรายใหม่ประปราย หรือไม่มีผู้ติดเชื้อรายใหม่ในช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา ให้พิจารณาเปิดโรงเรียนได้ภายใต้ข้อจำกัดความพร้อมของห้องเรียน และความพร้อมในการเรียนทางไกลของเด็ก ทั้งนี้ควรกำหนดให้แนวทางการเปิด-ปิดโรงเรียนยืดหยุ่นตามสถานการณ์ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ทั้งในกรณีที่สถานการณ์ระบาดรุนแรงขึ้น และสถานการณ์ผ่อนคลายลง

ประการที่ 2 ปรับปรุงห้องเรียนให้เป็น “ห้องเรียนปลอดภัย ห่างไกล โควิด-19” โดยกำหนดแนวทางให้โรงเรียนทุกแห่งสำรวจความพร้อมของห้องเรียน โดยกระทรวงศึกษาธิการควรประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านระบาดวิทยา กำหนดลักษณะของห้องเรียนที่เหมาะสม เช่น จักรยะห่างระหว่างนักเรียนอย่างน้อย 1 เมตร และมีอากาศหมุนเวียนอย่างน้อย 10 เท่าของปริมาณอากาศในห้องเรียน เป็นต้น เพื่อให้โรงเรียนทุกแห่งประเมินความพร้อมด้านกายภาพของตน ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการควรสื่อสารอย่างชัดเจน โดยกำหนดแนวทางที่อิงกับแบบแปลนอาคารเรียนมาตรฐาน หรือในกรณีที่โรงเรียนไม่ได้ใช้แบบแปลนมาตรฐาน ควรแจ้งให้โรงเรียนทราบถึงมาตรฐานของการระบายอากาศอย่างชัดเจน

ประการที่ 3 สำรวจความพร้อมการเรียนทางไกลของเด็ก เพื่อประเมินความเสี่ยงกระทรวงศึกษาธิการ หรือหน่วยงานต้นสังกัด โรงเรียนควรประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลพื้นฐานครัวเรือนนักเรียนมาบูรณาการร่วมกันเพื่อจัดกลุ่มตามระดับความเสี่ยงในการเข้าถึงการเรียนทางไกล โดยแบ่งเด็กเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีความพร้อม ได้แก่ เด็กมีอุปกรณ์ดิจิทัลพร้อมอินเทอร์เน็ตที่บ้าน กลุ่มที่มีความเสี่ยง ได้แก่ เด็กที่ไม่มีอุปกรณ์ดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตที่บ้านแต่เข้าถึงไฟฟ้าได้ และกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง ได้แก่ เด็กที่ไม่มีอุปกรณ์ดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตที่บ้านและไม่มีไฟฟ้าใช้ ทั้งนี้ควรใช้ข้อมูลเพื่อประเมินความพร้อมของผู้ปกครองด้วย เช่น เป็นเด็กอยู่กับพ่อแม่หรือไม่ เพื่อวางแผนให้การสนับสนุนเพิ่มเติมแก่ครอบครัวที่ผู้ปกครองไม่พร้อมสนับสนุนบุตรหลานในกรณีที่ต้องเรียนที่บ้าน

ในกรณีพื้นที่ที่พบผู้ติดเชื้อรายใหม่ประปราย และพื้นที่ที่ไม่มีผู้ติดเชื้อรายใหม่ในช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา โรงเรียนควรเปิดการเรียนการสอนตามปกติ หากมีห้องเรียนพร้อมรองรับนักเรียนทุกคน โดยยังสามารถรักษาระยะห่างได้ ส่วนโรงเรียนที่ไม่สามารถจัดชั้นเรียนตามมาตรฐานรักษาระยะห่างที่ปลอดภัยได้ ควรใช้วิธีการสอนในโรงเรียนตามปกติผสมกับการสอนทางไกล เช่น โรงเรียนประถมศึกษาหรือขยายโอกาส ให้นักเรียนอนุบาลหรือในช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 ถึง ป.3) มาเรียนที่โรงเรียนตามปกติ แต่ให้นักเรียนระดับ ป.4 ขึ้นไปเรียนที่บ้าน ส่วนโรงเรียนมัธยม ครูอาจประเมินนักเรียนตามผลการเรียน (เช่น

คะแนนสอบ หรือพฤติกรรม เป็นต้น) แล้วให้เด็กที่จำเป็นต้องดูแลใกล้ชิดมาเรียนตามปกติ นอกจากนั้นให้เรียนที่บ้าน เป็นต้น

ประการที่ 4 จัดเตรียมอุปกรณ์ให้แก่นักเรียนที่มีความเสี่ยงที่จะเสียโอกาสจากการเรียนทางไกล ในกรณีโรงเรียนต้องปิดเพราะพื้นที่มีการระบาดรุนแรง หรือโรงเรียนที่ไม่สามารถจัดชั้นเรียนในห้องเรียนแก่เด็กทุกคนได้ กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดเตรียมอุปกรณ์รวมทั้งสื่อการเรียนการสอนแก่เด็กที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มเสี่ยงสูง เช่น จัดเตรียมแท็บเล็ต (Tablet) พร้อมเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ให้ยืมเรียนแก่เด็กที่ขาดแคลนอุปกรณ์ที่บ้าน แต่สามารถเข้าถึงไฟฟ้าได้ เพื่อให้เด็กสามารถเรียนออนไลน์ได้ และจัดเตรียม “สื่อแห้ง” ในรูปชุดสื่อการเรียนรู้ (Learning Packages) สำหรับเด็กที่บ้านไม่มีไฟฟ้าใช้ เป็นต้น

ประการที่ 5 ใช้มาตรการทางสาธารณสุข และมาตรการทางสังคมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของในโรงเรียนที่เปิดการเรียนการสอน ในกรณีที่โรงเรียนสามารถจัดการสอนได้ หรือใช้การสอนแบบผสม ควรบังคับใช้มาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดตาม “แนวทางปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา เพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (Covid-19)” ที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับองค์กร UNICEF อย่างเคร่งครัด เช่น ไม่ให้นักเรียน ครู หรือเจ้าหน้าที่ที่เจ็บป่วยมาโรงเรียน กำหนดให้มีการล้างมือด้วยสบู่เป็นประจำ และรณรงค์ส่งเสริมให้สวมใส่หน้ากากอนามัย เป็นต้น

ประการที่ 6 สื่อสารให้ผู้ปกครองทราบความจำเป็นของมาตรการเปิด-ปิดโรงเรียน รวมทั้งให้คู่มือสนับสนุนเด็กสำหรับการเรียนทางไกล โดยให้ผู้ปกครองทราบว่ารัฐบาลมีแนวทางการเปิด-ปิดโรงเรียน อย่างไร เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถประเมินสถานการณ์ในอนาคตได้ นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการควรจัดทำคู่มือสำหรับผู้ปกครองสำหรับสนับสนุนบุตรหลานในกรณีเรียนที่บ้าน เช่น วิธีการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลเพื่อเรียนออนไลน์ แนวทางแก้ปัญหาเบื้องต้น หรือ คู่มือการใช้สื่อการเรียนรู้ เป็นต้น

การเปิด-ปิดโรงเรียนเป็นเพียงมาตรการหนึ่งเพื่อตอบโจทย์ “การศึกษาต้องปรับตัวอย่างไรในช่วงสถานการณ์ โควิด-19” เพื่อให้เด็กกลับมาเรียนตามปกติให้ได้เร็วที่สุดเท่าที่นั้น แต่จะทำอย่างไรให้เด็กสามารถเรียนได้อย่างต่อเนื่องในสถานการณ์ที่อาจต้องเรียนที่บ้านช่วงหนึ่ง แล้วสลับกลับมาเรียนตามปกติภายหลังสถานการณ์ระบาดลดความรุนแรงลง รวมทั้งระบบการศึกษาทั้งระบบจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับรูปแบบที่ซับซ้อนมากขึ้น โดยเฉพาะกระบวนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะกล่าวถึงใน “TDRI Policy Series on Fighting Covid-19” สำหรับการศึกษาไทยในบทความต่อไป (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ), 2563)

2.2 แนวทางการบริหารวิชาการในยุคโควิด-19

2.2.1 แนวทางการบริหารวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

แนวทางการดำเนินงานของศูนย์เฉพาะกิจจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เขตพื้นที่การศึกษา (ศนง. COVID-19 เขตพื้นที่การศึกษา) ประเด็นการนำเสนอ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ 2) โครงสร้างการดำเนินงาน 3) บทบาทและภารกิจ 4) การรายงานผลการดำเนินงาน 5) แผนการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์เปิดภาคเรียน และ 6) การติดต่อประสานงาน

1) วัตถุประสงค์ เพื่อกำกับ ติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ สนับสนุน และแก้ปัญหาพร้อมกันร่วมกับโรงเรียนตามความเหมาะสมของแต่ละบริบท และรายงานมายังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) โครงสร้างการดำเนินงาน โครงสร้างการบริหารงานศูนย์เฉพาะกิจด้านการจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย ที่ปรึกษา ผู้อำนวยการศูนย์ รองผู้อำนวยการศูนย์ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานศูนย์ และคณะทำงาน

3) บทบาทและภารกิจของศูนย์เฉพาะกิจจัดการศึกษาทางไกลฯ COVID-19 เขตพื้นที่การศึกษา

(3.1) วางแผนและจัดทำแผนการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ไปสู่การปฏิบัติ

(3.2) ประสานการทำงานร่วมกับศูนย์เฉพาะกิจจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(3.3) นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาทางไกลตามนโยบายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

(3.4) ดูแล ช่วยเหลือ สนับสนุนและแก้ปัญหาพร้อมกันร่วมกับโรงเรียนตามความเหมาะสมของแต่ละบริบท

(3.5) สรุปและรายงานผลการดำเนินงานต่อศูนย์เฉพาะกิจจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(3.6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

- 4) การรายงานผลการดำเนินงาน
- 5) แผนการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์เปิดภาคเรียน 1 กรกฎาคม 2563
- 6) การติดต่อประสานงาน ศูนย์ละ 2 คน ผู้อำนวยการศูนย์ฯ 1 คน และเลขานุการ 1 คน
มาตรการในการจัดการเรียนการสอนทางไกลที่ส่วนกลางจัดให้

1) การจัดการเรียนการสอน ใช้การเรียนการสอนของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ วันละ 2 ชั่วโมง 30 นาที และออกอากาศซ้ำ (rerun) วันละ 2 รอบ วันเสาร์นำรายการวันจันทร์ วันอังคาร และวันพุธ มาออกอากาศซ้ำ (rerun) วันอาทิตย์นำรายการวันพฤหัสบดี และวันศุกร์ มาออกอากาศซ้ำ (rerun) การรับชมต้องคำนึงถึงสุขภาพของนักเรียน และให้ถือว่าการจัดการเรียนการสอนทางไกล เป็นช่องทางสนับสนุนเท่านั้น ไม่สามารถใช้ทดแทนการเรียนการสอนได้ทั้งหมด ทั้งนี้ โรงเรียนสามารถออกแบบการเรียนการสอนเองได้ตามความเหมาะสม

2) ช่องทางการเรียนที่บ้าน (Learn from home) เลือกชมได้ 6 ช่องทาง ได้แก่

- (2.1) ทีวีดิจิทัลช่อง 37 - 39
- (2.2) ทีวีผ่านดาวเทียมระบบ KU-Band (จานทึบ) ช่อง 195 - 197
- (2.3) ทีวีผ่านดาวเทียมระบบ C-Band (จานโปร่ง) ช่อง 337 - 339
- (2.4) Mobile Application : DLTV
- (2.5) Youtube : www.youtube.com
- (2.6) www.dltv.ac.th (DLTV 10 - 12)

3) แนวทางปฏิบัติสำหรับครูและผู้ปกครอง

(3.1) ช่วงเวลาปรับพื้นฐานเพื่อประเมินการเข้าถึงระบบการจัดการเรียนการสอนทางไกล ระหว่างวันที่ 18 - 31 พฤษภาคม 2563

กรณีสำหรับนักเรียนที่สามารถเรียนที่บ้านได้ (Learn from home)

แนวทางปฏิบัติสำหรับครู

- (1) ทบทวนข้อมูลจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center)
- (2) ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนทางไกล
- (3) ดาวนโหลดและศึกษาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และใบงานต่างๆ และการเรียนการสอนล่วงหน้าในเว็บไซต์ของ DLTV(www.dltv.ac.th)
- (4) ศึกษาช่องทางการเรียนรู้ที่บ้าน (Learn from home) และวิธีการใช้งาน
- (5) สืบค้นข้อมูลนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อม และช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอนทางไกล

(6) เยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคน และรับ-ส่งเอกสารการเรียนสำหรับนักเรียน

(7) สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองถึงเหตุผลที่ต้องปรับพื้นฐาน New Normal และความสำคัญของการร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง พร้อมทั้งอธิบายถึงเอกสารจัดการเรียนรู้และวางแผนร่วมกันในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนที่บ้าน

(8) สำหรับผู้ปกครองมีความพร้อมในการช่วยจัดการเรียนรู้ที่บ้านให้นักเรียน ให้วางแผนร่วมกันจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน

แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ปกครอง

- (1) รับการตรวจเยี่ยมบ้านจากครู
- (2) สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่บ้านตามศักยภาพและบริบทของครอบครัว
- (3) เตรียมช่องทางในการเรียนที่บ้าน (Learn from home) เอกสารการเรียนรู้ ใบงานต่างๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน

(4) เข้าร่วมช่องทางการสื่อสารกับครู เช่น โทรศัพท์ไลน์ (Line) เฟซบุ๊ก (Facebook) หรือช่องทางอื่นๆ ตามนัดหมาย

(5) นำนักเรียนรายงานตัวก่อนเริ่มจัดการเรียนรู้กับครู ผ่านช่องทางการสื่อสารตามนัดหมาย และดูแลนักเรียนขณะจัดการเรียนรู้

(6) รับ-ส่งแฟ้มงานนักเรียน และสื่อสารกับครูตามการนัดหมาย

(7) ร่วมมือกับครูหาแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน กรณีสำหรับนักเรียนที่ไม่สามารถเรียนที่บ้านได้ ทั้ง 6 ช่องทาง

แนวทางปฏิบัติสำหรับครู

(1) ทบทวนข้อมูลจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center)

(2) ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนทางไกล

(3) ดาวน์โหลดและศึกษาแผนการสอนและใบงานต่างๆ และดูการเรียนการสอนล่วงหน้าในเว็บไซต์ของ DLTV (www.dltv.ac.th) เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

(4) สืบค้นข้อมูลนักเรียนเพื่อเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนการสอน

(5) เยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคน และรับ-ส่งเอกสารการเรียนสำหรับนักเรียน

(6) สร้างความเข้าใจความสำคัญของการร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง พร้อมทั้งอธิบายถึงเอกสารจัดการเรียนรู้ และวางแผนร่วมกันในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนที่บ้าน

(7) สำหรับผู้ปกครองมีความพร้อมในการช่วยจัดการเรียนรู้ ให้ร่วมวางแผนกับครูจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่บ้าน

(8) ร่วมกับผู้ปกครองหาแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนรู้
แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ปกครอง

(1) รับการตรวจเยี่ยมบ้านจากครู

(2) สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่บ้านตามศักยภาพและบริบทของครอบครัว

(3) ดูแลให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด/ใบงาน/ชิ้นงาน/ภาระงานด้วยตนเองที่บ้าน

โดยคอยให้คำแนะนำ กำกับ ดูแล และช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด

(4) เข้าร่วมช่องทางการสื่อสารกับครู ตามช่องทางที่นัดหมาย

(5) รับ-ส่งแฟ้มงานนักเรียน และสื่อสารกับครูตามการนัดหมาย

(6) ร่วมมือกับครูหาแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน

(3.2) การจัดการเรียนการสอนทางไกลเพื่อประเมินความเข้าใจในการเรียนตาม
มาตรการที่ส่วนกลางจัดให้ ระหว่างวันที่ 1 – 30 มิถุนายน 2563

กรณีสำหรับนักเรียนที่สามารถเรียนที่บ้านได้ (Learn from home)

แนวทางปฏิบัติสำหรับครู

(1) ศึกษาแผนการสอน ใบงานต่างๆ และเตรียมเอกสารสำหรับนักเรียน
และศึกษาการเรียนการสอนล่วงหน้าในเว็บไซต์ของ DLTV(www.dltv.ac.th)

(2) จัดทำและจัดส่งเอกสารการจัดการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา สำหรับ
นักเรียนแต่ละราย

(3) ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อพูดคุยให้คำปรึกษาผู้ปกครอง และรับ-ส่ง
เอกสารการจัดการเรียนรู้ ใบงาน อื่นๆ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

(4) วิเคราะห์ผลการจัดการเรียนการสอนทางไกล ผลจากการเยี่ยมบ้านและ
ปัญหาต่างๆ เพื่อนำมาทบทวน ปรับปรุง แก้ไข ตามบริบทของนักเรียนรายบุคคล

(5) ออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียน และร่วมกับผู้ปกครองประเมินผล
การเรียนตามบริบทนักเรียนรายบุคคล

(6) ร่วมมือกับผู้ปกครองหาแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน
แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ปกครอง

(1) ศึกษาและเตรียมเอกสาร ใบงาน สื่อ อุปกรณ์การเรียน

(2) สนับสนุน กำกับ ดูแลการเรียนของนักเรียนตามช่องทางการเรียนการสอน
ทางไกลที่บ้านตามศักยภาพ และบริบทของครอบครัว

(3) รับ-ส่งเอกสารการจัดการเรียนรู้ ใบงาน อื่นๆ ของนักเรียน

(4) รับการตรวจเยี่ยมบ้านจากครู

(5) ร่วมกับครูประเมินผลการเรียนของนักเรียน

(6) ร่วมมือกับครูหาแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน

กรณีสำหรับนักเรียนที่ไม่สามารถเรียนที่บ้านได้ ทั้ง 6 ช่องทาง

แนวทางปฏิบัติสำหรับครู

(1) ศึกษาแผนการสอน ใบงานต่างๆ และเตรียมเอกสารสำหรับนักเรียน และศึกษาการเรียนการสอนล่วงหน้าในเว็บไซต์ของ DLTV (www.dltv.ac.th) เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

(2) จัดทำและจัดส่งเอกสารการจัดการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา สำหรับนักเรียนแต่ละราย

(3) ออกเยี่ยมบ้านนักเรียนสร้างความเข้าใจ และขอความร่วมมือกับผู้ปกครอง ในการจัดการเรียนรู้ และรับ-ส่งเอกสาร การจัดการเรียนรู้ ใบงาน อื่นๆ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

(4) วิเคราะห์ผลการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน ผลจากการเยี่ยมบ้าน และปัญหาต่างๆ เพื่อนำมาทบทวน ปรับปรุง แก้ไข ตามบริบทของนักเรียนรายบุคคล

(5) ออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนและร่วมกับผู้ปกครอง ประเมินผลการเรียนตามบริบทนักเรียนรายบุคคล

(6) ร่วมกับผู้ปกครองหาแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน

แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ปกครอง

(1) ศึกษาและเตรียมเอกสาร ใบงาน สื่อ อุปกรณ์การเรียน
(2) สนับสนุน กำกับ ดูแลการเรียนของนักเรียนที่บ้านตามศักยภาพและบริบทของครอบครัว

(3) รับ-ส่งเอกสารการจัดการเรียนรู้ ใบงาน อื่นๆ ของนักเรียน

(4) รับการตรวจเยี่ยมบ้านจากครู

(5) ร่วมกับครูประเมินผลการเรียนของนักเรียน

(6) ร่วมมือกับครูหาแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน

(3.3) กรณีจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนได้

กรณีที่ได้รับการอนุญาตจากศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ในจังหวัด ในการจัดการเรียนการสอนแบบปกติเรียนที่โรงเรียน โดยให้ปฏิบัติตามมาตรการและแนวทางการดำเนินงานเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดเชื้อ

ไวรัสโคโรนา ดังนั้น หากมีจำนวนนักเรียนน้อยและมีพื้นที่เพียงพอ ก็จัดการเรียนการสอนตามปกติได้ หากจำนวนนักเรียนมาก หรือมีพื้นที่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนแบบ Social distancing / New Normal ก็ต้องจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ระหว่างการเรียนที่โรงเรียน (ON-SITE) การเรียนผ่านทีวี (ON-AIR) และการเรียนผ่านออนไลน์ (ONLINE) ให้นักเรียนสลับกันมาเรียน สลับกันมาสอบที่โรงเรียนได้ โดยครูต้องคำนึงถึงการจัดทำข้อสอบคู่ขนาน (Parallel examination) เพื่อความเป็นธรรมของผู้เข้าสอบ

กรณีสำหรับนักเรียนที่สามารถเรียนที่บ้านได้ (Learn from home)

แนวทางปฏิบัติสำหรับครู

(1) ทบทวนข้อมูลจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center)

(2) ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนทางไกล

(3) ดาวน์โหลด ศึกษาแผนการสอน เตรียมเอกสารการเรียนรู้ ใบงานต่างๆ สำหรับนักเรียน และศึกษาการเรียนการสอนล่วงหน้าในเว็บไซต์ของ DLTV (www.dltv.ac.th)

(4) ศึกษาช่องทางในการเรียนที่บ้าน (Learn from home) และวิธีการใช้งาน

(5) สสำรวจข้อมูลนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อม วางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านช่องทางเรียนที่บ้าน และแบ่งกลุ่มสลับนักเรียนมาเรียนที่โรงเรียน

(6) ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อพูดคุยให้คำปรึกษาผู้ปกครอง และรับ-ส่ง เอกสารการจัดการเรียนรู้ ใบงาน อื่นๆ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

(7) วิเคราะห์ผลการจัดการเรียนการสอนทางไกล ผลจากการเยี่ยมบ้านและปัญหาต่างๆ เพื่อนำมาทบทวน ปรับปรุง แก้ไข ตามบริบทของนักเรียนรายบุคคล

(8) ออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียน และร่วมกับผู้ปกครองประเมินผลการเรียนตามบริบทนักเรียนรายบุคคล

(9) ร่วมมือกับผู้ปกครอง หาแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน
แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ปกครอง

(1) รับการตรวจเยี่ยมบ้านจากครู

(2) สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่บ้านตามศักยภาพและบริบทของครอบครัว

(3) เตรียมช่องทางในการเรียนที่บ้าน (Learn from home) เอกสารการเรียนรู้ ใบงานต่างๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน

(4) เข้าร่วมช่องทางการสื่อสารกับครู เช่น โทรศัพท์ไลน์ (Line) เฟซบุ๊ก (Facebook) หรือช่องทางอื่นๆ ตามนัดหมาย

- (5) นำนักเรียนรายงานตัวก่อนเริ่มจัดการเรียนรู้กับครูผ่านช่องทางการสื่อสารตามนัดหมาย และดูแลนักเรียนขณะจัดการเรียนรู้
- (6) รับ-ส่งแฟ้มงานนักเรียน และสื่อสารกับครูตามการนัดหมาย
- (7) ร่วมกับครูประเมินผลการเรียนของนักเรียน
- (8) ร่วมมือกับครูหาแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน
กรณีสำหรับนักเรียนที่ไม่สามารถเรียนที่บ้านได้ ทั้ง 6 ช่องทาง
แนวทางปฏิบัติสำหรับครู
 - (1) ทบทวนข้อมูลจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center)
 - (2) ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนทางไกล
 - (3) ดาวน์โหลด ศึกษาแผนการสอน เตรียมเอกสารการเรียนรู้ ใบงานต่างๆ สำหรับนักเรียน และศึกษาการเรียนการสอนล่วงหน้าในเว็บไซต์ของ DLTV (www.dltv.ac.th) เพื่อวางแผนการเรียนรู้อย่างเหมาะสมสำหรับนักเรียนที่เรียนที่บ้าน
 - (4) จัดให้นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียน โดยต้องปฏิบัติตามแบบ Social distancing กรณีที่นักเรียนสลับกันมาเรียนที่โรงเรียน ครูต้องวางแผนการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนเป็นรายบุคคล
 - (5) ออกเยี่ยมบ้านนักเรียนสร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้ และรับ-ส่งเอกสารการจัดการเรียนรู้ ใบงาน อื่นๆ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
 - (6) วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ผลจากการเยี่ยมบ้าน และปัญหาต่างๆ เพื่อนำมาทบทวนปรับปรุงแก้ไขตามบริบทของนักเรียน รายบุคคล
 - (7) ออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และร่วมกับผู้ปกครองประเมินผลการเรียนรู้ตามบริบทนักเรียนรายบุคคล
 - (8) ร่วมมือกับผู้ปกครองหาแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน
แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ปกครอง
 - (1) รับการตรวจเยี่ยมบ้านจากครู
 - (2) สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่บ้านตามศักยภาพและบริบทของครอบครัว
 - (3) เข้าร่วมช่องทางการสื่อสารกับครูตามนัดหมาย
 - (4) นำนักเรียนรายงานตัวก่อนเริ่มจัดการเรียนรู้กับครู ผ่านช่องทางการสื่อสารตามนัดหมายและดูแลนักเรียนขณะจัดการเรียนรู้
 - (5) รับ-ส่งแฟ้มงานนักเรียน และสื่อสารกับครูตามการนัดหมาย

(6) ร่วมกับครูประเมินผลการเรียนของนักเรียน

(7) ร่วมมือกับครูหาแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน

ส่วนที่ 1 : นโยบายการจัดการเรียนการสอนของประเทศไทยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

นโยบายของส่วนราชการ ซึ่งประกอบด้วยนโยบายจากหน่วยงานต่างๆ อันได้แก่นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)
นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)
นโยบายของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)

นโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.)

นโยบายของสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร (สนศ.)

นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

จากการประชุมคณะรัฐมนตรี ในวันอังคารที่ 7 เมษายน 2563 มีมติให้เลื่อนเปิดเทอมจากวันที่ 16 พฤษภาคม เป็นวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่อาจส่งผลกระทบต่อหลายด้าน ทั้งต่อตัวเด็ก ผู้ปกครอง ไปจนถึงครูและโรงเรียน ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดแนวนโยบายการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์วิกฤต โควิด-19 ตามแนวคิด “การเรียนรู้นำการศึกษา โรงเรียนอาจหยุดได้แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” ในทุกระดับชั้นและทุกประเภทการศึกษาทั้ง การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา การศึกษาเอกชน การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาสำหรับผู้พิการและด้อยโอกาส รวมทั้งการเตรียมความพร้อมทักษะที่สำคัญในช่วงปิดเทอมให้แก่ผู้เรียน ทั้งภาษาอังกฤษและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น โค้ดดิ้ง (coding) เป็นต้น แนวนโยบายดังกล่าวมีพื้นฐานการดำเนินการ 6 แนวทาง และออกแบบการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยมีรายละเอียดในภาพรวม ดังนี้

พื้นฐานการดำเนินการ 6 แนวทาง ประกอบด้วย

1) จัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุดของทุกคนที่เกี่ยวข้อง “การเปิดเทอม” หมายถึง การเรียนที่โรงเรียนหรือการเรียนที่บ้าน ทั้งนี้การตัดสินใจจะขึ้นอยู่กับผลการประเมินสถานการณ์อย่างใกล้ชิด

2) อำนวยความสะดวกให้นักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนได้ แม้จะไม่สามารถไปโรงเรียนได้

3) ใช้สิ่งที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การเสนอขอช่องดิจิทัล TV จากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ทั้งหมด 17 ช่อง เพื่อให้นักเรียนทุกระดับชั้นสามารถเรียนผ่าน DLTV ได้ ทั้งนี้ไม่มีการลงทุนเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ใดๆ เพิ่มเติมโดยไม่จำเป็น ซึ่ง กสทช. อนุมัติแล้วให้เริ่มออกอากาศเป็นเวลา 6 เดือน ตั้งแต่ 16 พฤษภาคม 2563 เป็นต้นไป หรือจนกว่าจะสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปกติ โดยช่องดิจิทัล TV จำนวน 15 ช่อง เป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 ช่อง เป็นของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และอีก 1 ช่องเป็นของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) โดยให้ออกอากาศแบบความคมชัดปกติ (SD)

4) ตัดสินใจนโยบายต่างๆ บนพื้นฐานของการสำรวจความต้องการ ทั้งจากนักเรียน ครู และโรงเรียน โดยคำนึงถึงการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสูงสุดเป็นที่ตั้ง และกระทรวงศึกษาธิการจะสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

5) ปรับปฏิทินการศึกษาของไทยให้เอื้อต่อการ “เรียนเพื่อรู้” ของเด็กมากขึ้น รวมทั้งมีการปรับตารางเรียนตามความเหมาะสม โดยเวลาที่ชัดเจนจะคำนึงถึงภาระของทุกคนและการได้รับความรู้ครบตามช่วงวัยของเด็ก

6) บุคลากรทางการศึกษาทุกท่านจะได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง และทำให้ทุกฝ่ายได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

แนวทางการออกแบบการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

1) รูปแบบการเรียนการสอนออกแบบให้สอดคล้องกับความปลอดภัยของพื้นที่ โดยมีการเรียนรู้แบบ onsite ซึ่งจะประเมินสถานการณ์เพื่อจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยสามารถไปโรงเรียนได้ ขณะที่พื้นที่ไม่ปลอดภัยจะมีการเรียนรู้หลักผ่านทางการ on-air หรือการเรียนรู้อินเทอร์เน็ตจากช่อง DLTV ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ และมีการเรียนรู้แบบ online เสริมผ่านสื่อดิจิทัลต่างๆ

2) นโยบายหลักที่นำมาใช้ คือ เพิ่มเวลาพัก ลดการประเมิน และงดกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่จำเป็น โดยเน้นเรียนเฉพาะวิชากลุ่มสาระหลัก เพื่อให้นักเรียนผ่อนคลายลง ซึ่งนักเรียนมีเวลาพักในภาคเรียนที่ 1/2563 จำนวน 17 วัน และในภาคเรียนที่ 2/2563 จำนวน 37 วัน รวมทั้งสิ้น 54 วัน อย่างไรก็ตามแต่ละโรงเรียนอาจปรับเวลาเรียนชดเชยที่แตกต่างกัน เพื่อให้การเปิดเทอมปีการศึกษาหน้ากลับมาปกติ ในวันจันทร์ที่ 17 พฤษภาคม 2564

3) การเตรียมพร้อมในด้านระบบการเรียนรู้ทางไกลและระบบออนไลน์ โดยมีการทดสอบระบบเพื่อเตรียมความพร้อมให้มากที่สุดก่อนการเปิดเทอมจริง

4) กระทรวงศึกษาธิการจะเป็นผู้สนับสนุนการเรียนการสอนทางไกล ในสัดส่วน 80% เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนขั้นพื้นฐานได้อีก 20% หรือมากกว่า โดยให้ทางโรงเรียนและคุณครูในแต่ละพื้นที่พิจารณาออกแบบตามความเหมาะสม

5) การเรียนผ่านการสอนทางไกลจะใช้โทรทัศน์ในระบบดิจิทัล และ DLTV เป็นหลัก ซึ่งได้รับการอนุเคราะห์สื่อจากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีดิจิทัลแพลตฟอร์มของกระทรวงศึกษาธิการ หรือ DEEP และการเรียนการสอนแบบโต้ตอบออนไลน์ เป็นสื่อเสริม

นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนทางไกล ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยดำเนินการจัดประชุมทางไกล ในวันที่ 7 พฤษภาคม 2563 เพื่อสร้างความเข้าใจถึงแนวทางการจัดการเรียนการสอนทางไกลและเตรียมพร้อมสำหรับการเปิดภาคเรียน โดยได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนระบบทางไกล แบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อม (7 เมษายน-17 พฤษภาคม 2563) ดำเนินการสำรวจความพร้อมในด้านอุปกรณ์การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน ดำเนินการขออนุมัติใช้ช่องรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลจาก กสทช. เพื่อจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมขออนุมัติเผยแพร่การเรียนการสอนจากห้องเรียนต้นทาง ในระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากสถานวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมฯ ดำเนินการจัดทำสื่อวีดิทัศน์การสอน โดยครูต้นแบบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และรวบรวมสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ในโปรแกรมสำหรับให้บริการเผยแพร่เนื้อหาอิเล็กทรอนิกส์ หรือ OBEC Content Center ชุดโปรแกรมและแพลตฟอร์มการเรียนรู้ครบวงจรของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น Tutor ดิวฟรี .com, e-Book เป็นต้น รวมถึงการเตรียมโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบเครือข่าย เพื่อรองรับการให้บริการแพลตฟอร์มการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับระบบ Digital e-Learning ของกระทรวงศึกษาธิการ

ระยะที่ 2 การทดลองจัดการเรียนการสอนทางไกล (18 พฤษภาคม-30 มิถุนายน 2563) ดำเนินการทดลองจัดการเรียนการสอนทางไกลในระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผ่านช่องรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล โดยการเผยแพร่สัญญาณจากมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ (DLTV) ระดับปฐมวัยเน้นกิจกรรมเตรียมความพร้อมเด็ก ระดับ

ประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เน้นเนื้อหาตาม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจัดการเรียนการสอนผ่านช่องรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลและระบบออนไลน์ โดยครูต้นแบบ ด้วยเครื่องมือการเรียนรู้ตามความเหมาะสมและบริบทของสถานศึกษา รวมทั้งเปิดศูนย์รับฟังความคิดเห็นการเรียนการสอนทางไกลจากผู้ปกครอง ประชาชน และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงและพัฒนา และประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ แนะนำช่องทางการเรียนทางไกลให้กับผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 3 การจัดการเรียนการสอน (1 กรกฎาคม 2563–30 เมษายน 2564)
มีการวางแผนไว้เพื่อรองรับทั้งสถานการณ์ ดังนี้

สถานการณ์ที่ 1 กรณีที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ไม่คลี่คลาย ดำเนินการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยระบบทางไกลผ่าน DLTV และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้วยวีดิทัศน์การสอนโดยครูต้นแบบ และระบบออนไลน์ด้วยเครื่องมือการเรียนรู้ตามความเหมาะสมและบริบทของสถานศึกษา

สถานการณ์ที่ 2 กรณีที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) คลี่คลายดำเนินการจัดการเรียนการสอนปกติในโรงเรียน โดยให้เว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) และมีแผนเตรียมการเพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆ โดยจะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน

ระยะที่ 4 การทดสอบและการศึกษาต่อ (1 เมษายน–15 พฤษภาคม 2564)
ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบและคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ ได้แก่ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เกี่ยวกับระบบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (TCAS, GAT, PAT) และสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับการทดสอบ ONET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมทั้งเตรียมความพร้อมสำหรับครูของ สพฐ. โดยพัฒนาครูบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนทางไกล โดยจัดทำคู่มือแนวทางการจัดการเรียนการสอนทางไกลสำหรับครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ความรู้ในการใช้เครื่องมือ เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านช่องทาง DLTV และ OBEC Channel มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลด้วย

กรณีศึกษา การจัดการเรียนการสอนระบบทางไกลช่วงสถานการณ์ COVID-19 ในประเทศไทย จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างวันที่ 18–29 พฤษภาคม 2563 ทั้งจากสื่อออนไลน์ ประเภทต่างๆ อันได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ ข่าวสารออนไลน์ เป็นต้น และการสัมภาษณ์นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และภาคประชาสังคม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

นโยบายของสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (สนศ.)

การเตรียมการจัดการเรียนรู้ของกรุงเทพมหานคร มุ่งเน้นการดำเนินการให้ครอบคลุมนักเรียนทุกคน ทั้งกลุ่มที่มีความพร้อมในการเรียนออนไลน์ และกลุ่มที่ไม่พร้อมเรียนออนไลน์ สามารถเรียนรู้ผ่าน 4 ช่องทาง (4 on) ได้แก่

1) Online โดยการสอนสดผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งครูสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนได้ โดยใช้แอปพลิเคชัน (จะได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่กล่าวถึงก่อนหน้าของ กศน.) ต่างๆ เช่น Microsoft Team, GoogleClassroom, Zoom, Facebook live เป็นต้น โดยจะมีตารางเรียนออนไลน์ที่โรงเรียนจัดไว้และแจ้งให้นักเรียนทราบ ส่วนการเรียนนอกตารางเรียนครูจะจัดหาสื่อออนไลน์ เช่น คลิปวิดีโอต่างๆ ตารางสอน DLTV เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนใช้เรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถทบทวนบทเรียนได้ตลอดเวลา

2) On air โดยใช้สื่อ DLTV ภายใต้คำแนะนำและการติดตามดูแลของครู
ที่มา : <https://news.thaipbs.or.th>

3) On hand โดยการจัดส่งเอกสารต่างๆ ให้แก่ผู้เรียนและผู้ปกครอง เช่น คู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเองหนังสือเรียน ใบงาน แบบฝึกหัด เป็นต้น

4) On site จัดกลุ่มผู้เรียนขนาดเล็กที่โรงเรียนสำหรับการประเมินผล โดยติดตามผลจากครูเป็นระยะ และโรงเรียนรายงานผลให้สำนักการศึกษาทราบทุกสัปดาห์ทาง Google Form กรณีที่สามารถเปิดการเรียนการสอนได้ตามปกติ กรุงเทพมหานครกำหนดให้มีมาตรการดูแลและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของอย่างเคร่งครัด เพื่อไม่ให้โรงเรียนเป็นแหล่งแพร่เชื้อ ได้แก่ การจัดชั้นเรียนให้มีระยะห่างทางสังคม การเหลื่อมเวลามาเรียนเพื่อลดความแออัดและจำนวนเด็กนักเรียน การคัดกรองก่อนเข้าโรงเรียน จัดให้มีเครื่องมือป้องกัน เช่น หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ face shield เป็นต้น สำหรับการสนับสนุนอุปกรณ์ให้แก่ผู้เรียน เช่น กล้องทีวีดิจิทัล หรือสัญญาณอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้สำหรับการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยกรุงเทพมหานครจะประสานความร่วมมือไปยังกระทรวงศึกษาธิการ และ บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ในการสนับสนุนอุปกรณ์ต่างๆ

กรณีศึกษาการจัดการเรียนการสอนระบบทางไกลช่วงสถานการณ์ COVID-19
ในประเทศไทย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างวันที่ 18-29 พฤษภาคม 2563 ทั้งจากสื่อออนไลน์ประเภทต่างๆ อันได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ข่าวสารออนไลน์ เป็นต้น และการสัมภาษณ์นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และภาคประชาสังคม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อมูลจากสื่อออนไลน์ ซึ่งประกอบด้วย การสะท้อนปัญหา ข้อคิดเห็น ความพึงพอใจและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับนโยบายในภาพรวม การดำเนินการของโรงเรียน และการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนต้นทาง ดังนี้

นโยบายในภาพรวม

สังคมออนไลน์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า กระทรวงศึกษาธิการไม่มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนการเรียนออนไลน์/ออนแอร์ ในครั้งนี้ให้ชัดเจน และนโยบายของกระทรวงกับแนวทางปฏิบัติของโรงเรียนไม่สอดคล้องกัน ขณะที่กระทรวงแจ้งว่า การเรียนออนไลน์เป็นเพียงการเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนเท่านั้น เน้นย้ำว่าไม่มีการเก็บคะแนน แต่ในบางโรงเรียนกำหนดให้มีการเก็บคะแนน จึงสร้างความสับสนแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เรียน พบว่า แบบฝึกหัดที่ครูให้นักเรียนไปทำที่บ้านยังไม่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง เพราะไม่สามารถรู้ได้เลยว่าเด็กทำแบบฝึกหัดด้วยตนเองหรือไม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่คิดว่าการเรียนออนไลน์ไม่เหมาะสมกับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี เนื่องจากเด็กไม่มีสมาธิมากพอที่จะจดจ่ออยู่กับหน้าจอโทรทัศน์/โทรศัพท์เป็นเวลานานได้ ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการช้า เพราะขาดการกระตุ้นในด้านอื่นๆ ที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก นอกจากนี้ ยังพบปัญหาทางเทคนิคหลายประการ อาทิ เว็บไซต์สำหรับเรียนออนไลน์ล่ม ไม่สามารถเชื่อมต่อสัญญาณทีวีดิจิทัลได้ พบปัญหาในเรื่องเทคนิคการสอนของครูที่ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน คนส่วนใหญ่คาดหวังว่าการเรียนออนไลน์ในครั้งนี้จะช่วยให้เด็กได้รับความรู้อย่างเท่าเทียมกัน และช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาได้

การดำเนินการของโรงเรียน

สังคมออนไลน์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ครูมีการมอบหมายงานมากเกินไป อีกทั้งการเรียนออนไลน์มีการเช็คชื่อและเก็บคะแนนจากการเข้าเรียน ซึ่งเด็กบางคนต้องทำงานเพื่อหารายได้พิเศษ หรือมีธุระจำเป็นอื่นๆ ที่ทำให้ไม่สามารถเข้าเรียนได้ตามเวลาที่กำหนด ทำให้ขาดเรียนและเสียคะแนนในส่วนนี้ นอกจากนี้ ยังพบปัญหาการเปลี่ยนเนื้อหาและใบงานกะทันหันโดยไม่มีการแจ้งผู้เรียนล่วงหน้า

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนต้นทาง

สังคมออนไลน์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การเรียนออนไลน์ / ออนแอร์ ต้องมีผู้ปกครองคอยควบคุมดูแลเพื่อให้เด็กทำงานที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จทันเวลา พบว่า การเรียนการสอนของห้องเรียนต้นทาง สื่อไปไม่ถึงผู้เรียนที่บ้าน เนื่องจากผู้สอนเน้นไปที่การใช้สื่อในห้องเรียน เช่น ใบงาน รูปภาพ โดยไม่ได้คำนึงถึงผู้เรียนที่บ้านว่าจะมีสื่อเหล่านั้นหรือไม่ ในบางวิชาครูสอนเร็ว อธิบายยาก และพบความผิดพลาดในเนื้อหาหลายจุด เสนอแนะให้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาก่อนนำสื่อเหล่านั้น

มาเผยแพร่ สุดท้ายผู้ปกครองต้องแก้ปัญหาโดยการสอนเอง และส่วนใหญ่มีความคาดหวังว่าจะสามารถกลับไปเรียนในห้องเรียนตามปกติได้ในเร็ววัน

ผู้เรียน

ผู้เรียนส่วนใหญ่ชอบการเรียนรู้กับครูโดยตรงในห้องเรียนมากกว่าการเรียนออนไลน์ และต้องการให้การเรียนออนไลน์เป็นเพียงทางเลือกสำหรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เท่านั้น ไม่ต้องการให้การเรียนออนไลน์เป็นการเรียนหลักของการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีใบงานให้เด็ก เนื่องจากเป็นเพียงการเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเปิดเรียน นักเรียนบางส่วนอยากให้มีการเรียนการสอนออนไลน์โดยตัวต่อตัวที่มีชื่อเสียง เนื่องจากรู้สึกสนุกกับการเรียนและยังประหยัดค่าใช้จ่ายให้ผู้ปกครองได้ด้วย

ครู

การเข้าถึงการเรียนการสอนของนักเรียนในจังหวัดที่อยู่ห่างไกลที่ไม่มีอุปกรณ์การเรียน ไม่มีไฟฟ้าใช้สะท้อนให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำของการเข้าถึงการศึกษา เนื่องจากการเรียนออนไลน์เป็นนโยบายที่เร่งด่วน ส่งผลให้สถานศึกษาขาดความพร้อมในการเตรียมการเพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอน ปัญหาที่พบคือ เขตพื้นที่รับนโยบายจากกระทรวงมาปฏิบัติแต่ไม่มีการปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของพื้นที่ โรงเรียนต้องทำรายงานส่งเขตพื้นที่จำนวนมาก แม้จะเป็นเพียงการเตรียมพร้อมสำหรับเปิดภาคเรียน แต่เด็กส่วนใหญ่ในประเทศยังขาดความพร้อมในหลายด้าน ภาครัฐควรให้การสนับสนุนในเรื่องต่างๆ เช่น วัสดุอุปกรณ์การเรียน ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าอินเทอร์เน็ต ฯลฯ ในส่วนเนื้อหาของ DLTV พบว่า เนื้อหาขาดความต่อเนื่องกับหลักสูตรที่เด็กเคยเรียนในระดับชั้นก่อนหน้า ทำให้เด็กเรียนไม่เข้าใจ บางวิชามีเนื้อหายากเกินไป อีกทั้งเทคนิคการสอนของครูก็ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของเด็ก ข้อดีของการเรียนออนไลน์/ออนแอร์ คือ เด็กได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยมีข้อเสนอแนะให้

- 1) รัฐบาลควรสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนให้แก่ผู้เรียน
- 2) สำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการนำร่องนโยบายก่อนที่จะนำนโยบายมาปฏิบัติจริง
- 3) ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ครูในเรื่องการใช้เทคโนโลยี การสอนออนไลน์ เพื่อให้ครูนำไปพัฒนาต่อยอดเองได้ เช่น อัปเดตคลิปการสอนด้วยตนเอง
- 4) เขตพื้นที่ควรปรับวิธีการบริหารจัดการให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ของตนเอง

ผู้ปกครอง

ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ต้องการให้บุตรหลานของตนเรียนในห้องเรียนมากกว่าเรียนแบบออนไลน์ เพราะการเรียนออนไลน์ผู้ปกครองต้องคอยดูแลและตอบข้อซักถามตลอดเวลา ทำให้ไม่สะดวกสำหรับผู้ปกครองที่ต้องทำงานประจำ สรุปได้ว่า การเรียนออนไลน์ไม่เหมาะสมกับผู้ปกครองที่ต้องทำงานประจำ ผู้ปกครองที่ไม่มีความพร้อมในการสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน และผู้ปกครองที่เป็นผู้สูงวัยมีข้อเสนอแนะว่า การเรียนออนไลน์ควรจะเป็นแหล่งให้ผู้เรียนทบทวนความรู้เมื่อ

เรียนในห้องเรียนไม่เข้าใจเท่านั้น นอกจากนี้ยังมีความเห็นว่า การนำบทเรียนมาออกอากาศซ้ำ (Rerun) จะช่วยให้มีความสะดวกยืดหยุ่นมากกว่า เมื่อเด็กอยากเรียนซ้ำในเรื่องที่ไม่เข้าใจก็สามารถกลับมาดูใหม่ เรียนใหม่ได้ และหากไม่สามารถให้เด็กไปเรียนที่โรงเรียนได้ ควรใช้ประโยชน์จากศูนย์การเรียนรู้ฯ ต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชนที่เป็นเหมือนบ้านจิตอาสาที่พร้อมจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน โดยแบ่งเป็นระดับชั้น และภาครัฐควรสื่อสารทำความเข้าใจกับคนทุกกลุ่ม เพราะยังมีหลายคนที่ไม่เข้าใจในวัตถุประสงค์ของการเรียนครั้งนี้

ภาคประชาสังคม

ภาคประชาสังคมมีความเห็นว่า การเรียนออนไลน์มีข้อดี คือ เป็นการฝึกให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้ใช้เวลาว่างในการทบทวนบทเรียน ซึ่งเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว ทำให้ผู้ปกครองใส่ใจดูแลบุตรหลานของตนเองมากขึ้น ส่วนข้อเสีย คือ การเรียนออนไลน์เป็นการเน้นย้ำให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในสังคมไทยชัดเจน เห็นได้จากเด็กบางกลุ่มมีอุปกรณ์การเรียนพร้อมทุกอย่าง ในขณะที่เด็กบางกลุ่มไม่มีแม้อุปกรณ์ที่จะใช้ในการเรียน สำหรับปัญหาด้านการเรียนการสอนพบว่า เนื้อหาของ DLTV ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่มได้ เช่น เด็กที่บกพร่องด้านเรียนรู้ เด็กที่มีความสามารถพิเศษ ฯลฯ ในภาวะวิกฤตเช่นนี้จะเห็นได้ว่า เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในวงการศึกษามากขึ้นหากภาครัฐสามารถบริหารจัดการได้ดีก็ถือเป็นโอกาสอันดีที่ต่อไปในอนาคตจะได้กำหนดให้มีการเรียนออนไลน์ควบคู่ไปกับการเรียนในห้องเรียนปกติ มีข้อเสนอแนะให้ 1) หน่วยงานระดับนโยบายควรสื่อสารถึงวัตถุประสงค์ของนโยบายให้ทุกภาคส่วนมีความเข้าใจโดยทั่วกัน 2) รัฐควรสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนให้ผู้เรียนทุกคนได้เข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียมกัน 3) เขตพื้นที่ควรเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน 4) หน่วยงานส่วนกลาง/เขตพื้นที่ ควรกระจายอำนาจให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการตนเองได้ตามความเหมาะสมของบริบทของโรงเรียน 5) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน ควรประสานร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้ผ่านพ้นวิกฤตในครั้งนี้ไปด้วยกัน

ส่วนที่ 2 : แนวคิด เรื่อง การจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤต ซึ่งประกอบด้วย 1) แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทางไกล 2) แนวคิด ข้อเสนอแนะของนักวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในภาวะวิกฤต และ 3) กรณีศึกษาในต่างประเทศถึงแนวทางจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ดังนี้

1) แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาทางไกล ได้มีผู้ให้ความหมายของการศึกษาทางไกล ไว้ดังนี้

วิจิตร ศรีสอ้าน (2529) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนทางไกล (Distance Learning) ว่าหมายถึง ระบบการเรียนการสอนที่ไม่มีชั้นเรียน แต่อาศัยสื่อประสม อันได้แก่ สื่อทางไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และการสอนเสริม รวมทั้งศูนย์บริการการศึกษาเป็นหลัก โดยมุ่งให้ผู้เรียนเรียนได้ด้วยตนเองอยู่กับบ้าน ไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียนตามปกติ นอกจากนี้ยังให้ความหมายของ “การสอนทางไกล” ว่าหมายถึง การสอนที่ผู้เรียนผู้สอนอยู่ไกลกันแต่สามารถมีกิจกรรมการเรียนการสอน ร่วมกันได้ โดยอาศัยสื่อประสมเป็นสื่อการเรียนการสอน โดยผู้เรียนผู้สอนมีโอกาสพบกันอยู่บ้าง ณ ศูนย์บริการการศึกษาเท่าที่จำเป็น การเรียนรู้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากสื่อประสมที่ผู้เรียนใช้เรียนด้วย ตนเองในเวลาและสถานที่ที่สะดวก การศึกษาทางไกล มีคำที่ใช้เรียกอย่างแพร่หลายอยู่ 3 คำ คือ การศึกษาทางไกล (Distance Education) การสอนทางไกล (Distance Teaching) และ การเรียนทางไกล (Distance Learning) ซึ่งไม่ว่าจะใช้คำเรียกใดก็จะมี ความหมายใกล้เคียงกัน แต่มีรายละเอียดปลีกย่อย ที่แตกต่างกัน ดังนี้คือ

(1) การศึกษาทางไกล (Distance Education) หมายถึง ระบบของการจัดการ การศึกษาแบบหนึ่ง ที่ผู้สอนและผู้เรียนไม่ต้องมานั่งอยู่ในห้องเรียน คืออยู่ห่างไกลจากกัน การจัดการเรียน ได้อาศัยสื่อประเภทที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เช่น สิ่งพิมพ์ เครื่องมือจักรกล และอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ความหมายของการศึกษาทางไกลจึงมองความสำคัญหรือมีจุดเน้นที่ระบบของการ ให้การศึกษาที่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

(2) การสอนทางไกล (Distance Teaching) หมายถึง กระบวนการเรียน การสอนที่มีความยืดหยุ่นในเรื่องของสถานที่ เวลา โดยถือเอาความสะดวกและความพร้อมของผู้เรียน เป็นหลัก ลักษณะการสอนที่สำคัญ คือ เปิดโอกาสในการเลือกวิธีการเรียนการสอนได้อย่างกว้างขวาง ไม่ว่าผู้เรียนจะอยู่ที่ใด มีการใช้สื่อการเรียนหลายๆ อย่าง ผู้เรียนไม่ต้องมานั่งเรียนในห้องเรียนและไม่ต้อง มีครูสอนประจำ

(3) การเรียนทางไกล (Distance Learning) หมายถึง รูปแบบทางการ เรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์จากสื่อการเรียนประเภทต่างๆ ผ่านทางระบบการ สื่อสารมวลชนโดยมีต้องเข้าไปนั่งเรียนในห้องใดห้องหนึ่งหรือที่ใดที่หนึ่ง การเรียนรู้ทางไกลจึงมีจุดเน้นที่ บุคคลแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อสารมวลชนประเภทต่างๆ นั้นเอง

2) แนวคิด ข้อเสนอแนะของนักวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ในภาวะวิกฤต

เทอรี เพจ และ เจ.บี.โทมัส (Terry Page and J. B. Thomas, 1977, p.107) ได้ให้คำนิยามการสอนทางไกลหรือการศึกษาทางไกล ว่าเป็นการศึกษาที่ครูและการสอนมิได้

กระทำกันโดยการเผชิญหน้ากับผู้เรียนแต่ใช้การติดต่อระหว่างกันโดยใช้วิธีการต่างๆ เช่น โดยเอกสาร การสอน วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์

อี.เจ.เบิร์ก และ ซี.ซี.ฟรีวิน (E.J.Burge and C.C.Frewin, 1985) ได้ให้ความหมายของการเรียนทางไกล ไว้ว่าหมายถึง กิจกรรมการเรียนที่สถาบันการศึกษาได้จัดทำให้กับผู้เรียน ซึ่งไม่ได้เลือกเข้าเรียนหรือไม่สามารถเข้าเรียนในการสอนแบบชั้นเรียนปกติได้ กิจกรรมการเรียนที่จัดขึ้นใหม่นี้เป็นการผสมผสานวิธีการที่สัมพันธ์กับธรรมชาติ การกำหนดให้มีระบบการจัดส่งสื่อการสอน และมีการวางแผนการดำเนินการรูปแบบของธรรมชาติ ประกอบด้วย เอกสารสิ่งพิมพ์ โสตทัศนอุปกรณ์ สื่อคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้เรียนอาจเลือกใช้สื่อเฉพาะตนหรือเฉพาะกลุ่มได้ มีการวางแผนการดำเนินการ มีระบบการจัดส่งสื่อการสอนด้วยเทคโนโลยีต่างๆ สำหรับระบบบริการก็มีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาทางไกลขึ้นเพื่อรับผิดชอบจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

กิดานันท์ มลิทอง (2543, น.173) ได้ให้ความหมายของการศึกษาทางไกล (Distance Education) ไว้ว่าหมายถึง ระบบการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ไกลกัน แต่สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้โดยอาศัยสื่อการสอนในลักษณะของสื่อประสม โดยการใช้สื่อต่างๆ ร่วมกัน อาทิเช่น ตำราเรียน เทปเสียง แผนภูมิคอมพิวเตอร์ หรือโดยการใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมและสื่อมวลชนประเภทวิทยุและโทรทัศน์เข้ามาช่วยในการแพร่กระจายการศึกษาไปยังผู้ที่ปรารถนาจะเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางทั่วทุกท้องถิ่น การศึกษานี้มีทั้งในระดับต้นจนถึงระดับสูงขั้นปริญญา การศึกษาทางไกลเป็นการศึกษาวิธีหนึ่งในการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนที่อาศัยสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อบุคคลรวมทั้งระบบโทรคมนาคมรูปแบบต่างๆ เป็นหลักในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่อเหล่านี้ และอาจมีการสอนเสริมควบคู่ไปด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถซักถามปัญหาจากผู้สอนเองหรือผู้สอนเสริม โดยที่การศึกษานี้อาจจะอยู่ในรูปแบบของการศึกษาอิสระ การศึกษารายบุคคล หรือรูปแบบของมหาวิทยาลัยเปิดก็ได้

เชียรศรี วิวิธสิริ (2535, น.27) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การศึกษาทางไกล (Distance Education) หมายถึง การเรียนการสอนที่ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยไม่ต้องติดต่อสื่อสารกับผู้สอนโดยตรง ทำกิจกรรมการเรียนการสอนโดยอาศัยสื่อต่างๆ กันเอง ไม่ต้องมานั่งเผชิญหน้ากันในห้องเรียน ผู้สอนและผู้เรียนจะอยู่ไกลกันในด้านระยะทาง ไม่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และห่างไกลกันในเรื่องของเวลา คือ เวลาสอนและเวลาเรียนคนละเวลาไม่ตรงกัน การศึกษาทางไกลเป็นการศึกษาที่ยึดหลักการผสมผสาน ระหว่างสังคมการเรียนรู้และสังคมเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้าด้วยกัน โดยการเรียนการสอนจะอาศัยสื่อเป็นสำคัญ ดังนั้น การเรียนรู้ส่วนใหญ่จึงเกิดจากสื่อประสมที่ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองในเวลาและสถานที่ที่สะดวก

สุมาลี สังข์ศรี (2539, น.93) การศึกษาทางไกล หมายถึง วิธีการจัดการศึกษา ที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่ได้พบกันโดยตรงเป็นส่วนใหญ่ แต่ผู้สอนจะถ่ายทอดเนื้อหาวิชาความรู้ มวลประสบการณ์ต่างๆ ไปทางสื่ออาจจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เทปเสียง วีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์ หรืออื่นๆ ผู้เรียนจะรับความรู้จากสื่อเหล่านี้ในลักษณะของการเรียนด้วยตนเอง โดยผู้เรียนไม่ต้องเดินทางเข้ามายังสถาบันการศึกษาแต่จะเรียนอยู่ที่บ้านหรือสถานที่ทำงาน ผู้เรียนสามารถกำหนดเวลาเรียน สถานที่เรียน และจะต้องบริหารการเรียนของตนเองภายในเวลาที่สถาบันการศึกษากำหนด การพบปะระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนอาจจะเป็นการพบปะกันบ้าง แต่น้อยครั้งมากจะเป็นการพบปะเพื่อทบทวนเพื่อซักถามประเด็นปัญหาในสิ่งที่เรียนด้วยตนเองไม่เข้าใจหรือเป็นการสรุปหรือฝึกทักษะที่สำคัญจากเนื้อหาวิชานั้นๆ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และ วิจิตร ศรีสอ้าน สรุปการเรียนการสอนทางไกลว่าเป็นการเรียนการสอนที่ไม่มีชั้นเรียน แต่อาศัยสื่อประสม ได้แก่ สื่อทางไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และการสอนเสริม รวมทั้งศูนย์บริการการศึกษาเป็นหลัก มุ่งให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองที่บ้านโดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน

วิจิตร ภักดีรัตน์ ได้ให้ความหมายของการสอนทางไกลไว้ ความว่า การสอนทางไกล คือ การเรียนการสอนที่มีระยะทางระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้สอนอยู่คนละที่คนละทาง ไม่ว่าจะใกล้หรือไกล จึงจำเป็นที่จะต้องใช้สื่อหรือระบบวิธีที่ทำให้รู้สึกว่าได้ใกล้ชิดหรือเสมือนใกล้ชิดกัน

นิคม ทำแดง ได้ให้ความหมายของการสอนทางไกล ไว้ว่า การสอนทางไกลมุ่งจัดระบบให้สามารถถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ทักษะ และเจตคติผ่านสื่อการศึกษาและลดบทบาทการศึกษาแบบเผชิญหน้าให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ตามขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีและสื่อสารทางการศึกษา ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและเปิดโอกาสทางการศึกษา

คีแกน (Keegan, 1986) ได้กำหนดลักษณะเฉพาะของการเรียนทางไกลไว้ดังนี้

- 1) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ผู้สอนและผู้เรียนอยู่ต่างสถานที่กัน
- 2) สถาบันการศึกษาเป็นผู้กำหนดขอบเขตและวิธีการในการบริหารจัดการ (รวมทั้งการประเมินผลการเรียนของผู้เรียน)
- 3) ใช้กระบวนการสื่อสารในการนำเสนอเนื้อหาหลักสูตรเป็นตัวประสานระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
- 4) สามารถติดต่อกันได้ทั้งระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และ/หรือสถาบันการศึกษากับผู้เรียน

พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ (2540, น.10) ได้ให้ความหมายการเรียนการสอนทางไกล ไว้ว่าหมายถึง การสอนที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่จำเป็นต้องอยู่เผชิญหน้ากัน แต่ใช้การจัดระบบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่อต่างๆ ที่จัดให้ ดังนั้น การศึกษาทางไกล หมายถึง ระบบของการจัดการศึกษาแบบหนึ่ง ที่ผู้สอนและผู้เรียนไม่ต้องมานั่งอยู่ในห้องเรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง อาศัยสื่อประสมเป็นสื่อการเรียนการสอน เช่น เอกสารการสอน วิดีโอกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ช่องทางดิจิทัลต่างๆ โดยผู้เรียนอาจเลือกใช้สื่อเฉพาะตนหรือเฉพาะกลุ่มได้ มีการวางแผนการดำเนินการ มีระบบการจัดส่งสื่อการสอนด้วยเทคโนโลยีต่างๆ ในการเรียนการสอน ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่อเหล่านี้และอาจมีการสอนเสริมควบคู่ไปด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถซักถามปัญหาจากผู้สอนเองหรือผู้สอนเสริม โดยที่การศึกษานี้อาจจะอยู่ในรูปแบบของการศึกษาอิสระ การศึกษารายบุคคล หรือรูปแบบของมหาวิทยาลัยเปิดก็ได้

กรณีศึกษาในต่างประเทศถึงแนวทางการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

มาตรการเตรียมพร้อมสำหรับ “เปิดโรงเรียน” หลังสถานการณ์โควิด-19 จากบทความ How countries are opening up school again, with temperature checks, outdoor classes, and spaced out ของ Emily Cavanage ได้กล่าวถึงมาตรการเตรียมพร้อมสำหรับ “เปิดโรงเรียน” หลังสถานการณ์โควิด-19 ในประเทศอิสราเอล นอร์เวย์ ญี่ปุ่น เดนมาร์ก สาธารณรัฐประชาชนจีน และไต้หวัน ซึ่งสามารถสรุปใจความสำคัญได้ ดังนี้

1) โต๊ะห่างกันและผู้ปกครองไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าตึกเรียนอีกต่อไป เพื่อลดความเสี่ยงการติดเชื้อโควิด-19 โต๊ะเรียนของนักเรียนชาวเดนมาร์ก อิสราเอล และนอร์เวย์ ถูกจัดให้อยู่ห่างกัน 2 เมตร ซึ่งเป็นระยะห่างที่ได้รับคำแนะนำจากองค์การอนามัยโลกว่าเหมาะสมกับการรักษา ระยะห่างทางสังคมมากที่สุด ทั้งนี้เดนมาร์กประกาศให้นักเรียนเข้าโรงเรียนจากหลายๆ ประตู เพื่อลดความแออัด และสั่งห้ามไม่ให้ผู้ปกครองเข้าไปในโรงเรียน ขณะที่นักเรียนในประเทศอิสราเอล ถูกสั่งห้ามไม่ให้มีการสัมผัสทางร่างกายกับเพื่อนและครู

2) นักเรียนต้องวัดอุณหภูมิก่อนเข้าโรงเรียน ในประเทศญี่ปุ่น จีน และไต้หวัน ได้ดำเนินการตรวจวัดอุณหภูมิของนักเรียนก่อนเข้าโรงเรียน และนักเรียนที่มีไข้จะถูกส่งกลับบ้านทันที ในกรุงปักกิ่ง นักเรียนต้องกรอกข้อมูลในแอปพลิเคชันเพื่อคำนวณความเสี่ยงการติดเชื้อ นักเรียนจะเข้าเรียนได้เมื่อแอปพลิเคชันแสดงผลว่า นักเรียนคนนั้นมีสุขภาพดี ขณะที่นักเรียนบางคนจะได้รับเครื่องวัดอุณหภูมิและต้องวัดอุณหภูมิของตัวเอง อย่างน้อย 2 ครั้งต่อวัน เมื่ออยู่ที่โรงเรียน เช่นเดียวกับผู้ปกครองในประเทศอิสราเอล ที่ต้องกรอกแบบฟอร์มสุขภาพเพื่อยืนยันว่าลูกของพวกเขา

ไม่ติดเชื้อโรคการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา-19 หากมีสมาชิกในครอบครัวติดเชื้อ นักเรียนจะไม่ได้รับอนุญาตให้ไปโรงเรียน

3) ครูจัดการเรียนการสอนกลางแจ้งและปิดสนามเด็กเล่น ในประเทศเดนมาร์กและนอร์เวย์ ย้ายห้องเรียนไปอยู่กลางแจ้งในเวลาที่เหมาะสม เพื่อลดการอยู่รวมกันในพื้นที่ปิด ขณะที่สนามเด็กเล่นและห้องสมุดในหลายๆ โรงเรียนก็ยังไม่กำหนดเปิดให้ใช้บริการ

4) นักเรียนต้องล้างมือทุกชั่วโมงและใส่หน้ากากอนามัย โรงเรียนในเดนมาร์กได้ติดตั้งอ่างล้างมือไว้นอกตึกเรียน และกำหนดให้นักเรียนต้องล้างมือทุกชั่วโมง ขณะที่โรงเรียนในไต้หวันขอให้นักเรียนใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาขณะอยู่ในโรงเรียน เช่นเดียวกับนักเรียนในอิสราเอลที่ต้องใส่หน้ากากอนามัยเมื่ออยู่ในโรงเรียน แต่สามารถถอดออกได้เมื่ออยู่ในห้องเรียน

5) นักเรียนต้องนั่งกินข้าวห่างกัน 1 เมตร บางโรงเรียนในกรุงปักกิ่งและเซี่ยงไฮ้ของประเทศจีนได้จัดที่นั่งสำหรับนั่งกินอาหารในโรงอาหาร โดยโต๊ะกินข้าวจะถูกจัดให้อยู่ห่างกันอย่างน้อย 1 เมตร ขณะที่อีกหลายโรงเรียนสั่งปิดโรงอาหาร และให้นักเรียนกินข้าวในห้องเรียนแทนซึ่งวิธีการนี้เป็นวิธีการที่ Centers for Disease Control หรือหน่วยงานป้องกันโรคติดต่อในสหรัฐอเมริกาแนะนำให้ใช้กับโรงเรียนในสหรัฐอเมริกาด้วย

6) ห้องเรียนมีขนาดเล็กลง ขนาดห้องเรียนโดยเฉลี่ยของเดนมาร์กจะมีนักเรียน 20 คน แต่เมื่อเกิดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงต้องลดขนาดห้องเรียนลงไปอีก โดยแบ่งออกเป็น 2-3 กลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีห้องเรียนเป็นของตนเองและมีครูประจำชั้น ในระหว่างวันนักเรียนจะสามารถพูดคุยกับเพื่อนๆ ในกลุ่มห้องเรียนเท่านั้น ขณะที่นักเรียนในนอร์เวย์ จะใช้เวลากับกลุ่มนักเรียน จำนวน 3-6 คน เท่านั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับช่วงวัยของพวกเขา โดยขนาดห้องเรียนของนอร์เวย์ก่อนการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อยู่ที่ห้องละ 20 คนเช่นเดียวกัน

7) โรงเรียนมีห้องแยกสำหรับนักเรียนที่มีไข้ บางโรงเรียนในกรุงเซี่ยงไฮ้ประเทศจีน ได้จัดเตรียมห้อง หรือพื้นที่ที่แยกจากนักเรียนคนอื่นๆ ไว้สำหรับนักเรียนที่มีไข้ เพื่อป้องกันการเอาไข้ไปติดเพื่อน หรือการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในกรณีที่เด็กนักเรียนติดเชื้อ

8) นักเรียนมาโรงเรียนตามช่วงเวลา que โรงเรียนจัดให้ ยกตัวอย่างเช่นนักเรียนในเดนมาร์กตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ขึ้นไป กลับไปเรียนตามปกติ ซึ่งถือเป็นนักเรียนกลุ่มแรกของแผนเปิดการเรียนการสอนและเศรษฐกิจของประเทศ ขณะที่ประเทศนอร์เวย์ ประกาศให้นักเรียนเตรียมอนุบาลกลับไปเรียนตามวันที่กำหนดไว้ และนักเรียนชั้นประถมกลับไปเรียนได้ในวันจันทร์ของสัปดาห์ถัดไป นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงปักกิ่ง กลับไปเรียนในช่วงปลายเดือน

เมษายน 2563 และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เปิดเรียนอีกครั้งในเดือนถัดไป เช่นเดียวกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในประเทศอิสราเอล ที่กลับไปเรียนได้ในเดือนพฤษภาคม 2563 ขณะที่นักเรียนชั้นอื่นๆ ต้องรอไปจนถึงกำหนดการที่โรงเรียนวางไว้ตามความเหมาะสม

9) เจ้าหน้าที่ทำความสะอาดของเล่น และห้องเรียน 2 ครั้งต่อวัน เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนในนอร์เวย์ ต้องทำความสะอาดของเล่นและห้องเรียน 2 ครั้งต่อวัน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส นักเรียนไม่ได้รับอนุญาตให้นำของเล่นมาจากบ้าน ขณะที่โรงเรียนก็สั่งห้ามไม่ให้มีของเล่นที่ทำความสะอาดยากมาไว้ในโรงเรียน เช่น ตุ๊กตา เป็นต้น ขณะที่นักเรียนในอิสราเอลไม่สามารถยืมหนังสือจากห้องสมุดได้ รวมทั้งการแบ่งขนม ขอยืมดินสอหรือปากกา และการเล่นเกมที่ต้องสัมผัสร่างกาย

10) ไม่อนุญาตให้เจ้าหน้าที่ที่มีปัญหาสุขภาพ และมีอายุมากกว่า 65 ปี มาโรงเรียน ในประเทศอิสราเอล เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนที่มีอายุมากกว่า 65 ปี หรือมีปัญหาสุขภาพจะไม่สามารถได้รับอนุญาตให้กลับมาทำงาน เนื่องจากคนกลุ่มนี้มีความเสี่ยงติดเชื้อจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สูงกว่าคนกลุ่มอื่นๆ

11) นักเรียนล้างมือและทำความสะอาดรองเท้าก่อนเข้าตึกเรียน โรงเรียนในไต้หวัน ซึ่งหยุดการเรียนการสอนไปเพียงไม่กี่สัปดาห์ ขอให้นักเรียนทุกคนล้างมือก่อนเข้าเรียน และทำความสะอาดรองเท้าของพวกเขา เมื่อมาถึงโรงเรียนในตอนเช้า

จากการศึกษาการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้เห็นว่า ประเทศไทยมีมาตรการรองรับการจัดการเรียนการสอนและการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปิดภาคเรียนปกติในระดับหนึ่ง อาทิ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์วิกฤต การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลต่างๆ มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ฯลฯ อย่างไรก็ตามมาตรการต่างๆ ดังกล่าว จะเกิดประสิทธิภavnนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง และผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ต้องคำนึงถึงความจริงที่ว่า “การมีปฏิสัมพันธ์กันทางสังคม” ยังคงเป็นสิ่งสำคัญต่อพัฒนาการของมนุษย์ และยังต้องอาศัยความร่วมมืออย่างจริงจังจากทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งครู ผู้ปกครอง ภาคประชาสังคม ภาครัฐ และเอกชนในการผลักดันให้มีการดำเนินการตามบริบทของแต่ละพื้นที่ อย่างไรก็ตามยังมีกลุ่มเด็กนักเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มเด็กตามตะเข็บชายแดนที่ไม่ใช่คนไทย (non-Thai nationals) อาทิ เด็กสัญชาติกัมพูชา เมียนมาร์ ลาว ซึ่งข้ามชายแดนมาเรียนในโรงเรียนฝั่งไทย ในลักษณะ มาเช้า – กลับเย็น เนื่องจากเดินทางสะดวก และเด็กที่ข้ามมาเรียนฝั่งไทยจะได้รับสิทธิประโยชน์ทุกอย่าง เช่นเดียวกับเด็กไทย ทั้งชุดนักเรียน หนังสือเรียน กระเป๋าหนังสือ และอาหารกลางวัน ซึ่งกลุ่มนี้อาจต้องมี มาตรการการดูแลเพิ่มเติมขึ้นเป็นพิเศษ เพื่อลดความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อันอาจเกิดซ้ำขึ้นได้

ส่วนที่ 3 : สะท้อนบทเรียนและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ข้อสรุปปัญหาจากการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ด้วย DLTV

ด้านนโยบายและการบริหารจัดการ

1) นโยบายจากส่วนกลางเร่งด่วนและไม่ได้มีการกำหนดแผนการดำเนินการล่วงหน้า ทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่สามารถเตรียมความพร้อมเพื่อปฏิบัติตามนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) การสื่อสารถึงแนวทางการปฏิบัติไม่มีความชัดเจนระหว่างหน่วยงานนโยบายและหน่วยปฏิบัติ ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความสับสนและเข้าใจคลาดเคลื่อน การดำเนินงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย เช่น โรงเรียนมอบหมายภาระงานแก่เด็กและใช้เพื่อเป็นคะแนนเก็บสะสม ซึ่งขัดกับนโยบายจากส่วนกลางที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ “ทดลองเรียน” เป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปิดเทอมจริงเท่านั้น

3) หน่วยงานนโยบายไม่มีการสำรวจข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการใช้นโยบายในเบื้องต้น เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบการตัดสินใจก่อนนำนโยบายไปปฏิบัติจริง

4) เขตพื้นที่ฯ/สถานศึกษา/ผู้บริหารสถานศึกษา บางพื้นที่หรือเพียงแนวทางการปฏิบัติจากส่วนกลางเท่านั้น ส่งผลให้การปฏิบัติขาดความต่อเนื่อง

5) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายขาดความรู้ความเข้าใจในบริบทและสภาพปัญหาในการทำงานที่แท้จริงของผู้ปฏิบัติ ส่งผลให้การกำหนดนโยบายไม่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการอย่างแท้จริง

ด้านครูและผู้สอน

1) ครูขาดเทคนิคในการสอนเพื่อจูงใจผู้เรียนให้เกิดความสนใจ การออกแบบการสอนไม่ตอบโจทย์ ความต้องการของผู้เรียน สอนเร็ว ไม่สามารถอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจได้โดยง่าย และมีการถ่ายทอดเนื้อหา/ความรู้ที่ผิดพลาดทำให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง

2) ครูไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐเท่าที่ควร เช่น ไม่สามารถเบิกค่าน้ำมันรถได้ หรือในบางสถานศึกษาไม่มีใบงานแจกให้ผู้เรียน เป็นต้น

ด้านผู้เรียน

1) ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้และความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เช่น เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ อาทิ เด็กที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ เด็กที่มีความสามารถพิเศษ ฯลฯ เด็กกลุ่มดังกล่าวจำเป็นต้องใช้วิธีการถ่ายทอดและเนื้อหาในการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

2) เด็กปฐมวัยไม่สามารถนั่งเรียนผ่านหน้าจอได้เป็นเวลานาน เนื่องจากธรรมชาติของเด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีจากการลงมือปฏิบัติ

ด้านหลักสูตร

เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนขาดความถูกต้อง ล้าสมัย ไม่เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางที่ใช้ในปัจจุบัน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อันได้แก่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ผู้ปกครอง (บทบาทของการเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้)

ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์

1) ผู้เรียนบางรายขาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน อาทิ โทรศัพท์มือถือ สมาร์ทโฟน จานดาวเทียม กล้องรับสัญญาณทีวีดิจิทัล สัญญาณอินเทอร์เน็ต ฯลฯ

2) เว็บไซต์ส่วนกลางขาดความเสถียร ส่งผลให้ช่องทางหลักในการเรียนออนไลน์ล่ม ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ได้

ด้านผู้ปกครอง

1) การเรียนแบบออนไลน์สำหรับเด็กเล็กจำเป็นต้องมีการกำกับดูแลโดยผู้ปกครอง แต่ผู้ปกครองบางคนไม่มีเวลาที่จะดูแลบุตรหลาน เนื่องจากต้องทำงานประจำหารายได้เพื่อเลี้ยงครอบครัว

2) ผู้ปกครองไม่มีความพร้อมในการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา เช่น โทรศัพท์คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน ฯลฯ

3) ผู้ปกครองไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาทำให้ไม่สามารถให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ชี้แนะเมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจบทเรียน

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

การเรียนด้วยระบบทางไกลผ่าน DLTV เป็นการเรียนการสอนแบบสื่อสารทางเดียว (one-way communication) ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนได้

ด้านผลการเรียนรู้ที่เกิดแก่ผู้เรียน

การวัดประเมินผลในบางรายวิชาไม่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียนและเนื้อหาของบทเรียน

ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ด้วย DLTV

1) ควรจัดให้มีการสำรวจความคิดเห็น (โพล) ทั่วประเทศ เพื่อสอบถามความต้องการ ความจำเป็น และความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนได้เสียในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์

2) ควรปรับปรุงวิธีการ/เนื้อหา/สื่อการเรียนการสอน ให้มีความทันสมัย น่าสนใจ และถูกต้อง

3) ควรจัดให้มีความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยจัดให้มี ตัวต่อที่มีความสามารถและได้รับความนิยมสูงมาสอนออนไลน์ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

4) รูปแบบและวิธีการสอนควรขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละพื้นที่ ไม่จำเป็นต้อง จำกัดให้เป็นเฉพาะการสอนแบบออนไลน์เท่านั้น

5) หน่วยงานส่วนกลางควรมีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน โดยที่ไม่เพิ่มภาระ งานแก่ครูเกินความจำเป็น

6) ควรสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้ปกครองให้ชัดเจนถึงวัตถุประสงค์ในการเรียนออนไลน์ ว่าเป็นเพียงการทดลองเรียนเท่านั้น นักเรียนสามารถเรียนตามปกติได้ในช่วงเปิด ภาคเรียนโดยจะได้เรียนในเนื้อหาที่ครบถ้วนตามหลักสูตร หากผู้ปกครองไม่มีความพร้อมในการ สนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา

7) หน่วยงานส่วนกลางควรมีการคาดการณ์สถานการณ์และวางแผนการทำงานล่วงหน้า รวมถึงทบทวนและพัฒนาการบริหารจัดการให้ทันต่อสถานการณ์อยู่เสมอ

8) ควรพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาให้มีศักยภาพ ในการบริหารจัดการตนเองได้ ในเบื้องต้นขอเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ใน สถานการณ์โควิด-19

จากการศึกษานโยบาย แนวคิด กรณศึกษาของประเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สามารถสรุปข้อเสนอแนะแนวทางฯ เพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและผู้เรียน สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ควรคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ดังนี้

นโยบายและบทบาทกระทรวงศึกษาธิการ

1) การกำหนดนโยบายควรอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและการสำรวจความ ต้องการทั้งจากนักเรียน ครูและโรงเรียน และคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับเป็นสำคัญ นอกจากนี้ เมื่อรู้ถึงข้อมูลปัญหา / ความต้องการแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสนับสนุนและดำเนินการให้เกิดขึ้นจริง อีกด้วย ทั้งนี้ทุกหน่วยงานตั้งแต่ระดับนโยบายไปจนถึงระดับปฏิบัติควรมีแผนสำรองและมาตรการการ จัดการเรียนการสอนเพื่อรองรับการแพร่ระบาดของการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในรอบที่ 2 หรือสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต

2) นโยบายควรมีความหลากหลายและตอบโจทย์ความต้องการในแต่ละบริบทพื้นที่ โดยออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่อิงบริบทพื้นที่ ผ่านการทำงานร่วมกันและประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่

3) มีการสื่อสารถึงนโยบายด้วยความชัดเจนในแง่ของการดำเนินการ การปฏิบัติ และบทบาทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของนโยบายที่วางไว้

4) เปลี่ยนบทบาทของกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นผู้สนับสนุน โดยผลักดันให้เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานในพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการหลัก และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนแม้ไม่สามารถไปโรงเรียนได้ ควรสนับสนุนให้ครูสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้อย่างสะดวก เช่น งบประมาณในการดำเนินการ การจัดอบรมเรื่องการใช้เทคโนโลยี เทคโนโลยีเพื่อการสอนออนไลน์ เป็นต้น

5) จัดให้มีการทดสอบระบบก่อนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์จริง เพื่อนำปัญหาและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอนต่อไป

6) ควรมีการประยุกต์ใช้โปรแกรมออนไลน์ที่ให้บริการโดยทั่วไป อาทิ Zoom, Google Meet, Microsoft Team ในกรณีที่สามารถใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ และให้ความรู้ถึงกระบวนการใช้งานทำในลักษณะคู่มือความรู้ หรือการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ

7) จัดให้มีการเรียนการสอนออนไลน์ในรูปแบบที่หลากหลาย อันได้แก่ DLTV โปรแกรมออนไลน์ (Zoom, Google Meet, Microsoft Team) สื่อการเรียนการสอนแบบ Offline การจัดการเรียนการสอนผ่านการถ่ายทอดสด (LIVE) เป็นต้น โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของผู้เรียนในทุกประเภทและระดับการศึกษา เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น หรืออาจนำหลักการ 4 on มาประยุกต์ใช้ อันได้แก่ online, on air, on hand และ on site การลดความเหลื่อมล้ำในโรงเรียนที่ห่างไกล

1) ในกรณีโรงเรียนที่ห่างไกล หรือไม่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ควรจัดให้มีการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนตามปกติ แต่ให้ปฏิบัติตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด อาจมีการสลับ / เปลี่ยนผ่านการมาเรียนในช่วงชั้นต่างๆ ครั้งละสัปดาห์ เป็นต้น

2) ในกรณีที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปกติ ควรมีการสนับสนุนผู้เรียนเพิ่มเติมในส่วนอื่น อาทิ อาหารกลางวัน ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นในกรณีผู้เรียนที่มีฐานะลำบาก

การพัฒนาเป็นหลักสูตรสำหรับการเรียนการสอนในภาวะปกติ

1) ควรสร้างเจตคติใหม่ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้แก่ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

2) ควรออกแบบหลักสูตร โครงสร้างเวลาเรียน และกระบวนการติดตามประเมินใหม่ โดยการกระชับหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีการสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพิ่มความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียนและความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้และมีแผนการสอนที่เหมาะสม ออกแบบการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจถึงสถานการณ์ต่างๆ และประยุกต์ใช้ทักษะต่างๆ ให้เหมาะสมตามสถานการณ์ได้อย่างถูกต้อง โดยยกระดับการประเมินไปสู่การประเมินเพื่อพัฒนาและประเมินเพื่อรับผิชอบ

3) เมื่อมีการเรียนการสอนตามปกติ อาจประยุกต์ใช้มาตรการ 11 ขั้นตอน ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทก่อนหน้า ในประเทศอิสราเอล นอร์เวย์ ญี่ปุ่น เดนมาร์ก สาธารณรัฐประชาชนจีน และไต้หวัน หากสามารถดำเนินการได้ควรจัดให้การเรียนการสอนออนไลน์เป็นหนึ่งในกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร เพื่อเพิ่มช่องทางหนึ่งในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เป็นการตอบสนองการเรียนรู้ตลอดชีวิตอีกด้วย ตลอดจนคำนึงถึงมาตรการดูแลเพิ่มเติมขึ้นเป็นพิเศษ เพื่อลดความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อันอาจเกิดขึ้นได้ ท้ายที่สุดแล้วในโลกที่เต็มไปด้วยความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาถูกเร่งให้เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาด้วยหลากหลายปัจจัย แม้ไม่มี “ไวรัสโคโรนา 2019” เป็น “ตัวเร่ง” นักวิชาการต่างเห็นพ้องกันว่า การศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนอย่างสิ้นเชิง ด้วยนัยนี้ ไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) จึงไม่นับเป็น “วิกฤต” ที่กระตุ้นให้วงการศึกษและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งครู ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้บริหาร ครู นักวิชาการ และทุกภาคส่วน ต้องปรับกระบวนการทัศน์ กระบวนการวิธี วิถีคิดให้อยู่รอดได้เท่านั้น แต่ยังเป็น “โอกาส” ที่จะได้ทบทวนความท้าทาย เพื่อก้าวต่อไปข้างหน้า โดยใช้บทเรียนจากนานาชาติ ปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทที่แท้จริงของเรา โดยมุ่งเน้นเป้าหมายให้การศึกษาเป็นเครื่องมือเพื่อยกระดับคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์อย่างแท้จริง

หลักสำคัญของการศึกษาทางไกล

จากความหมายและปรัชญาของการเรียนการสอนทางไกลดังได้กล่าวมาแล้วนั้นจะเห็นได้ว่า มีลักษณะเฉพาะสำคัญที่แตกต่างไปจากการศึกษาในระบบอื่นหลายประการ ดังที่ วิจิตร ศรีสอ้าน และคณะ ได้จำแนกลักษณะสำคัญของการศึกษาทางไกล ไว้ดังนี้ (ออนไลน์, 2561)

1) ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ห่างจากกัน การเรียนการสอนทางไกลเป็นรูปแบบการสอนที่ผู้สอนและผู้เรียนอยู่ห่างไกลกัน มีโอกาสพบปะหรือได้รับความรู้จากผู้สอนโดยตรงหน้าน้อยกว่าการ

ศึกษาตามปกติ การติดต่อระหว่างผู้เรียนและผู้สอนนอกจากจะกระทำโดยผ่านสื่อต่างๆ แล้ว การติดต่อสื่อสารโดยตรงจะเป็นไปในรูปของการเขียนจดหมายโต้ตอบกัน มากกว่าการพบกันเฉพาะหน้า

2) เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน ในระบบการเรียนการสอนทางไกลผู้เรียนจะมีอิสระในการเลือกเรียนวิชาและเลือกเวลาเรียนตามที่ตนเห็นสมควร สามารถกำหนดสถานที่เรียนของตนเอง พร้อมทั้งกำหนดวิชาการศึกษาและควบคุมการเรียนด้วยตนเอง วิธีการเรียนรู้ก็จะเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่สถาบันการศึกษาจัดบริการ รวมทั้งสื่อเสริมในลักษณะอื่นๆ ที่ผู้เรียนจะหาได้เอง

3) ใช้สื่อและเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการบริหารและบริการ สื่อทางเทคโนโลยีการศึกษาที่ใช้ส่วนใหญ่จะใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลัก โดยจัดส่งให้ผู้เรียนทางไปรษณีย์ สื่อเสริมจัดไว้ในหลายรูปแบบ มีทั้งรายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ เทปเสียงประกอบชุดวิชา และวีดิทัศน์ประกอบชุดวิชา สิ่งใดที่มีได้จัดส่งแก่ผู้เรียนโดยตรง สถาบันการศึกษาจะจัดไว้ตามศูนย์การศึกษาต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสรับฟังหรือรับชม โดยอาจให้บริการยืมได้ นอกจากนี้สื่อดังกล่าวแล้วสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนทางไกลยังมีสื่อเสริมที่สำคัญอีก เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อ คอมพิวเตอร์ และสื่อการสอนทางโทรทัศน์ฯ เป็นต้น

4) ดำเนินงานและควบคุมคุณภาพในรูปองค์กร คณะบุคคล การศึกษาทางไกลได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของระบบและวิธีการจัดการศึกษาในประเทศต่างๆ มากยิ่งขึ้น เพราะสามารถจัดการเรียนการสอน ตลอดจนบริการการศึกษาให้แก่ผู้เรียนได้มากกว่าและประหยัดกว่า ทั้งนี้เพราะไม่มีข้อจำกัดในเรื่องสัดส่วนครูต่อนักเรียน อาคารสถานที่ ในส่วนคุณภาพนั้นผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาทุกคนต่างมุ่งหวังให้การศึกษาที่ตนจัดบรรลุจุดมุ่งหมาย และมาตรฐานที่รัฐตั้งไว้ การศึกษาทางไกลได้มีการสร้างระบบและองค์กรขึ้นรับผิดชอบในการพัฒนาหลักสูตร และผลิตเอกสารการสอน ตลอดจนสื่อการสอนประเภทต่างๆ รวมทั้งการออกข้อสอบ ลักษณะเช่นนี้อาจกล่าวได้ว่า การศึกษาทางไกลมีระบบการควบคุมคุณภาพของการศึกษาอย่างเข้มงวดและเคร่งครัด ความรับผิดชอบในการจัดการศึกษามีได้อยู่ภายใต้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือองค์กรใดองค์กรหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เน้นการจัดการศึกษาที่มีการดำเนินงานในรูปองค์กรคณะบุคคล ที่สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน

5) มีการจัดการศึกษาอย่างมีระบบ กระบวนการเรียนการสอนทางไกลได้รับการออกแบบขึ้นอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการพัฒนาหลักสูตรและผลิตเอกสาร ตลอดจนสื่อการสอนจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้งในด้านเนื้อหา ด้านสื่อ และด้านการวัดและประเมินผล มีการดำเนินงานและผลิตผลงานที่เป็นระบบ มีการควบคุมมาตรฐานและคุณค่าอย่างแน่นอนชัดเจน จากนั้นจะส่งต่อไปให้ผู้เรียน ส่วนการติดต่อที่มาจากผู้เรียนนั้นผู้เรียนจะจัดส่งกิจกรรมมายังสถานศึกษา ซึ่งหน่วยงานในสถานศึกษาจะจัดส่งกิจกรรมของผู้เรียนไปตามระบบถึงผู้สอน เพื่อให้ผู้สอนตรวจตามมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาที่ได้กำหนดไว้

6) มีการใช้สื่อประเภทต่างๆ หลากหลาย แทนสื่อบุคคล สื่อที่ใช้แตกต่างกันไปตามเนื้อหา การสอนและการจัดการสอนเป็นการจัดบริการให้แก่ผู้เรียนจำนวนมากในเวลาเดียวกัน ดังนั้น การดำเนินงานในด้านการเตรียมและจัดส่งสื่อการศึกษาจึงต้องจัดทำในรูปของกิจกรรมทางอุตสาหกรรม คือ มีการผลิตเป็นจำนวนมาก มีการนำเอาเทคนิคและวิธีการผลิตที่จัดเป็นระบบ และมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอนตามระบบอุตสาหกรรม

7) เน้นด้านการผลิตและจัดส่งสื่อการสอน มากกว่าการทำการสอนโดยตรง บทบาทของสถาบันการสอนในระบบทางไกลจะแตกต่างจากสถาบันที่สอนในระบบเปิด โดยจะเปลี่ยนจากการสอนเป็นรายบุคคลมาเป็นการสอนคนจำนวนมาก สถาบันจะรับผิดชอบด้านการผลิตและจัดส่งเอกสาร และสื่อการศึกษา การประเมินผลการเรียนของผู้เรียน และการจัดสอนเสริมในศูนย์ภูมิภาค

8) มีการจัดตั้งหน่วยงานและโครงสร้างขึ้นเพื่อสนับสนุนการสอนและการบริการผู้เรียน แม้ผู้เรียนและผู้สอนจะอยู่แยกห่างจากกันก็ตาม แต่ผู้เรียนก็จะได้รับการสนับสนุนจากผู้สอนในลักษณะต่างๆ มีการจัดตั้งศูนย์การศึกษาประจำท้องถิ่นหรือประจำภาคขึ้นเพื่อสนับสนุนให้บริการการศึกษา

9) ใช้การสื่อสารติดต่อแบบสองทางในการจัดการศึกษาทางไกล แม้การจัดการสอนจะเป็นไปโดยใช้สื่อการสอนประเภทต่างๆ แทนการสอนด้วยครูโดยตรง แต่การติดต่อระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนก็เป็นไปในการติดต่อสองทาง ซึ่งสถาบันการศึกษาและผู้สอนจะติดต่อกับผู้เรียนโดยจดหมายและโทรศัพท์ ส่วนผู้เรียนก็อาจจะติดต่อกับผู้สอนและสถาบันการศึกษาด้วยวิธีการเดียวกัน นอกจากนี้ทางสถาบันศึกษายังจัดให้มีการติดต่อกับผู้เรียนด้วยการจัดสอนเสริม ซึ่งส่งผู้สอนไปสอนนักศึกษาตามศูนย์บริการการศึกษาประจำจังหวัดตามช่วงเวลาและวิชาที่สถาบันกำหนด

รูปแบบการศึกษาทางไกล

1) รูปแบบซิงโครนัส เป็นรูปแบบที่ต้องการการเข้าร่วมพร้อมกัน ในบรรดาผู้เรียนและผู้สอนทั้งหมดต้องมีการนัดเวลา สถานที่ และบุคคล ประโยชน์ของรูปแบบซิงโครนัสก็คือ ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน รูปแบบซิงโครนัส ได้แก่ Interactive TV audiographics, computer conferencing, IRC และ MOO

2) รูปแบบอะซิงโครนัส เป็นรูปแบบที่ไม่ต้องการการเข้าร่วมพร้อมกัน ในบรรดานักเรียนและผู้สอน นักเรียนไม่ต้องรวมกลุ่มในสถานที่เดียวกันและเวลาเดียวกัน นักเรียนอาจจะเลือกช่วงเวลา และวัสดุการเรียนการสอนด้วยตัวเอง แล้วจัดตารางเวลาของตัวเอง รูปแบบอะซิงโครนัสยืดหยุ่นกว่ารูปแบบซิงโครนัส โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของการติดต่อสื่อสารเช่นเดียวกันกับอีเมล รูปแบบอะซิงโครนัสยอมนับสนับสนุนการพัฒนากลุ่มชน รูปแบบของการส่งพร้อมกับอีเมล listservs, บทเรียนเทปเสียง บทเรียนวิดีโอทัศน์ บทเรียนทางไปรษณีย์ และ บทเรียนทางเว็บ (แม้ว่าในอนาคตระบบเว็บ

จะเป็นไปได้มากในการใช้รูปแบบเชิงโครนัส) ประโยชน์ของการศึกษาทางไกลรูปแบบอะซิงโครนัส คือ ทางเลือกของผู้เรียนในเรื่องสถานที่และเวลา และมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนทั้งหมด ส่วนข้อจำกัด ก็คือ ปฏิกริยาสัมพันธ์นั้นขึ้นอยู่กับการใช้อีเมล ซึ่งต้องอาศัยการเขียนในการติดต่อแลกเปลี่ยนกัน

2.2.2 ยุคนิวนอร์มัล

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2563) ได้บัญญัติศัพท์ New Normal เพิ่มเข้ามา โดย รองศาสตราจารย์ มาลี บุญศิริพันธ์ คณะกรรมการบัญญัติศัพท์นิเทศศาสตร์ราชบัณฑิตยสถาน ได้อธิบายคำนี้ผ่านทาง เฟซบุ๊ก Malee Boonsiripunth เอาไว้ว่า New Normal แปลว่า ความปกติใหม่ ฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องมาจากมีบางสิ่งมา กระทบจนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหวังล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย รูปแบบวิถีชีวิตใหม่นี้ ประกอบด้วย วิธีคิด วิธีเรียนรู้ วิธีสื่อสาร วิธีปฏิบัติและการจัดการ การใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการ เปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงและรุนแรงอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับ สถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะดำรงรักษาวิถีดั้งเดิมหรือหวนหาถึงอดีต นอกจากนี้ยังมีการใช้คำว่า “New Normal” ในมุมมองทางเศรษฐศาสตร์และธุรกิจ โดยคำนี้กำเนิดขึ้นในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจ ถดถอยทั่วโลก ในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 (ค.ศ. 2007–2008) ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบ เศรษฐกิจครั้งใหญ่ การจัดการบางอย่างซึ่งแต่เดิมเคยถูกมองว่าผิดปกติ ได้กลับกลายเป็นสิ่งที่พบเห็น กันได้ทั่วไป และถูกนำมาใช้ในบริบทอื่นๆ อย่างเช่น ด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อสื่อสารและทำความเข้าใจถึง สถานะการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ เช่น อุณหภูมิที่สูงขึ้นและความเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล

มาลี บุญศิริพันธ์ (2563) คณะกรรมการบัญญัติศัพท์นิเทศศาสตร์ราชบัณฑิตยสถาน ระบุว่าราชบัณฑิตยสถาน ได้บัญญัติศัพท์ “New Normal” หมายถึง ความปกติใหม่ ฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต วันนี้ (6 พ.ค.2563) ผู้สื่อข่าวรายงานว่า หลังจากการระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) ซึ่งมีการพูดถึงการเปลี่ยนแปลงหลังโรคระบาดทั้งการ ดำเนินชีวิตของผู้คนที่จะต้องมีมาตรการป้องกันและเลี่ยงโรคระบาด ที่เรียกว่า “New Normal” ซึ่ง แม้แต่ นพ.ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน ในฐานะโฆษกศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (ศบค.) ยังได้พูดผ่านการแถลงข่าวทุกครั้ง เพื่อชวนคนไทยให้หันมาใช้ชีวิตวิถีใหม่ ของ รองศาสตราจารย์ มาลี บุญศิริพันธ์ คณะกรรมการบัญญัติศัพท์นิเทศศาสตร์ราชบัณฑิตยสถาน อธิบายว่า ทางราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติศัพท์ “New Normal” ซึ่งเรามักจะได้ยินบ่อยๆ จากการแถลงข่าว สถานการณ์โรคโควิด-19 จากทาง ศบค. และ ทาง ศบค. ก็พยายามขอความร่วมมือพี่น้องประชาชนทุกคน ให้ใช้ชีวิตในรูปแบบใหม่ หรือ New Normal ความปกติใหม่ - ฐานวิถีชีวิตใหม่

สุภาภรณ์ พรหมบุตร (2563) ความปกติใหม่ (New Normal) เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องมาจากมีบางสิ่งมากระทบจนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย รูปแบบวิถีชีวิตใหม่นี้ ประกอบด้วย วิธีคิด วิธีเรียนรู้ วิธีสื่อสาร วิธีปฏิบัติ และการจัดการ การใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงและรุนแรงอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะดำรงรักษาวินัยดั้งเดิมหรือหวนหาถึงอดีต โดยคำนี้กำเนิดขึ้นในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลกในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 (ค.ศ. 2007–2008) ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจครั้งใหญ่ การจัดการบางอย่างซึ่งแต่เดิมเคยถูกมองว่าผิดปกติ ได้กลับกลายเป็นสิ่งที่พบเห็นกันได้ทั่วไป และถูกนำมาใช้ในบริบทอื่นๆ อย่างเช่นด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อสื่อสารและทำความเข้าใจถึงสภาวะการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ เช่น อุณหภูมิที่สูงขึ้น และความเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล ส่วน “New Normal” ในบริบทสถานการณ์การแพร่ระบาดของ “โควิด – 19” ช่วงปลายปี พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2563 นั้น อธิบายได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงจนแพร่กระจายไปในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ผู้คนเจ็บป่วยและล้มตายจำนวนมาก จนกลายเป็นความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงอีกครั้งหนึ่งของมนุษยชาติ มนุษย์จึงจำเป็นต้องป้องกันตนเองเพื่อให้มีชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การดำรงชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิมๆ โดยมีการปรับหาวิถีการดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อ ควบคู่ไปกับความพยายามรักษาและฟื้นฟูศักยภาพทางเศรษฐกิจและธุรกิจ นำไปสู่การสรรค์สร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เทคโนโลยีใหม่ๆ มีการปรับแนวคิด วิสัยทัศน์ วิธีการจัดการ ตลอดจนพฤติกรรมที่เคยทำมาเป็นกิจวัตร เกิดการบ่ยเบนออกจากความคุ้นเคยอันเป็นปกติมาแต่เดิมในหลายมิติ ทั้งในด้านอาหาร การแต่งกาย การรักษาสุขภาพ การศึกษาเล่าเรียน การสื่อสาร การทำธุรกิจ ฯลฯ ซึ่งสิ่งใหม่เหล่านี้ได้กลายเป็นความปกติใหม่ จนในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไปก็ทำให้เกิดความคุ้นชินก็จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตปกติของคนในสังคม ในมุมมองทางเศรษฐศาสตร์และธุรกิจ หลังวิกฤติเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลกในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 (ค.ศ. 2007–2008) ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจครั้งใหญ่ การจัดการบางอย่างซึ่งแต่เดิมเคยถูกมองว่าผิดปกติ ได้กลับกลายเป็นสิ่งที่พบเห็นกันได้ทั่วไป และถูกนำมาใช้ในบริบทอื่นๆ อย่างเช่นด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อสื่อสารและทำความเข้าใจถึงสภาวะการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ ซึ่งมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ เช่น อุณหภูมิที่สูงขึ้น และความเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล

รูปแบบการจัดการสอนในยุคนิวนอร์มัล

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ใน 3 รูปแบบ ซึ่งโรงเรียน

สามารถเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยพิจารณาตามความเหมาะสมและบริบทของโรงเรียน ดังนี้

1) การเรียนในชั้นเรียน (On-Site) จัดกลุ่มผู้เรียนขนาดเล็กที่โรงเรียน สำหรับการประเมินผล โดยติดตามผลจากครูเป็นระยะ และโรงเรียนรายงานผลให้สำนักการศึกษาทราบทุกสัปดาห์ ทาง Google Form กรณีที่สามารถเปิดการเรียนการสอนได้ตามปกติ กรุงเทพมหานครกำหนดให้มีมาตรการดูแลและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของอย่างเคร่งครัด เพื่อไม่ให้โรงเรียนเป็นแหล่งแพร่เชื้อ ได้แก่ การจัดชั้นเรียนให้มีระยะห่างทางสังคม การเหลื่อมเวลาเรียนเพื่อลดความแออัดและจำนวนเด็กนักเรียน การคัดกรองก่อนเข้าโรงเรียน จัดให้มีเครื่องมือป้องกัน เช่น หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ face shield เป็นต้น สำหรับการสนับสนุนอุปกรณ์ให้แก่เด็กนักเรียน เช่น กล้องทีวีดีจิทัล หรือสัญญาณอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้สำหรับการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยกรุงเทพมหานครจะประสานความร่วมมือไปยัง กระทรวงศึกษาธิการ และ บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ในการสนับสนุนอุปกรณ์ต่างๆ การเรียนการสอนที่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนหรือในชั้นเรียนเป็นหลัก โดยครูผู้สอนสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนอื่นๆ มาบูรณาการใช้กับการเรียนในชั้นเรียนได้ เช่น การเรียนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) หรือ การเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต (Online) เป็นต้น

(1.1) การเรียนในชั้นเรียน (On-Site) สำหรับสถานศึกษาที่มีผลการประเมินตนเองตามแบบประเมินตนเองสำหรับสถานศึกษาในการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ในระดับหรือสามารถจัดการเรียนการสอนแบบปกติในชั้นเรียนได้ ทั้งนี้จะต้องปฏิบัติตามมาตรการ 6 ข้อปฏิบัติในสถานศึกษา ได้แก่ 1) วัดไข้ 2) ใส่หน้ากาก 3) ล้างมือ 4) เว้นระยะห่าง 5) ทำความสะอาด 6) ลดแออัด รวมถึงสถานศึกษาจะต้องนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอน (ตามที่สถานศึกษาประเมินตนเองใน ข้อที่ 9) และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) และศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคจังหวัด (ศปก.จ.) ให้โรงเรียนสามารถเปิดเรียนได้ทั้งโรงเรียน

(1.2) การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน คือ การจัดการเรียนรู้ ที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้อิงเกิดขึ้นในห้องเรียน ผสมผสานกับการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ครูและนักเรียนไม่ได้เผชิญหน้ากัน หรือการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย ซึ่งมีเป้าหมายอยู่ที่การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญโดยโรงเรียนสามารถเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนได้ ตามตัวอย่าง 6 วิธี ดังนี้

(1.2.1) การสลับชั้นมาเรียนของนักเรียนแบบสลับวันเรียน ตัวอย่างเช่น ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล) ระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.3)และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มาเรียน

วันจันทร์ วันพุธ วันศุกร์ และระดับประถมศึกษา (ป.4-ป.6) และ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมาเรียน วันอังคาร วันพฤหัสบดี

(1.2.2) การสลับชั้นมาเรียนของนักเรียนแบบสลับวันคู่ วันคี่ ตัวอย่างเช่น ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล) ระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.3) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มาเรียนวันคู่ และ ระดับประถมศึกษา (ป.4-ป.6) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมาเรียน วันคี่

(1.2.3) การสลับชั้นมาเรียนของนักเรียนแบบสลับวันมาเรียน 5 วัน หยุด 9 วัน ตัวอย่างเช่น กลุ่ม A ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล) ระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.3) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มาเรียน 5 วัน หยุด 9 วัน กลุ่ม B ระดับประถมศึกษา (ป.4-ป.6) และ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มาเรียน 5 วัน สลับกับกลุ่ม A

(1.2.4) การสลับช่วงเวลาเรียนของนักเรียนแบบเรียนทุกวัน ตัวอย่างเช่น ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล) ระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.3) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มาเรียน เวลา 08.30-11.30 น. และระดับประถมศึกษา (ป.4-ป.6) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มาเรียน เวลา 12.30-15.30 น.

(1.2.5) การสลับกลุ่มนักเรียนแบบแบ่งนักเรียนในห้องเรียนเป็น 2 กลุ่ม

(1.2.6) โรงเรียนสามารถออกแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยจำเป็นต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.) รวมถึงต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) และศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคจังหวัด (ศปก.จ.) ตามลำดับ

2) การเรียนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) การเรียนการสอนทางไกลผ่านโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล และระบบดาวเทียม เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงการเรียนรู้ในทุกครัวเรือน ทั้งนี้มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้อนุเคราะห์ในการส่งสัญญาณออกอากาศ 15 ช่องสัญญาณ (อนุบาล 1 - ม.6) พร้อมทั้งอนุเคราะห์เนื้อหาสาระการเรียนรู้ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้จัดทำสื่อวีดิทัศน์การเรียนการสอนสำหรับ 4 ช่องทางหลักในการเรียนออนแอร์และออนไลน์ คือ กล่องทีวีดิจิทัล (SAT TOP BOX) ทีวีดาวเทียมระบบ KU-Band (จานทิป) ทีวีดาวเทียมระบบ C-Band (จานตะแกรง/จานดำ) และแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ DLTV

3) การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) จัดเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาในอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงวิธีเรียนในรูปแบบเดิมๆ ให้เป็นการเรียนใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามา

ช่วยทำการสอน นอกจากนี้ความหมายอีกในหนึ่งยังหมายถึง การเรียนทางไกล การเรียนผ่านเว็บไซต์ อีกด้วย การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online learning) จะเป็นเรียนทางผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดย อยู่ในรูปแบบของคอมพิวเตอร์ เป็นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่บวกเข้ากับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สร้าง การศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์คุณภาพสูง โดยไม่จำเป็นต้องเดินทาง เกิดความสะดวกและเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ทุกสถานที่ ทุกเวลา เป็นการสร้างการศึกษาตลอดชีวิตให้กับประชากร การเรียนการสอนแบบออนไลน์ เป็นการศึกษผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความชอบของตนเอง ในส่วนของเนื้อหาของเรียน ประกอบด้วย ข้อความ รูปภาพ เสียง VDO และ Multimedia อื่นๆ สิ่ง เหล่านี้จะถูกส่งตรงไปยังผู้เรียนผ่าน Web Browser ทั้งผู้เรียน ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นทุกคนสามารถ ติดต่อ สื่อสาร ปรีक्षा แลกเปลี่ยนความคิดเห็นแบบเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนทั่วไป โดยการใช้ E-mail, Chat, Social Network เป็นต้น

ลักษณะสำคัญของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online learning)

- 1) ผู้เรียนเป็นใครก็ได้ อยู่ที่ใดก็ได้ เรียนเวลาก็ใด เอาตามความสะดวกของผู้เรียนเป็น สำคัญ เนื่องจากโรงเรียนออนไลน์ได้เปิดเว็บไซต์ให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง
- 2) มีสื่อทุกประเภทที่นำเสนอในเว็บไซต์ ไม่ว่าจะเป็นทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง VDO ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังทำให้เนื้อหาของ เนื้อหาต่างๆ ง่ายมากขึ้น
- 3) ผู้เรียนสามารถเลือกวิชาเรียนได้ตามความต้องการ
- 4) เอกสารบนเว็บไซต์ที่มี Links ต่อไปยังแหล่งความรู้อื่นๆ ทำให้ขอบเขตการเรียนรู้ กว้างออกไป และเรียนอย่างรู้ลึกมากขึ้น

ประโยชน์ของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online learning) คือ ช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพในการเรียนการสอน เนื่องจากไม่ได้จำกัดอยู่ในสถานที่เดียวเท่านั้นเกิดเครือข่ายความรู้ โยงใยออกไปไกลเน้นการเรียนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางช่วยลดช่องว่างระหว่างการเรียนรู้ในเมืองกับ ท้องถิ่น สรุปแล้ว การเรียนรู้แบบการเรียนรู้ออนไลน์ เป็นการเรียนที่มีความมีความยืดหยุ่นสูง เพราะฉะนั้นผู้เรียนจำต้องมีความรับผิดชอบในการเรียนมากกว่าปกติ เพราะไม่มีใครมานั่งจ้ำจี้จ้ำไช ยิงเรียนยังได้กับตัวเอง อีกทั้งยังทราบผลย้อนกลับของการเรียน ทั้งจาก E-Mail การประเมินย่อย การ ประเมินผลหลัก โดยใช้เว็บไซต์เป็นที่สอบ รวมทั้งการประเมินผลรวมตามการสอบ เพื่อเป็นการเช็คว่า ผู้เรียนได้เข้ามาเรียนจริง สามารถทำข้อสอบได้ มีความเข้าใจในเนื้อหา

นโยบาย ในภาพรวมสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า กระทรวงศึกษาธิการไม่มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนออนไลน์ / ออนแอร์ ในครั้งนี้ให้ชัดเจน และนโยบายของ กระทรวงกับแนวทางปฏิบัติของโรงเรียนไม่สอดคล้องกัน ขณะที่กระทรวงแจ้งว่า การเรียนออนไลน์เป็น

เพียงการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคสามารถเชื่อมต่อสัญญาณทีวีดิจิทัลได้ พบปัญหาในเรื่องเทคนิคการสอนของครูที่ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน คนส่วนใหญ่คาดหวังว่าการเรียนออนไลน์ในครั้งนี้จะช่วยให้เด็กได้รับความรู้อย่างเท่าเทียมกัน และช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาได้เรียนเท่านั้น เน้นย้ำว่าไม่มีการเก็บคะแนน แต่ในบางโรงเรียนกำหนดให้มีการเก็บคะแนน จึงสร้างความสับสนแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เรียน พบว่า แบบฝึกหัดที่ครูให้นักเรียนไปทำที่บ้านยังไม่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง เพราะไม่สามารถรู้ได้เลยว่าเด็กทำแบบฝึกหัดด้วยตนเองหรือไม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่คิดว่าการเรียนออนไลน์ไม่เหมาะสมกับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี เนื่องจากเด็กไม่มีสมาธิมากพอที่จะจดจ่ออยู่กับหน้าจอโทรทัศน์/โทรศัพท์เป็นเวลานานได้ ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการช้า เพราะขาดการกระตุ้นในด้านอื่นๆ ที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก นอกจากนี้ยังพบปัญหาทางเทคนิคหลายประการ อาทิ เว็บไซต์สำหรับเรียนออนไลน์ไม่สามารถใช้งานได้ การดำเนินการของโรงเรียนส่งคมออนไลน์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ครูมีการมอบหมายงานมากเกินไป อีกทั้งการเรียนออนไลน์มีการเช็คชื่อและเก็บคะแนนจากการเข้าเรียน ซึ่งเด็กบางคนต้องทำงานเพื่อหารายได้พิเศษหรือมีธุระจำเป็นอื่นๆ ที่ทำให้ไม่สามารถเข้าเรียนได้ตามเวลาที่กำหนด ทำให้ขาดเรียนและเสียคะแนนในส่วนนี้ นอกจากนี้ยังพบปัญหาการเปลี่ยนเนื้อหาและใบงาน กระทั่งหน้าโดยไม่มีการแจ้งผู้เรียนล่วงหน้า

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนต้นทาง ส่งคมออนไลน์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการเรียนออนไลน์/ออนแอร์ ต้องมีผู้ปกครองคอยควบคุมดูแลเพื่อให้เด็กทำงานที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จทันเวลา พบว่า การเรียนการสอนของห้องเรียนต้นทางสื่อไปถึงผู้เรียนที่บ้าน เนื่องจากผู้สอนเน้นไปที่การใช้สื่อในห้องเรียน เช่น ใบงาน รูปภาพ โดยไม่ได้คำนึงถึงผู้เรียนที่บ้านว่าจะมีสื่ออื่นหรือไม่ ในบางวิชาครูสอนเร็ว อธิบายยาก และพบความผิดพลาดในเนื้อหาหลายจุดเสนอแนะให้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ก่อนนำสื่ออื่นมาเผยแพร่ สุดท้ายผู้ปกครองต้องแก้ปัญหาโดยการสอนเอง

ผู้เรียน ส่วนใหญ่ชอบการเรียนรู้กับครูโดยตรงในห้องเรียนมากกว่าการเรียนออนไลน์ และต้องการให้การเรียนออนไลน์เป็นเพียงทางเลือกสำหรับสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เท่านั้น ไม่ต้องการให้การเรียนออนไลน์เป็นการเรียนหลักของการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีใบงานให้เด็ก เนื่องจากเป็นเพียงการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเปิดเรียน นักเรียนบางส่วนอยากให้มีการเรียนการสอนออนไลน์โดยตัวต่อตัวที่มีชื่อเสียง เนื่องจากรู้สึกสนุกกับการเรียน และยังประหยัดค่าใช้จ่ายให้ผู้ปกครองได้ด้วย

ด้านนโยบายและการบริหารจัดการ

1) นโยบายจากส่วนกลางเร่งด่วนและไม่ได้มีการกำหนดแผนการดำเนินการล่วงหน้า ทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่สามารถเตรียมความพร้อมเพื่อปฏิบัติตามนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) การสื่อสารถึงแนวทางการปฏิบัติไม่มีความชัดเจนระหว่างหน่วยนโยบายและหน่วยปฏิบัติ ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความสับสนและเข้าใจคลาดเคลื่อน การดำเนินงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย เช่น โรงเรียนมอบหมายภาระงานแก่เด็กและใช้เพื่อเป็นคะแนนเก็บสะสม ซึ่งขัดกับนโยบายจากส่วนกลางที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ “ทดลองเรียน” เป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปิดเทอมจริงเท่านั้น

3) หน่วยนโยบายไม่มีการสำรวจข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการใช้นโยบายในเบื้องต้น เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบการตัดสินใจก่อนนำนโยบายไปปฏิบัติจริง

สถานศึกษากับสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีนักเรียนอยู่รวมกันจำนวนมาก มักจะมีความเสี่ยงสูง หากมีระบบการจัดการที่ไม่ดีอาจจะมีการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ได้ในกลุ่มเด็ก เนื่องจากพบว่าการติดเชื้อ COVID-19 ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีอาการหรือมีอาการแสดงค่อนข้างน้อย ความรุนแรงจะน้อยมาก แต่เด็กนักเรียนจะเอาเชื้อกลับบ้าน อาจทำให้การแพร่ระบาดเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว (Super spread) ไปยังบุคคลในบ้าน หากมีการระบาดในกลุ่มเด็กขึ้นจะมีผลกระทบในสังคมหรือผู้ใกล้ชิด เช่น ครู พ่อแม่ ผู้สูงอายุที่ติดเชื้อจากเด็ก ดังนั้น หากมีการเปิดเรียน มีโอกาสสูงที่จะเกิดการติดเชื้อในกลุ่มเด็กเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเด็กเป็นกลุ่มที่ต้องได้รับการดูแลและเฝ้าระวังในการกระจายเชื้อเป็นอย่างมาก มาตรการในการเปิดเทอม จึงมีความสำคัญมากในการควบคุมการระบาดการวางแผนเปิดเทอม จึงต้องมั่นใจว่าสามารถควบคุมไม่ให้เกิดการระบาดของโรคในเด็กนักเรียนได้

การประเมินความพร้อมของสถานศึกษาในการเปิดภาคเรียน ปีการศึกษา 2563 มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

1) สถานศึกษาประเมินตนเองโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแบบประเมินตนเองสำหรับสถานศึกษาในการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ปรากฏใน “คู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19” ของ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งผลการประเมินสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ ได้แก่ สีเขียว หมายถึง โรงเรียนสามารถเปิดเรียนได้ สีเหลือง หมายถึง โรงเรียนสามารถเปิดเรียนได้ แต่ต้องดำเนินการปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด สีแดง หมายถึง โรงเรียนไม่สามารถเปิดเรียนได้ ต้องดำเนินการปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และ/หรือประเมินตนเองหรือประเมินตนเอง

2) ในกรณีที่สถานศึกษาทำการประเมินตนเอง และได้ผลการประเมินระดับสีเหลืองขึ้นไป ให้สถานศึกษารายงานผลการประเมินตนเอง พร้อมทั้งนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอน (ตามที่สถานศึกษาประเมินตนเองใน ข้อที่ 9) ต่อคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศ

การศึกษา (ก.ต.ป.น.) เพื่อทราบพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ และเสนอต่อคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด
พิจารณา

3) คณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) พิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอต่อ
ศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคจังหวัด (ศปก.จ.) พิจารณา

4) ศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคจังหวัด (ศปก.จ.) พิจารณาให้ความเห็นชอบ

5) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แจ้งผลการพิจารณาของ ศปก.จ. ให้สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษา เพื่อแจ้งต่อสถานศึกษาทราบ

สรุปได้ว่า การศึกษาทางไกล เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความ
ต้องการของผู้เรียนโดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องสถานที่และเวลา และสามารถบริการแก่ทุกคนที่ต้องการ
ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เป็นผลมาจากกระแสการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก เนื่องจากโลกมีการ
เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และ
เทคโนโลยี มีความรู้ใหม่เกิดขึ้นตลอดเวลาอย่างไร้ขอบเขต เทคโนโลยีการศึกษาช่วยให้มนุษย์ชาติดำรง
อยู่ได้และสามารถตามทันการเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้ มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเรียนการสอน
กระจายการเรียนการสอนให้แพร่หลายอย่างกว้างขวาง เข้าถึงผู้เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา และตอบสนอง
ความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาทางไกล
ของสำนักงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ การสอนในชั้นเรียน (On-Site) การสอนผ่าน
โทรทัศน์ (On-Air) การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online)

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียน
การสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล
ผู้วิจัยได้เลือกใช้แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน จากแนวทางการ
จัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์การ
แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (จากสำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน
2563 น.6) ประกอบด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยพิจารณาตามความเหมาะสมและบริบท
ของโรงเรียน ดังนี้

1) การสอนในชั้นเรียน (On-Site) หมายถึง กระบวนการดำเนินการในชั้นเรียน
ประกอบด้วย การเตรียมการ การวางแผนการดำเนินการในชั้นเรียน การเตรียมความพร้อมในด้าน
ศักยภาพ การวางแผนการเรียนการสอน การวางแผนการเรียนการสอนในชั้นเรียนและการวางแผนการ
เลือกใช้กิจกรรมต่างๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา
การดำเนินการในชั้นเรียน การดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามกระบวนการที่กำหนดไว้มี
วัตถุประสงค์เพื่อผู้เรียนได้มีความรู้ ความสามารถ ตามสมรรถนะของรายวิชา พร้อมทั้งมีปฏิริยาร่วม

ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด การวัดและการประเมินผลเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย การซักถาม การสังเกต การประเมิน ชิ้นงาน/ภาระงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ผู้ปกครองร่วมประเมิน ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ให้ผู้สอนในการปรับปรุง การเรียนการสอนของตน โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดผู้สอนดำเนินการเป็นปกติ และสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอนใช้เทคนิคการประเมินอย่างง่าย ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้า ในการเรียนรู้ การพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมเป็นข้อมูลให้ผู้สอนในการปรับปรุงการเรียนการสอน ทั้งนี้ โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2) การสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ช่องทาง โทรทัศน์เพื่อเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ให้แก่ผู้เรียนหรือผู้รับทางบ้าน ตามหลักสูตรของแต่ละวิชา การใช้โทรทัศน์เพื่อการจัดการเรียนการสอนสามารถดำเนินการได้ทั้งในระบบและนอกระบบ การรับชมการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ผ่านช่องทางต่างๆ ดังนี้ ระบบดาวเทียม (Satellite) KU Band, C Band ระบบดิจิทัลทีวี (Digital TV) Smart TV, TV + กล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวี ระบบเคเบิลทีวี (Cable TV), TV + กล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวี ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จาก IPTV และ Application Smartphone + Tablet, Computer Notebook + PC

3) การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) หมายถึง การเรียนทางผ่านอินเทอร์เน็ต โดยอยู่ในรูปแบบของคอมพิวเตอร์ การใช้เทคโนโลยีที่สมัยใหม่บวกเข้ากับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สร้าง การศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์คุณภาพสูง โดยไม่จำเป็นต้องเดินทาง เกิดความสะดวกและเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ทุกสถานที่ ทุกเวลา เป็นการสร้างการศึกษาตลอดชีวิตให้กับประชากร การเรียนการสอนแบบออนไลน์ เป็นการศึกษผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความชอบของตนเอง จึงเป็นเหมาะสำหรับทุกคนเรียนได้ทุกเวลา

2.3 สภาพบริบทสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

2.3.1 ข้อมูลพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกาศ ณ วันที่ 17 สิงหาคม 2553 และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2553 จึงทำให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ต้องถูกยกเลิก ตั้งแต่วันที่ 18 สิงหาคม 2553 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้รวมโรงเรียนมัธยมในเขตพื้นที่การศึกษา

กรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 36 โรงเรียน กับโรงเรียนมัธยมในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 15 โรงเรียน รวมโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 51โรงเรียน และมีการจัดตั้งโรงเรียนใหม่ จำนวน 1 โรงเรียน รวมเป็น 52 โรงเรียน มีเขตปกครองรวม 27 เขตปกครอง ที่ตั้ง 1126 ถนนลาดพร้าว แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310 (ตั้งอยู่ในโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์) นายปรีชา จิตรสิงห์ ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เป็นท่านแรก และปัจจุบัน นางสาวรัตติมา พานิชย์อนุรักษ์ เป็นผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจหลักในด้านการส่งเสริม สนับสนุน และบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงให้มีคุณภาพ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่อไปนี้ ทิศเหนือ อาณาเขตติดต่อกับ จังหวัดปทุมธานี ทิศตะวันออก อาณาเขตติดต่อกับ จังหวัดฉะเชิงเทรา ทิศ ตะวันตก อาณาเขตติดต่อกับ จังหวัดนนทบุรี และกรุงเทพมหานคร ทิศใต้ อาณาเขตติดต่อกับ จังหวัด สมุทรปราการ มีเขตพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ประกอบด้วย 27 เขต ได้แก่ เขตคลองสามวา เขตคันนายาว เขตจตุจักร เขตดอนเมือง เขตบางกะปิ เขตบางเขน เขตบึงกุ่ม เขตประเวศ เขตมีนบุรี เขตลาดกระบัง เขตลาดพร้าว เขตวังทองหลาง เขตสวนหลวง เขตสะพานสูง เขตสายไหม เขตหนองจอก เขตหลักสี่ เขตห้วยขวาง เขตคลองเตย เขตดินแดง เขตบางคอแหลม เขต บางนา เขตบางรัก เขตพระโขนง เขตยานนาวา เขตวัฒนา และ เขตสาทร

โครงสร้างการบริหารงานและเครือข่ายการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2, 2562) มี 8 กลุ่มงาน ดังนี้

- 1) กลุ่มอำนาจการ
- 2) กลุ่มบริหารงานบุคคล
- 3) กลุ่มนโยบายและแผน
- 4) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
- 5) กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- 6) กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
- 7) หน่วยตรวจสอบภายใน
- 8) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ได้แก่

1) จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้ สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2) วิเคราะห์ การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงาน ในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา

4) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

5) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6) ประสาน การระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมสนับสนุน การจัดและพัฒนาศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7) จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9) ดำเนินการ และประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขต พื้นที่การศึกษา

10) ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้าน การศึกษา

11) ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่ การศึกษา

12) ปฏิบัติหน้าที่อื่น เกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ระบบบริหารจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 บริหารงาน โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรบุคคลตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารจัดการให้สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ประกอบด้วย คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค และคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา

ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ครอบคลุมขอบข่ายการจัดการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 52 โรงเรียน จำแนกตามขนาดและจำนวนนักเรียน ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 500 คน จำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 501-1,500 คน จำนวน 6 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 1,501-2,500 คน จำนวน 21 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คน ขึ้นไป จำนวน 23 โรงเรียน มีจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษารวม 6,792 คน จำแนกเป็น ผู้อำนวยการโรงเรียน 52 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 175 คน และครู 7,565 คน

2.3.2 ทิศทางการพัฒนาการศึกษา

องค์ประกอบนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในความเป็นมา นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีภารกิจหลักในการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดองค์ประกอบนโยบาย เพื่อพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศ และของโลก โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ผลผลิต จุดเน้น และตัวชี้วัด ดังนี้

วิสัยทัศน์

การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย

พันธกิจ

- 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
- 2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
- 3) พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษาและบูรณาการการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดเป้าประสงค์ ดังนี้

- 1) นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัยและมีคุณภาพ

- 2) ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค
- 3) ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
- 4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล
- 5) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการทำงานแบบบูรณาการ มีเครือข่ายการบริหารจัดการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา และกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา
- 6) พื้นที่พิเศษได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 2 การเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 4 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

นภัสสรณ์ จิตวิพัฒน์นันท์ (2559, น.126-140) ได้ศึกษา แนวทางการนำยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการนำยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำเสนอแนวทางการนำยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ใช้ DLIT ในการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งสิ้น 538 คน เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 376 ชุด คิดเป็นร้อยละ 70 เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน โดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ผลการวิจัยจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่

พึงประสงค์ในการนำยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียน ทำให้ได้ผลการจัดลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของยุทธศาสตร์ ดังนี้ 1) ยุทธศาสตร์สำหรับโรงเรียน (3 ข้อต้องมี) คือ โรงเรียนต้องเร่งพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยการติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียร มีความเร็วสูง จัดสภาพห้องเรียนและสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) ยุทธศาสตร์สำหรับผู้บริหาร (5 ข้อต้องทำ) ผู้บริหารต้องเร่งพัฒนาด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนในแผนปฏิบัติการประจำปี มีการนิเทศติดตาม สรุปและรายงานผลอย่างสม่ำเสมอ และ 3) ยุทธศาสตร์สำหรับครูผู้สอน (7 ข้อต้องปฏิบัติ) ครูผู้สอนต้องเร่งพัฒนาด้านการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และทำแผนพัฒนาตนเอง รวมทั้งต้องเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ DLIT PLC ด้วย

ยอดชาย มานิม (2559, น.315-322) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 และเพื่อนำเสนอแนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนขนาดเล็ก รวมทั้งสิ้น 196 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยการเปิดตาราง เครซี และ มอร์แกน และทำการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดประชุมสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ปัญหาการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านอุปกรณ์และสื่อ รองลงมา คือ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารจัดการ 2) แนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน มีดังนี้ (2.1) ด้านบุคลากร แนวทางการพัฒนา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ทั้งครูและผู้บริหาร เช่น การใช้คู่มือครูการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และโรงเรียนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนต้นทางมาปรับเป็นแผนที่เหมาะกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพื่อคอยชี้แนะให้คำปรึกษานักเรียน ครูควรเตรียมการสอนล่วงหน้าพร้อมอยู่ควบคู่กับนักเรียนทุกครั้งที่จัดการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรค้นคว้าหาความรู้การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมใหม่ๆ ที่ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำมาใช้ให้เป็น

ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมรับฟังความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม สถานศึกษาควรมีการสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มโรงเรียนที่ใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สถานศึกษาควรมีการนิเทศ วัตและประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อมอบรางวัลแก่ครูผู้สอนดีเด่น (2.2) ด้านงบประมาณ แนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูควรร่วมกันทำโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน จัดทำแผนการใช้งบประมาณประจำปี พร้อมตั้งงบประมาณสำหรับการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ผู้บริหารโรงเรียนและครูทำข้อตกลงร่วมกันในการดำเนินงาน การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมให้ประสบความสำเร็จ เหมาะสมกับงบประมาณที่ได้รับ โรงเรียนจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินงานการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อนำปัญหาและข้อเสนอแนะมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนา (2.3) ด้านอุปกรณ์และสื่อ แนวทางการพัฒนา คือ ครูเตรียมการสอนทุกครั้ง เพื่อจัดหาอุปกรณ์และสื่อให้ทันตามเวลาสอน ผู้บริหารโรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้งครูดูแลอุปกรณ์ และสื่อ จัดตั้งงบประมาณในการดูแลซ่อมแซมสภาพแวดล้อม ห้องเรียน โทรทัศน์ อุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม จัดซื้อ External Harddisk เพื่อดาวน์โหลดเก็บข้อมูลการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมไว้ดูย้อนหลัง พร้อมหมั่นตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์ต่างๆ อยู่เสมอ (2.4) ด้านการบริหารจัดการแนวทางการพัฒนา ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันสำรวจข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน เช่น จานดาวเทียม ระบบสัญญาณดาวเทียม โทรทัศน์ และนำจุดแข็ง จุดอ่อน ที่ได้จากการสำรวจข้อมูลมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย และแผนการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม มีการรวมกลุ่มจัดตั้งเครือข่ายโรงเรียนที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และศึกษาดูงานโรงเรียนในเครือข่ายโรงเรียนที่ดำเนินงานจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมประสบความสำเร็จ การสร้างขวัญและกำลังใจ โรงเรียนกำกับ นิเทศ ติดตาม การดำเนินงานการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม พร้อมรายงานผลการดำเนินงานการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อนำผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์ปรับปรุงพัฒนาใช้ในปัดต่อไป

ยงยุทธ ยะบุญธง (2562, น.226-238) ได้แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีทางไกลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 มีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัญหา ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จ และพัฒนาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีทางไกลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้บริหารและครูโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดีและผู้เชี่ยวชาญ วิธีการและเครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการและแบบบันทึกการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ และแบบตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีทางไกลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 มีการปฏิบัติ/เป็นจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหา คือ งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรในการซ่อมบำรุง สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร นักเรียนสนใจน้อยลงในกรณีที่ใช้ DLIT เป็นเวลานาน การนิเทศไม่ต่อเนื่อง เครือข่ายมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันน้อย 2) ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จ คือ ความต่อเนื่องของนโยบาย ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่ก้าวไกล ครูมีความรับผิดชอบหน้าที่ มีโครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนใฝ่เรียนใฝ่รู้ มีการนิเทศทุกช่องทางและวิธีการอย่างต่อเนื่อง มีภาคีเครือข่ายที่ช่วยเหลือสนับสนุน 3) แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีทางไกล มี 5 ส่วน คือ หลักการ วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินงาน ตัวชี้วัด และเงื่อนไขความสำเร็จ ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า อยู่ในระดับดีมาก

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากต่างประเทศ

Stem (1994 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ แสงชิงชัย, 2554) สรุปไว้ว่า ไม่มีความแตกต่างกันมากเรื่อง คุณภาพการสอนทางไกลไม่ว่าจะสอนโดยการพบหน้ากัน หรือการสอนโดยวิธีติดต่อกันเสมือนจริงระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา สิ่งที่ต้องระมัดระวัง คือ การออกแบบและผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษารายการที่ดี ผลของการประเมินแสดงให้เห็นว่า ตัวละครที่แสดงในรายการ เซซามิ สตรีท (Sesame Street) มีประโยชน์อย่างชัดเจนต่อการเรียน การอ่าน การเขียน คณิตศาสตร์ และทักษะสังคมของเด็กที่ดูรายการมากกว่าเด็กที่ไม่ได้ดูรายการ หรือดูรายการน้อยกว่า

Robin (2004 อ้างถึงใน ภัทธรินทร์ ศิริรัตน์, 2557) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างโทรทัศน์และการพัฒนาการทางภาษาอย่างรวดเร็ว ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กภูมิภาวะทางภาษาพูด ความเหมาะสมที่อยู่ในรายการโทรทัศน์คุณภาพของรายการโทรทัศน์เด็กในช่วงอายุ 2-5 ปี จะมีประสบการณ์และได้รับประโยชน์จากรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพ สำหรับเด็กกลุ่มนี้ที่แสดงให้เห็นถึงความสนใจด้วยการแสดงออก ไม่ว่าจะเป็นการกล่าวต้อนรับ การใช้ภาษาทางแสดงออกมาเป็นคำพูด การบรรยายเรื่องราวทุกสิ่ง เป็นผลดีมาจากรายการการศึกษาที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับอายุของเด็ก รายการสำหรับเด็กโดยเฉพาะนั้น สามารถเพิ่มพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็กในด้านการพูด สำหรับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 2 ปี การเรียนรู้ทางภาษาไม่ได้เป็นสิ่งไกลตัว กล่าวคือ เด็กอายุ 18 เดือน จะให้ความสนใจกับการดูรายการโทรทัศน์ โดยมีการตอบสนองด้วยการแสดงบทบาทสมมติและใช้ถ้อยคำโต้ตอบกับรายการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น ผู้ศึกษาสรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทต่อการศึกษาทางไกลมาก มีข้อดีในด้านการแก้ปัญหาขาดแคลนครู ซึ่งการศึกษาทางไกลเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการกระจายโอกาสและสร้างความเท่าเทียมกันทางการศึกษา ทั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องการนำมาใช้ได้ไม่สมบูรณ์แบบ ส่วนข้อเสียเป็นผลมาจากประสิทธิภาพในการ

แพร่กระจายของเทคโนโลยี หากเนื้อหาหรือกระบวนการสอนไม่มีคุณภาพพอจะเป็นการกระจายสิ่งไม่ดีออกไปในวงกว้างได้ รายการโทรทัศน์ที่ดีนั้นมีผลต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านคุณภาพ การสอนทางไกลไม่ว่าจะสอนโดยการพบหน้ากันหรือการสอนโดยวิธีติดต่อเสมือนจริง ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนนั้นไม่มีความแตกต่างกันมากนัก แต่สิ่งที่สำคัญอยู่ที่การออกแบบและผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เหมาะสมกับอายุและการเรียนรู้ของเด็ก กล่าวคือ รายการโทรทัศน์ที่ดีนั้นสามารถเพิ่มพัฒนาการทางปัญญาของเด็กได้อย่างชัดเจน ทั้งการเรียน การอ่าน การเขียนคณิตศาสตร์ และทักษะสังคมของเด็ก จากการศึกษาความคิดเห็นของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่าการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอนได้ รวมทั้งเป็นสื่อในการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้ความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และนำไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในวิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ วิชาสังคมศึกษา วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาวิทยาศาสตร์ อยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ แต่ทั้งนี้ยังพบว่า คะแนนของผู้เรียนบางคนสูงแต่บางคนต่ำ น่าจะเกิดจากการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้เรียนและความรู้พื้นฐานของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ตลอดจนการกำกับดูแลของครู ผู้ควบคุมของโรงเรียนปลายทางด้วย ส่วนความคิดเห็นของผู้เรียนสรุปได้ว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจถึงประโยชน์ของการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และมีความคิดเห็นว่าการสอนทางไกลมีความน่าสนใจเท่าเทียมกับการสอนของครูโดยตรง แต่การสอนของครูโดยตรงจะให้ความรู้และให้โอกาสในการซักถามได้มากกว่า และผู้เรียนยังเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีครูผู้สอนประกอบ เพื่อทำหน้าที่สรุปบทเรียนแต่ละวิชาเป็นหลักในการจัดการศึกษาทางไกล ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับมาก รวมทั้งมีความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอนผ่านดาวเทียม ผู้เรียนมีโอกาสทำกิจกรรมตรงตามเนื้อหาวิชาที่กำหนดในรายการ

Allo, M. D. G. (2020) กล่าวถึง งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์โควิด 19 งานวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษ ที่โรงเรียน uki toraja เครื่องมือที่ใช้คือ การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์นักเรียนโดยการใช้แอปพลิเคชัน WhatsApp งานวิจัยนี้วิเคราะห์ข้อมูลแบบ Thematic Analysis ในผลวิจัยได้กล่าวไว้ดังนี้ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนการสอนออนไลน์เป็นสิ่งที่ดีในสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด 19 แต่ต้องมาพิจารณาในเรื่องการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ประเด็นด้านการเงิน และรูปแบบการนำการเรียนออนไลน์ไปใช้ ในประเด็นด้านการเงินนั้นนักเรียนหวังว่าครูผู้สอนจะใช้ช่องทางที่ให้นักเรียนเข้าถึงได้ฟรี เช่น app Messenger สำหรับระบบการเรียนออนไลน์ ในประเด็นเรื่องการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตนั้น นักเรียนบางคนเข้าถึงอินเทอร์เน็ตไม่ได้ ดังนั้นการมอบหมายงานกลุ่ม จึงเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีอินเทอร์เน็ตได้ช่วยเพื่อนเรียนรู้ แต่งานเดียวที่

มอบายออนไลน์ก็ช่วยในเรื่อง social distancing ในประเด็นเรื่องการปรับใช้นั้น นักเรียนได้หวังว่า ครูผู้สอนจะทำการอธิบายเรื่องอุปกรณ์สำคัญในการเรียนออนไลน์ และการเข้าถึงการเรียนออนไลน์ อุปกรณ์ในการเรียนรู้ออนไลน์จากครู และการให้คำแนะนำในการเรียนออนไลน์จากครูนั้นยังยากอยู่ สำหรับนักเรียนที่จะเข้าถึง ดังนั้น นักเรียนจึงแนะนำให้ใช้โปรแกรม Voice Note สำหรับครูที่ให้คำแนะนำในการเรียนรู้ออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพได้

Denmayukor (2020) ได้ทำวิจัยเรื่อง การสอนออนไลน์ของนักศึกษาชาวกานาใน สถาบันอุดมศึกษาประเทศจีน มีผลวิจัยว่า การเรียนออนไลน์ส่งผลให้เกิดการใช้จ่ายเงินจำนวนมากและมีอุปสรรค คือ ความล่าช้าในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในการเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวโนร์มัล และศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวโนร์มัล การดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออก เป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 เชิงปริมาณ การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวโนร์มัล มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3) การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 4) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5) การวิเคราะห์ข้อมูล
- 6) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 2 เชิงคุณภาพ การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวโนร์มัล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

- 1) ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์
- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3) การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
- 4) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5) การวิเคราะห์ข้อมูล
- 6) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 เชิงปริมาณ การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 จากโรงเรียน 52 แห่ง ซึ่งมีประชากรทั้งหมด 7,565 คน ปีการศึกษา 2563

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 367 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดสัดส่วนเครจซี่ และ มอร์แกน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

ชั้นที่ 1 แบ่งตามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2

ชั้นที่ 2 แบ่งตามขนาดสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดเล็ก

ชั้นที่ 3 สุ่มอย่างง่ายให้ครบตามจำนวน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2	ครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สหวิทยาเขตกรุงเทพมหานครตะวันออก		
ขนาดใหญ่พิเศษ	513	27
ขนาดใหญ่	113	6
สหวิทยาเขตจตุรวิทย์		
ขนาดใหญ่พิเศษ	205	16
ขนาดใหญ่	124	7
ขนาดกลาง	48	3
ขนาดเล็ก	34	3
สหวิทยาเขตนวลจันทร์		
ขนาดใหญ่พิเศษ	501	31
ขนาดใหญ่	272	11

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 2 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2	ครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สหวิทยาเขตเบญจบุรพา		
ขนาดใหญ่พิเศษ	552	20
ขนาดใหญ่	152	7
ขนาดกลาง	87	4
สหวิทยาเขตเบญจศิริ		
ขนาดใหญ่พิเศษ	266	11
ขนาดใหญ่	507	27
สหวิทยาเขตรัชโยธิน		
ขนาดใหญ่พิเศษ	441	21
ขนาดใหญ่	98	4
ขนาดกลาง	49	3
สหวิทยาเขตราชนครินทร์		
ขนาดใหญ่พิเศษ	176	7
ขนาดใหญ่	337	18
ขนาดเล็ก	32	4
สหวิทยาเขตวังทองหลาง		
ขนาดใหญ่พิเศษ	270	13
ขนาดใหญ่	429	18
สหวิทยาเขตวิภาวดี		
ขนาดใหญ่พิเศษ	416	21
ขนาดใหญ่	353	15
สหวิทยาเขตศรีนครินทร์		
ขนาดใหญ่พิเศษ	499	18
ขนาดใหญ่	421	23

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 2 (ต่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2	ครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สหวิทยาเขตเสรีไทย		
ขนาดใหญ่พิเศษ	597	26
ขนาดกลาง	78	3
รวม	7,565	367

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 (2562, น.14)

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวโนร์มัล ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวโนร์มัล แบบสอบถามมีลักษณะเป็นรูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual-response format) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

3) การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวโนร์มัล

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

(3.1) ศึกษาค้นคว้าเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวโนร์มัล รวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบหรือเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

(3.2) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตัวแปรทุกตัวตามกรอบแนวคิดและขอบเขตของการวิจัย

(3.3) เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัด

(3.4) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว จึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมในประเด็นของความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : index of item-objective congruence) โดยมีค่าเฉลี่ยทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 และได้กำหนดเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1 ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

โดยใช้สูตร ค่า IOC ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

(3.5) ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5-1.00 แล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย แล้วนำมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbark's Alpha Coefficient) ทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.90

(3.6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วมาจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

(4.1) การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในของการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล

(4.2) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล ที่ส่งกลับมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนและสมบูรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 367 ฉบับ หลังจากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

5) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ใน ยุคนิวนอร์มัล ดังนี้

(5.1) วิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

(5.2) วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย \bar{X} ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนา เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล โดยค่าแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้ (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2560)

5 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง อยู่ในระดับในระดับมาก

3 หมายถึง อยู่ในระดับในระดับปานกลาง

2 หมายถึง อยู่ในระดับในระดับน้อย

1 หมายถึง อยู่ในระดับในระดับน้อยที่สุด

(5.3) เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น Priority Needs Index (PNI) : $PNI_{Modified}$ จากมากไปน้อยของการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาคุณภาพทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล

6) สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เชิงปริมาณ

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณโดยใช้สถิติ ดังนี้

(6.1) สถิติพื้นฐาน

(6.1.1) ค่าร้อยละ (Percentage)

(6.1.2) ค่าความถี่ (Frequency)

(6.1.3) ค่าเฉลี่ย (Mean)

(6.1.4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

(6.2) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

(6.2.1) ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

(6.2.2) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability)

(6.3) สถิติที่ใช้ในการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ค่าดัชนีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น Priority Needs Index (PNI) ใช้สูตรของ สุวิมล ว่องวานิช (2555, น.277) ดังนี้

$$PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$$

เมื่อ PNI หมายถึง ดัชนีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของสภาพที่ควรจะเป็น

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของสภาพที่เป็นอยู่

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวโนร์มัล มีดังนี้

1) ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวโนร์มัล ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 5 ท่าน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวโนร์มัล เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview) แบบสอบถามมีลักษณะเป็นประเภทปลายเปิด (Open-ended question) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวโนร์มัล

3) การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนและวิธีการสร้าง ดังนี้

(3.1) นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ในการหาความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ในด้านที่มีความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาในด้านที่ต่ำที่สุด มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์

(3.2) ร่าง แบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไข เนื้อหาและข้อเสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล

แนวทางการศึกษาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล

(4.1) ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะจง (Purposive sampling) คือ ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 5 ท่าน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

(4.2) ผู้วิจัยสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล

(4.3) ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) การตอบคำถามจากการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสรุปประเด็นเพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล

5) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ของแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล

6) สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เชิงคุณภาพ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) สังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล และศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติเพื่อใช้ในการความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล

4.2.2 ขั้นตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์และอักษรย่อ ดังต่อไปนี้คือ

N	แทน	ประชากร
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
PNI _{modified}	แทน	ค่าดัชนีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น Priority Needs Index (PNI)

4.2 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของข้อมูลตามลำดับ โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพและประสบการณ์ในการทำงาน และกลุ่มสาระการเรียนรู้

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	131	35.69
	หญิง	236	64.31
	รวม	367	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 25 ปี	47	12.81
	25-29 ปี	74	20.16
	30-34 ปี	124	33.79
	35-39 ปี	62	16.89
	40-44 ปี	38	10.36
	45-49 ปี	10	2.72
	50 ปี ขึ้นไป	12	3.27
	รวม	367	100.00
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	286	77.93
	ปริญญาโท	78	21.25
	ปริญญาเอก	3	0.82
	รวม	367	100.00

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพและ
ประสบการณ์ในการทำงาน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์ การทำงาน	น้อยกว่า 5 ปี	139	37.87
	6-10 ปี	157	42.78
	11-15 ปี	39	10.63
	16 ปีขึ้นไป	32	8.72
รวม		367	100.00
กลุ่มสาระการเรียนรู้	ภาษาไทย	55	14.99
	คณิตศาสตร์	45	12.26
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	73	19.89
	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	52	14.17
	ศิลปะ	29	7.90
	สุขศึกษาและพลศึกษา	18	4.91
	การงานอาชีพ	28	7.63
	ภาษาต่างประเทศ	53	14.44
	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	14	3.81
รวม		367	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิงมากที่สุด จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 64.31 และน้อยที่สุดเป็นชาย จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 35.69 ส่วนใหญ่อายุ 30-34 ปี มากที่สุด จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 33.79 รองลงมา อายุ 25-29 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 20.16 อายุ 35-39 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.89 อายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 12.81 อายุ 40-44 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 10.36 อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.27 และน้อยที่สุด อายุ 45-49 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.72 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 77.93 รองลงมา สำเร็จการศึกษาปริญญาโท จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 และน้อยที่สุด สำเร็จการศึกษาระบบปริญญาเอก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.82 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 6-10 ปี มากที่สุด จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 42.78 รองลงมา มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 37.87 ประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.63 และ

ประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป น้อยที่สุด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.72 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 19.89 รองลงมา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 14.99 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.44 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.17 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.91 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.63 และน้อยที่สุดเป็นกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.81

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเรียงลำดับจัดอันดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (ค่าดัชนี PNI_{modified}) ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2 - 4.5

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์แนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล โดยภาพรวม

การบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมการจัดการ เรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการสอนผ่าน โทรทัศน์ (On-Air)	3.90	0.81	มาก	4.48	0.65	มาก	0.15	1
2. ด้านการเรียนการสอน แบบออนไลน์ (Online)	4.02	0.82	มาก	4.52	0.64	มาก	0.12	2
3. ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site)	4.20	0.77	มาก	4.45	0.59	มาก	0.06	3
ค่าเฉลี่ย	4.04	0.80	มาก	4.48	0.63	มาก	0.87	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.77) รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) ($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.82) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) ($\bar{X}=3.90$, S.D.=0.81)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสอนแบบออนไลน์ (Online) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.64) รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.65) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site) ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.59)

เมื่อพิจารณาค่าดัชนี $PNI_{modified}$ พบว่า ความต้องการจำเป็นด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) มีค่าดัชนี ($PNI_{modified}=0.15$) เป็นอันดับแรก ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) มีค่าดัชนี ($PNI_{modified}=0.12$) เป็นอันดับสอง และด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site) มีค่าดัชนี ($PNI_{modified}=0.06$) เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ

เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air)

การสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air)	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
1. นักเรียนสามารถเข้าถึง การสอนผ่านโทรทัศน์ ได้อย่างสะดวก	3.84	0.76	มาก	4.53	0.68	มากที่สุด	5.66	12
2. อุปกรณ์ในการส่งสัญญาณ สามารถจัดการถ่ายทอด ได้มีประสิทธิภาพ	3.82	0.84	มาก	4.45	0.66	มาก	5.74	10

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) (ต่อ)

การสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air)	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
3. การจัดการเรียนการสอน ในช่องทางการเรียนรู้ทำ ได้อย่างราบรื่นไม่ติดขัด	3.81	0.74	มาก	4.45	0.67	มาก	5.64	13
4. ครูใช้กิจกรรมที่หลากหลาย หลายในการสอนผ่านสื่อ	4.01	0.74	มาก	4.49	0.64	มาก	6.02	6
5. การจัดบรรยากาศใน ห้องเรียนผ่านโทรทัศน์ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.95	0.77	มาก	4.47	0.65	มากที่สุด	5.88	9
6. ครูออกแบบการเรียนรู้ ผ่านโทรทัศน์ โดยมี ขั้นตอนการนำเข้าสู่ บทเรียนขั้นสอนขั้นสรุป	4.02	0.78	มาก	4.48	0.62	มาก	6.23	2
7. กิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน โทรทัศน์ กระตุ้นให้ ผู้เรียนอยากเรียนได้	3.70	0.77	มาก	4.45	0.66	มาก	5.74	11
8. ครูสอบถามผู้ปกครองเพื่อ ติดตามการเรียนรู้ผ่านสื่อ	3.74	0.77	มาก	4.48	0.64	มาก	6.00	7
9. ครูและผู้ปกครองทำ ข้อตกลงร่วมกันในการ ปฏิบัติของนักเรียนเพื่อ การเรียนรู้	3.87	0.84	มาก	4.49	0.63	มาก	6.13	4
10. โรงเรียนมีช่องทาง สำหรับผู้ปกครองในการ ติดตามการเรียนรู้ของ บุตรหลานผ่านสื่อ	4.02	1.01	มาก	4.48	0.64	มาก	6.00	8

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) (ต่อ)

	การสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air)	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
11. โรงเรียนจัดประชุม ผู้ปกครองโดยใช้ มาตรการป้องกันโควิด 19 เพื่อทำความเข้าใจในการ จัดการเรียนรู้ผ่านทางสื่อ	19	3.97	0.93	มาก	4.50	0.64	มาก	6.03	5
12. การประเมินการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้แสดงความรู้จาก การเรียนรู้ผ่านสื่อ		3.93	0.73	มาก	4.50	0.63	มาก	6.14	3
13. ครูประเมินการเรียนรู้ ของนักเรียนหลังจากที่ ได้เรียนผ่านสื่อเสมอๆ		4.00	0.82	มาก	4.52	0.61	มากที่สุด	6.41	1
	ค่าเฉลี่ย	3.90	0.81	มาก	4.48	0.65	มาก	5.97	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.90, S.D.=0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนมีช่องทางสำหรับผู้ปกครองในการติดตามการเรียนรู้ของบุตรหลานผ่านสื่อ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (\bar{X} =4.02, S.D.=1.01) รองลงมา คือ ครูออกแบบการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ โดยมีขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน ชี้สอน ชี้สรุป (\bar{X} =4.02, S.D.=0.78) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนได้ (\bar{X} =3.70, S.D.=0.77)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.48, S.D.=0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนสามารถเข้าถึงการสอนผ่านโทรทัศน์ได้อย่างสะดวก มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

(\bar{X} =4.53, S.D.=0.68) รองลงมา คือ ครูประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนผ่านสื่อเสมอๆ (\bar{X} =4.52, S.D.=0.61) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อุปกรณ์ในการส่งสัญญาณสามารถจัดการถ่ายทอดได้มีประสิทธิภาพ (\bar{X} =4.45, S.D.=0.66)

เมื่อพิจารณาค่าดัชนี PNI_{modified} พบว่า ครูประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนผ่านสื่อเสมอๆ มีค่าดัชนี (PNI_{modified}=6.41) เป็นอันดับแรก ครูออกแบบการเรียนรู้ผ่านโทรศัพท์โดยมีขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นสอน ชั้นสรุป มีค่าดัชนี (PNI_{modified}=6.23) เป็นอันดับสอง การประเมินการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความรู้จากการเรียนผ่านสื่อมีค่าดัชนี (PNI_{modified}=6.14) เป็นอันดับสาม และการจัดการเรียนการสอนในช่องทางการเรียนรู้ทำได้อย่างราบรื่นไม่ติดขัด มีค่าดัชนี (PNI_{modified}=5.64) เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล ด้านการสอนแบบออนไลน์ (Online)

	การสอนแบบออนไลน์ (Online)	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
1.	นักเรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ทุกที่	4.11	0.83	มาก	4.56	0.64	มาก	4.48	6
2.	บทเรียนแบบออนไลน์สามารถเข้าถึงโดยอุปกรณ์การสื่อสารที่นักเรียนมี	3.99	0.91	มาก	4.52	0.66	มาก	3.98	9
3.	ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายผ่านทางช่องออนไลน์ ไม่จำกัดแค่การบรรยาย	4.12	0.78	มาก	4.50	0.64	มาก	4.78	4
4.	สื่อการสอนออนไลน์เสริมสร้างทักษะหลากหลาย	4.01	0.75	มาก	4.53	0.63	มาก	5.01	2

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนแบบออนไลน์ (Online) (ต่อ)

การสอนแบบออนไลน์ (Online)	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
5. ครูอธิบายแนวทางการเรียนออนไลน์แก่นักเรียนอย่างละเอียด	4.12	0.79	มาก	4.49	0.64	มาก	4.72	5
6. นักเรียนสามารถสนทนาโต้ตอบกับครูได้สะดวกเพื่อติดตามการเรียนรู้	3.94	0.78	มาก	4.53	0.64	มาก	4.82	3
7. ครูทำการติดตามการเรียนรู้ของนักเรียนทางออนไลน์สม่ำเสมอ	4.01	0.89	มาก	4.49	0.64	มาก	4.06	8
8. ครูและผู้ปกครองประสานงานกันในการติดตามการเรียนรู้ทางออนไลน์ของนักเรียน	3.83	0.87	มาก	4.55	0.64	มาก	4.23	7
9. ครูทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีหลากหลาย	4.01	0.74	มาก	4.49	0.66	มาก	5.02	1
ค่าเฉลี่ย	4.02	0.82	มาก	4.52	0.64	มาก	4.57	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.02, S.D.=0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูใช้สื่อการเรียนเรียนรู้ที่หลากหลายผ่านช่องทางออนไลน์ ไม่จำกัดแค่การบรรยาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} =4.12, S.D.=0.78) รองลงมา คือ นักเรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้

ทุกที่ ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.83) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูและผู้ปกครองประสานงานกันในการติดตามการเรียนรู้ทางออนไลน์ของนักเรียน ($\bar{X}=3.83$, S.D.=0.87)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัลด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ทุกที่ ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.64) รองลงมา คือ ครูและผู้ปกครองประสานงานกันในการติดตามการเรียนรู้ทางออนไลน์ของนักเรียน ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.64) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูอธิบายแนวทางการเรียนออนไลน์แก่นักเรียนอย่างละเอียด ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.64)

เมื่อพิจารณาค่าดัชนี PNI_{modified} พบว่า ครูทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีหลากหลาย มีค่าดัชนี (PNI_{modified}=5.02) เป็นอันดับแรก สื่อการสอนออนไลน์เสริมสร้างทักษะหลากหลาย มีค่าดัชนี (PNI_{modified}=5.01) เป็นอันดับสอง นักเรียนสามารถสนทนาได้ตอบกับครูได้สะดวกเพื่อติดตามการเรียนรู้ มีค่าดัชนี (PNI_{modified}=4.82) เป็นอันดับสาม และบทเรียนแบบออนไลน์สามารถเข้าถึงโดยอุปกรณ์การสื่อสารที่นักเรียนมี มีค่าดัชนี (PNI_{modified}=3.98) เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ

เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site)

การสอนในชั้นเรียน (On-Site)	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
1. ครูจัดโต๊ะนักเรียนให้มี ระยะห่างเหมาะสม	4.03	0.73	มาก	4.53	0.59	มากที่สุด	0.12	1
2. ครูและนักเรียนสวมใส่ อุปกรณ์ป้องกันการแพร่ เชื้อโรค	4.22	0.91	มาก	4.55	0.59	มากที่สุด	0.08	2
3. ครูมีการจัดการห้องเรียน ให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก	4.37	0.73	มาก	4.65	0.56	มากที่สุด	0.06	3

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site) (ต่อ)

การสอนในชั้นเรียน (On-Site)	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
4. ครูมีการจัดตารางเรียน สลับวันมาเรียนที่เหมาะสม	4.24	0.83	มาก	4.19	0.55	มาก	0.01	6
5. ครูและนักเรียนล้างมือ ก่อนและหลังกิจกรรม การเรียนการสอน	4.03	0.90	มาก	4.18	0.52	มาก	0.04	5
6. เทคนิคการสอนมีความ หลากหลาย	4.17	0.66	มาก	4.52	0.60	มากที่สุด	0.08	2
7. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน มีปฏิสัมพันธ์ในการเรียน การสอน	4.25	0.70	มาก	4.47	0.70	มาก	0.05	4
8. ครูใช้เทคนิคการวัดและ ประเมินผลอย่าง หลากหลาย	4.26	0.72	มาก	4.52	0.59	มากที่สุด	0.06	3
ค่าเฉลี่ย	4.20	0.77	มาก	4.45	0.59	มาก	0.06	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีการจัดการห้องเรียนให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.73) รองลงมา คือ ครูใช้เทคนิคการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.72) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูจัดโต๊ะนักเรียนให้มีระยะห่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.73) เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.59) เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้านพบว่า ครูมีการจัดการห้องเรียนให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.56) รองลงมา คือ ครูและนักเรียนสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันการแพร่เชื้อโรค ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.59) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูและนักเรียนล้างมือก่อนและหลังกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.52)

เมื่อพิจารณาค่าดัชนี PNI_{modified} พบว่า ครูจัดโต๊ะนักเรียนให้มีระยะห่างเหมาะสม มีค่าดัชนี (PNI_{modified}=0.12) เป็นอันดับแรก ครูและนักเรียนสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันการแพร่เชื้อโรค เทคนิคการสอนมีความหลากหลาย มีค่าดัชนี (PNI_{modified}=0.08) เป็นอันดับสอง ครูมีการจัดการห้องเรียนให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก ครูใช้เทคนิคการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย มีค่าดัชนี (PNI_{modified}=0.06) เป็นอันดับสาม ครูมีการจัดตารางเรียนสลับวันมาเรียนที่เหมาะสม มีค่าดัชนี (PNI_{modified}=0.01) เป็นอันดับสุดท้าย

4.2.2 ขั้นตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยเลือกประเด็นการสัมภาษณ์จากค่าความต้องการจำเป็นจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล และเลือกเอาด้านและข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดใน 3 อันดับแรก มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 5 ท่าน

2) ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ด้วยตนเอง จากนั้นทำการบันทึกเทป และจดประเด็นสำคัญ

3) การวิเคราะห์ประเด็นการสัมภาษณ์ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

(3.1) ผู้วิจัยทำการถอดเทปบันทึกเสียง และถอดประเด็นการสัมภาษณ์

(3.2) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อามาใส่รหัส และจัดเป็น Category

(3.3) สรุปเนื้อหา จัดกลุ่มข้อมูล และแจกแจงความถี่

(3.4) สรุปแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล

4) ผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ดังนี้

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air)

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์	ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ 1	ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ 2	ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ 3	ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ 4	ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ 5	สรุปความถี่
ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) ครูจัดโต๊ะนักเรียนให้มีระยะห่างเหมาะสม							
การตรวจความพร้อมในการรองรับการเรียนการสอนทางทีวีดิจิทัล แอปพลิเคชัน DLTV อุปกรณ์พื้นฐานต่อความต้องการของผู้เรียน		✓	✓	✓	✓	✓	5
การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านโทรทัศน์ดิจิทัลระบบดาวเทียมเพื่อให้นักเรียนเข้าถึงการเรียนรู้ในทุกครัวเรือน เพื่อทดแทนการเรียนการสอนในชั้นเรียน		✓	✓	✓	✓		4
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระอุปถัมภ์ออกอากาศ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ในระดับพื้นฐาน เพื่อผู้เรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา							
การให้ความสำคัญการประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนระหว่างการเรียนในแต่ละวัน ครูผู้สอนควรมีการติดตาม ตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจ และประเมินพัฒนาการผลการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้ครูผู้สอนมีข้อมูลในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ		✓	✓	✓		✓	4

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) (ต่อ)

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5	สรุปความถี่
ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) ครูจัดโต๊ะนักเรียนให้มีระยะห่างเหมาะสม การประเมินผลเพื่อกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้งแต่ละ หน่วยการเรียนรู้เพื่อให้ทราบว่าผลการเรียนรู้ของ นักเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่เพื่อปรับปรุง แก้ไขในคราวต่อไป		✓	✓	✓	✓		4

จากตารางที่ 4.6 สามารถสรุป แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัด
 การเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุค
 นิวอร์มัล ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air)) ได้ดังต่อไปนี้

- 1) ครูต้องตรวจสอบอุปกรณ์และเตรียมความพร้อมในการรองรับการเรียนการสอน
 ทางทีวีดิจิทัล อาทิเช่น แอปพลิเคชัน DLTV อุปกรณ์พื้นฐานตรวจสอบอุปกรณ์และเตรียมความต้องการ
 ของผู้เรียน
- 2) ครูมีการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านโทรทัศน์ดิจิทัล ระบบดาวเทียม เพื่อให้
 นักเรียนเข้าถึงการเรียนรู้ในทุกครัวเรือน เพื่อทดแทนการเรียนการสอนในชั้นเรียน มูลนิธิการศึกษา
 ทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระอุปถัมภ์ ออกรากาศ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ในระดับพื้นฐาน เพื่อให้ผู้เรียน
 ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามสำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน
- 3) ครูควรให้ความสำคัญการประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนระหว่างการ
 เรียนในแต่ละวัน ครูผู้สอนควรมีการติดตาม ตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจ และประเมินพัฒนาการผล
 การเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้ครูผู้สอนมีข้อมูลในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาผู้เรียนได้อย่าง
 มีคุณภาพ และประเมินผลเพื่อกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้งแต่ละหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่า
 ผลการเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่เพื่อปรับปรุงแก้ไขในคราวต่อไป

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online)

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5	สรุปความถี่
ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) ครูทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีหลากหลาย							
การพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือระบบปฏิบัติการรูปแบบต่างๆ ทักษะในการถ่ายทอดความรู้ของครู การจัดการเรียนการสอนแผนการสอน สื่อการสอน และการจัดการห้องเรียนผ่านเครือข่ายออนไลน์		✓	✓	✓	✓	✓	5
การนำเอาเทคโนโลยีเป็นสื่อหลักในการถ่ายทอดความรู้และกระบวนการคิด แทนที่การถ่ายทอด และรับรู้รับฟังข้อมูลแบบต่อนานั้น จึงควรจัดเตรียมความพร้อม และทักษะการใช้เทคโนโลยี และโปรแกรมแอปพลิเคชันต่างๆ เป็นอย่างดี สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกระบวนการจัดการสอน		✓	✓	✓	✓		4
การบริหารและจัดเวลาการเรียนที่ยืดหยุ่น การบริหารเวลาในการสอนให้เหมาะสมมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพตามตารางเรียนที่โรงเรียนกำหนด ควรพัฒนาและออกแบบการเรียนการสอนที่ใช้เวลาน้อยลงแต่ยังคงเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ผ่านการศึกษาจากสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย สามารถพัฒนาทักษะสำคัญจากกระบวนการที่ครูออกแบบขึ้นทั้งสิ้น		✓	✓	✓		✓	4

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) (ต่อ)

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5	สรุปความถี่
ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) ครูทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีหลากหลาย							
การมอบหมาย หรือเรียนรู้ผ่านการค้นคว้าข้อมูลยิตตัวผู้เรียนเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน แนวทาง และวิธีการการเรียนรู้ทำให้นักเรียนที่มีลักษณะการเรียนรู้และความถนัด		✓		✓	✓	✓	4
การช่องทางการสื่อสารกับนักเรียน สนทนาโต้ตอบกับครูทางการติดต่อการสนทนาได้ เช่น โปรแกรม Zoom, Line และอื่นๆ สถานศึกษาเพิ่มช่องทางการติดต่อโต้ตอบโดยกลุ่มไลน์ห้องประจำชั้น นักเรียนสามารถโต้ตอบกับครูได้สะดวกได้ ตรวจสอบความพร้อมในเรื่องของอุปกรณ์ของนักเรียนบางส่วนที่อาจจะต้องพึ่งพาการดูแล และอำนวยความสะดวกจากผู้ปกครอง เพื่อพัฒนาส่งเสริมระบบการเรียนออนไลน์ให้มากยิ่งขึ้น		✓	✓	✓	✓	✓	5
การเตรียมความพร้อมต่อการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายออนไลน์ พัฒนาการเรื่องการประเมินผลเพื่อการพัฒนา			✓	✓	✓	✓	4
นักเรียนได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถและความถนัด							
ครูผู้สอนจะต้องมีการจัดการที่ดี โปร่งใส และเป็นที่ยอมรับร่วมกัน							

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
 ในยุคนิวนอร์มัล ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) (ต่อ)

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5	สรุปความถี่
ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) ครูทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีหลากหลาย							
การประเมินผลหรือการตัดสินผลคะแนนของนักเรียนมีการปรับโครงสร้างคะแนน และลักษณะเนื้อหาตามตัวชี้วัดที่แตกต่างจากที่เคยใช้ในห้องเรียน ตัวชี้วัดตามหลักสูตรต้องการประเมินนักเรียนในด้านใด ครูจะต้องปรับลักษณะของงานและการทำกิจกรรมที่มอบหมายนั้นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดมากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนานักเรียนไปตามเป้าหมาย โดยปรับใช้วิธีการที่มอบหมายงาน		✓		✓	✓	✓	4
การเตรียมการและการฝึกฝนทักษะของครู พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี การสื่อสาร และการถ่ายทอด การเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดี รวมทั้งความกระตือรือร้นในการบริหารจัดการปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ และประเมินผลที่เหมาะสมกับสถานการณ์ให้ได้มากที่สุดเพื่อปฏิบัติหน้าที่ครู ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้แก่นักเรียนโดยก้าวข้ามข้อจำกัดเรื่องสถานที่และอุปสรรคต่างๆ		✓		✓	✓	✓	4

จากตารางที่ 4.7 สามารถสรุปแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิว นอร์มัล ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) ได้ ดังต่อไปนี้

1) ครูควรพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือระบบปฏิบัติการรูปแบบต่างๆ ทักษะในการถ่ายทอดความรู้ของครู การจัดการเรียนการสอน แผนการสอน สื่อการสอน และการจัดการห้องเรียนผ่านเครือข่ายออนไลน์ การนำเอาเทคโนโลยีเป็นสื่อหลักในการถ่ายทอดความรู้ และกระบวนการคิด แทนที่การถ่ายทอด และรับรู้รับฟังข้อมูลแบบต่อหน้านั้น จึงควรจัดเตรียมความพร้อม และทักษะการใช้เทคโนโลยี และโปรแกรมแอปพลิเคชันต่างๆ เป็นอย่างดี สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกระบวนการจัดการสอน

2) ครูควรมีการบริหารและจัดเวลาการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น การบริหารเวลาในการสอนให้เหมาะสมมีประสิทธิภาพมีคุณภาพ ตามตารางเรียนที่โรงเรียนกำหนด ควรพัฒนาและออกแบบการเรียนการสอนที่ใช้เวลาน้อยลงแต่ยังคงเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ผ่านการศึกษาจากสื่อต่างๆ ที่ครูมอบหมายหรือเรียนรู้ผ่านการค้นคว้าข้อมูลยึดตัวผู้เรียนเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน แนวทางและวิธีการเรียนรู้ทำให้นักเรียนที่มีลักษณะการเรียนรู้ และความถนัดที่หลากหลาย สามารถพัฒนาทักษะสำคัญจากกระบวนการที่ครูออกแบบขึ้นทั้งสิ้น

3) ครูควรมีการช่องทางการสื่อสารกับนักเรียน สนทนาโต้ตอบกับครูทางการติดต่อ การสนทนาได้ เช่น โปรแกรม Zoom, Line และอื่นๆ สถานศึกษาเพิ่มช่องทางการติดต่อโต้ตอบ โดยกลุ่มไลน์ห้องประจำชั้น นักเรียนสามารถโต้ตอบกับครูได้สะดวก ได้ตรวจความพร้อมในเรื่องของอุปกรณ์ของนักเรียนบางส่วนที่อาจจะต้องพึงพาการดูแล และอำนวยความสะดวกจากผู้ปกครอง เพื่อพัฒนาส่งเสริมระบบการเรียนออนไลน์ให้มากยิ่งขึ้น

4) ครูต้องเตรียมความพร้อมต่อการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายออนไลน์ พัฒนาการเรื่องการประเมินผลเพื่อการพัฒนาให้นักเรียนได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถและความถนัด ครูผู้สอนจะต้องมีการจัดการที่ดี โปร่งใส และเป็นที่ยอมรับร่วมกัน การประเมินผลหรือการตัดสินผลคะแนนของนักเรียน มีการปรับโครงสร้างคะแนน และลักษณะเนื้อหาตามตัวชี้วัดที่แตกต่างจากที่เคยใช้ในห้องเรียน ตัวชี้วัดตามหลักสูตรต้องการประเมินนักเรียนในด้านใด ครูจะต้องปรับลักษณะของงานและการทำกิจกรรมที่มอบหมายนั้น ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดมากยิ่งขึ้น เพื่อการพัฒนาให้นักเรียนไปตามเป้าหมาย โดยปรับใช้วิธีการที่มอบหมายงาน

5) ครูมีการเตรียมการและการฝึกฝนทักษะของครู พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี การสื่อสาร และการถ่ายทอด การเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดี รวมทั้งความกระตือรือร้นในการบริหารจัดการปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ และประเมินผลที่เหมาะสมกับสถานการณ์ให้ได้มากที่สุดเพื่อปฏิบัติหน้าที่ครู

ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้แก่นักเรียนโดยก้าวข้ามข้อจำกัดเรื่องสถานที่และอุปสรรคต่างๆ

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site)

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5	สรุปความถี่
ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site) ครูจัดโต๊ะนักเรียนให้มีระยะห่างเหมาะสม การศึกษาควรการประเมินสถานการณ์รูปแบบการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ การเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เรียนเป็นสำคัญ		✓	✓	✓	✓	✓	5
สถานศึกษาอยู่ในพื้นที่เสี่ยงการบริหารจัดการทั่วไป การเตรียมความพร้อม การเปิด-ปิดสถานศึกษา บุคลากรควรมีความรู้ความเข้าใจเตรียมให้พร้อมปรับตัว สร้างความคุ้นเคยในสถานการณ์ปัจจุบัน ลดความเสี่ยงลดจำนวนนักเรียนให้น้อยลง		✓	✓	✓	✓	✓	5
การเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) การสลับชั้นเรียนมาเรียนของนักเรียน แบบสลับวันคู่ วันคี่ การเรียนในห้องเรียนผสมการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ครูและนักเรียนลดการเผชิญหน้า		✓	✓	✓	✓		4

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
ในยุคนิวนอร์มัล ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site) (ต่อ)

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4	ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5	สรุปความถี่
ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site) ครูจัดโต๊ะนักเรียนให้มีระยะห่างเหมาะสม การปฏิบัติตามมาตรการการป้องกัน การแพร่ระบาดของ COVID-19 ลดความเสี่ยงผู้เรียนเว้นระยะห่างระหว่าง ผู้เรียน จัดห้องเรียนค้ำนั่งถึง Social distancing 1 ห้อง เรียน นักเรียน 25 คน จัดโต๊ะเว้นระยะห่างของโต๊ะภายใน ห้อง ให้ห่างกันไม่ต่ำกว่า 1 เมตร		✓		✓	✓	✓	4
แนวปฏิบัติมาตรการการความพร้อม วิธีการตรวจคัดกรอง สุขภาพ ผู้เรียนแนวปฏิบัติของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ สถานศึกษา แนวปฏิบัติด้านอนามัย แนวปฏิบัติด้าน สาธารณสุข ได้แก่ การตรวจวัดอุณหภูมิ สวมใส่หน้ากาก อนามัย ล้างมือ		✓	✓	✓	✓	✓	5
การปฏิบัติตามมาตรการการลดการแออัดของผู้เรียน จัดห้องเรียนให้มีอากาศที่ถ่ายเท มีการพัฒนาปรับปรุง ห้องเรียนให้อากาศไม่ถ่ายเทได้สะดวก เพิ่มมาตรการลด หรือดัดใช้ห้องเรียนที่ติดเครื่องปรับอากาศ หลีกเหลี่ยงใน พื้นที่ผู้คนจำนวนมากมารวมกัน			✓	✓	✓	✓	4

จากตารางที่ 4.8 สามารถสรุปแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัด
การเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในยุค
นิวนอร์มัล ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site)) ได้ดังต่อไปนี้

1) ผู้บริหารศึกษาควรประเมินสถานการณ์รูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้อง
กับบริบทของสถานศึกษา เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ การเรียนการสอนแบบผสมผสาน

(Blended Learning) คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ สถานศึกษาอยู่ในพื้นที่เสี่ยง การบริหารจัดการทั่วไป การเตรียมความพร้อม การเปิด-ปิดสถานศึกษา บุคลากรควรมีความรู้ความเข้าใจ เตรียมให้พร้อมปรับตัว สร้างความคุ้นเคยในสถานการณ์ปัจจุบัน ลดความเสี่ยงลดจำนวนนักเรียนให้น้อยลง

2) ผู้บริหารควรเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) การสลับชั้นเรียนมาเรียนของนักเรียน แบบสลับวันคู่ วันคี่ การเรียนในห้องเรียนผสมการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ครูและนักเรียนลดการเผชิญหน้า เพื่อลดนักเรียนอยู่รวมกันจำนวนมาก มีความเสี่ยงสูง ลดความเสี่ยงสูงให้น้อยลง

3) ผู้บริหารต้องปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาด COVID-19 ลดความเสี่ยงผู้เรียน เว้นระยะห่างระหว่างผู้เรียน จัดห้องเรียนคำนึงถึง Social distancing 1 ห้องเรียน นักเรียน 25 คน จัดโต๊ะเว้นระยะห่างของโต๊ะภายในห้อง ให้ห่างกันไม่ต่ำกว่า 1 เมตร และเว้นระยะห่างระหว่างหน้ากระดานกับโต๊ะนักเรียนตัวแรกอย่างน้อย 2 เมตร

4) ครูต้องยึดแนวปฏิบัติมาตรการการความพร้อม วิธีการตรวจคัดกรองสุขภาพผู้เรียน แนวปฏิบัติของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา แนวปฏิบัติด้านอนามัย แนวปฏิบัติด้านสาธารณสุข ได้แก่ การตรวจวัดอุณหภูมิ สวมใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือ

5) ครูต้องยึดแนวปฏิบัติมาตรการการลดการแออัดของผู้เรียน จัดห้องเรียนให้มีอากาศที่ถ่ายเท มีการพัฒนาปรับปรุงห้องเรียนให้อากาศไม่ถ่ายเทได้สะดวก เพิ่มมาตรการลดหรืองดใช้ห้องเรียนที่ติดเครื่องปรับอากาศ หลีกเลี่ยงในพื้นที่ผู้คนจำนวนมากมารวมกัน เช่น ห้องประชุมที่มีคนจำนวนมาก การเข้าแถวหน้าเสาธง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล และ
- 2) ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูผู้สอนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยมีประชากรทั้งสิ้น 7,565 คน และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นรูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น Priority Needs Index ($PNI_{modified}$)

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ คือ ผู้เชี่ยวชาญในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 5 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล

5.1.1 ผลการวิจัยสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นหญิงมากที่สุด จำนวน 236 คน อายุ ส่วนใหญ่ 30-34 ปีมากที่สุด จำนวน 124 คน ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 286 คน มีประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่ 6-10 ปี จำนวน 157 คน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนใหญ่เป็นวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด จำนวน 73 คน

5.1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล พบว่า

1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) และการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

(1.1) ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) ว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล การสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนมีช่องทางสำหรับผู้ปกครองในการติดตามการเรียนรู้ของบุตรหลานผ่านสื่อ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ครูออกแบบการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ โดยมีขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นสอน ชั้นสรุป ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนได้

(1.2) ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) ว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ทุกที่ รองลงมา คือ ครูและผู้ปกครองประสานงานกันในการติดตามการเรียนรู้ทางออนไลน์ของนักเรียน ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูอธิบายแนวทางการเรียนออนไลน์แก่นักเรียนอย่างละเอียด

(1.3) ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site) ว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล การสอนในชั้นเรียน (On-Site) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีการจัดการห้องเรียนให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูและนักเรียนสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันการแพร่เชื้อโรค ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูและนักเรียนล้างมือ ก่อนและหลังกิจกรรมการเรียนการสอน

2) สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) และด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3) ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) มีค่าดัชนี ($PNI_{\text{modified}}=0.15$) เป็นอันดับแรก ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) มีค่าดัชนี ($PNI_{\text{modified}}=0.12$) เป็นอันดับสอง และด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site) มีค่าดัชนี ($PNI_{\text{modified}}=0.06$) เป็นอันดับสุดท้าย

5.1.3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล พบว่า ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นอันดับแรก ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นอันดับสอง และด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site) มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นอันดับสาม ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1) ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air)

(1.1) ครูต้องตรวจความพร้อมในการรองรับการเรียนการสอนทางทีวีดิจิทัล แอปพลิเคชัน DLTV เครื่องอุปกรณ์พื้นฐานต่อความต้องการของผู้เรียน

(1.2) ครูต้องการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านโทรทัศน์ดิจิทัล ระบบดาวเทียมเพื่อให้นักเรียนเข้าถึงการเรียนรู้นั้นทุกวัน เพื่อทดแทนการเรียนการสอนในชั้นเรียน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระอุปถัมภ์ ออกอากาศ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ในระดับพื้นฐาน เพื่อผู้เรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามสำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน

(1.3) ครูควรให้ความสำคัญการประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนระหว่างการเรียนในแต่ละวัน ครูผู้สอนก็ยังมีติดตาม ตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจ และประเมินพัฒนาการผล การเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้ครูผู้สอนมีข้อมูลในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาผู้เรียนได้อย่าง

มีคุณภาพ และประเมินผลเพื่อกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง แต่ละหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่เพื่อปรับปรุงแก้ไขในคราวต่อไป

2) ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online)

(2.1) ครูควรมีพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือระบบปฏิบัติการรูปแบบต่างๆ ทักษะในการถ่ายทอดความรู้ของครู การจัดการเรียนการสอน แผนการสอน สื่อการสอน และการจัดการห้องเรียนผ่านเครือข่ายออนไลน์ การนำเอาเทคโนโลยีเป็นสื่อหลักในการถ่ายทอดความรู้ และกระบวนการคิด แทนที่การถ่ายทอด และรับรู้รับฟังข้อมูลแบบต่อหน้า นั้น จึงควรจัดเตรียมความพร้อมและทักษะการใช้เทคโนโลยี และโปรแกรมแอปพลิเคชันต่างๆ เป็นอย่างดี สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกระบวนการจัดการสอน

(2.2) ครูควรมีการบริหารและจัดเวลาการเรียนที่ยืดหยุ่น การบริหารเวลาในการสอนให้เหมาะสมมีประสิทธิภาพมีคุณภาพ ตามตารางเรียนที่โรงเรียนกำหนด ควรพัฒนาและออกแบบการเรียนการสอนที่ใช้เวลาน้อยลงแต่ยังคงเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นผ่านการศึกษาจากสื่อต่างๆ ที่ครูมอบหมาย หรือเรียนรู้ผ่านการค้นคว้าข้อมูลยึดตัวผู้เรียนเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน แนวทางและวิธีการการเรียนรู้ทำให้นักเรียนที่มีลักษณะการเรียนรู้ และความถนัดที่หลากหลาย สามารถพัฒนาทักษะสำคัญจากกระบวนการที่ครูออกแบบขึ้นทั้งสิ้น

(2.3) ครูควรมีการช่องทางการสื่อสารกับนักเรียน สนทนาโต้ตอบกับครูทางการติดต่อการสนทนาโต้ตอบ เช่น โปรแกรม Zoom, Line และอื่นๆ สถานศึกษาเพิ่มช่องทางการติดต่อโต้ตอบ โดยกลุ่มไลน์ห้องประจำชั้น นักเรียนสามารถโต้ตอบกับครูได้สะดวกได้ ตรวจสอบความพร้อมในเรื่องของอุปกรณ์ของนักเรียนบางส่วนที่อาจจะต้องพึ่งพาการดูแล และอำนวยความสะดวกจากผู้ปกครอง เพื่อพัฒนาส่งเสริมระบบการเรียนออนไลน์ให้มากยิ่งขึ้น

(2.4) ครูต้องเตรียมความพร้อมต่อการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายออนไลน์ พัฒนาการเรื่องประเมินผลเพื่อการพัฒนาให้นักเรียนได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถและความถนัด ครูผู้สอนจะต้องมีการจัดการที่ดี โปร่งใส และเป็นที่รับรู้ร่วมกัน การประเมินผลหรือการตัดสินผลคะแนนของนักเรียน มีการปรับโครงสร้างคะแนน และลักษณะเนื้อหาตามตัวชี้วัดที่แตกต่างจากที่เคยใช้ในห้องเรียน ตัวชี้วัดตามหลักสูตรต้องการประเมินนักเรียนในด้านใด ครูจะต้องปรับลักษณะของงานและการทำกิจกรรมที่มอบหมายนั้นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดมากยิ่งขึ้น เพื่อการพัฒนาให้นักเรียนไปตามเป้าหมาย โดยปรับใช้วิธีการที่มอบหมายงาน

(2.5) ครูต้องเตรียมการและการฝึกฝนทักษะของครู พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี การสื่อสารและการถ่ายทอด การเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดี รวมทั้งความกระตือรือร้นในการบริหารจัดการ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ และประเมินผลที่เหมาะสมกับสถานการณ์ให้ได้มากที่สุดเพื่อ

ปฏิบัติหน้าที่ครู ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้นักเรียนโดยก้าวข้ามข้อจำกัดเรื่องสถานที่และอุปสรรคต่างๆ

3) ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site)

(3.1) ผู้บริหารศึกษาควรประเมินสถานการณ์รูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ การเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) คำนี้ถึง ความปลอดภัยของผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษาอยู่ในพื้นที่เสี่ยงการบริหารจัดการทั่วไป การเตรียมความพร้อม การเปิด-ปิดสถานศึกษา บุคลากรควรมีความรู้ความเข้าใจเตรียมให้พร้อมปรับตัว สร้างความคุ้นเคยในสถานการณ์ปัจจุบัน ลดความเสี่ยงลดจำนวนนักเรียนให้น้อยลง

(3.2) ผู้บริหารควรเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) การสลับชั้นเรียนมาเรียนของนักเรียน แบบสลับวันคู่ วันคี่ การเรียนในห้องเรียนผสมการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ครูและนักเรียนลดการเผชิญหน้า เพื่อลดนักเรียนอยู่รวมกันจำนวนมาก มีความเสี่ยงสูงลดความเสี่ยงสูงให้น้อยลง

(3.3) ผู้บริหารต้องปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาด COVID-19 ลดความเสี่ยงผู้เรียนเว้นระยะห่างระหว่างผู้เรียน จัดห้องเรียนคำนึงถึง Social distancing 1 ห้องเรียนนักเรียน 25 คน จัดโต๊ะเว้นระยะห่างของโต๊ะภายในห้อง ให้ห่างกันไม่ต่ำกว่า 1 เมตร และเว้นระยะห่างระหว่างหน้ากระดานกับโต๊ะนักเรียนตัวแรกอย่างน้อย 2 เมตร

(3.4) ครูต้องยึดแนวปฏิบัติมาตรการความพร้อม วิธีการตรวจคัดกรองสุขภาพ แนวปฏิบัติของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา แนวปฏิบัติด้านอนามัย แนวปฏิบัติด้านสาธารณสุข ได้แก่ การตรวจวัดอุณหภูมิ สวมใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือ

(3.5) ครูต้องยึดแนวปฏิบัติมาตรการการลดการแออัดผู้เรียน จัดห้องเรียนให้มีอากาศที่ถ่ายเท มีการพัฒนาปรับปรุงห้องเรียนให้อากาศไม่ถ่ายเทได้สะดวก เพิ่มมาตรการลดหรืองดใช้ห้องเรียนที่ติดเครื่องปรับอากาศ หลีกเลี่ยงในพื้นที่ที่ผู้คนจำนวนมากมารวมกัน เช่น ห้องประชุมที่มีคนจำนวนมาก การเข้าแถวหน้าเสาธง

5.2 การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล มีประเด็นสำคัญสามารถนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

5.2.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารยึดหลักแนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์ โดยการประเมินสถานการณ์รูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนแบบปกติ การเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) สอดคล้องกับ พชร ลิ้มรัตนมงคล และ จิรัชฌา วิเชียรปัญญา (2556) ได้ศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเรียนออนไลน์ของผู้เรียนโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี ด้านบทเรียน ด้านผู้สอน และด้านผู้เรียน ส่วนการพัฒนาแนวทางแห่งความสำเร็จของการเรียนออนไลน์ของผู้เรียนอยู่บนพื้นฐาน แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ต่างเวลา และการเรียนรู้ผ่านทางเทคโนโลยีเคลื่อนที่ เช่น มีการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร และการเรียนรู้ที่หลากหลาย การให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนช่วงเวลาใดก็ได้อยู่บนพื้นฐานของการให้ผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือมีการจัดเนื้อหาที่มีความยืดหยุ่นเพื่อทำให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลที่ทันสมัย และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันให้มากที่สุด โดยมีสภาพการใช้อยู่ทุกด้าน สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2563) 1) การจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุด 2) อำนวยความสะดวกให้นักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนได้ ถึงแม้จะไม่ได้ไปโรงเรียนก็ตาม 3) ใช้สิ่งที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การเรียนผ่าน DLTV 4) ตัดสินใจนโยบายต่างๆ บนพื้นฐานของการสำรวจความพร้อมและความต้องการของนักเรียน ครู และโรงเรียน 5) ปรับปฏิทินการศึกษาของไทยให้เอื้อต่อการเรียนเพื่อรู้ของเด็กมากยิ่งขึ้น 6) บุคลากรทางการศึกษา จะได้รับการดูแลและผลกระทบเชิงลบจากการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด อีกทั้งยังสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ สอดคล้องกับ ชรินทร์ ตั้งพานทอง (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออนไลน์เพื่อเสริมการเรียนการสอน พบว่า ปัจจัยด้านคุณภาพของระบบ ด้านคุณภาพสารสนเทศ และด้านคุณภาพการบริการ มีอิทธิพลต่อการใช้งานและความพึงพอใจของผู้ใช้งานบทเรียนออนไลน์เพื่อเสริมการเรียนการสอน

5.2.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้เป็นเพราะในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 จึงมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเปิดภาคเรียนเพื่อชดเชยการสอนตามปกติ ทำให้การถ่ายทอดสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินสถานการณ์

รูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ การเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษาอยู่ในพื้นที่เสี่ยงการบริหารจัดการทั่วไป การเตรียมความพร้อม การเปิด-ปิดสถานศึกษา บุคลากรควรมีความรู้ความเข้าใจเตรียมให้พร้อมปรับตัว สร้างความคุ้นเคยในสถานการณ์ปัจจุบัน ลดความเสี่ยงลดจำนวนนักเรียนให้น้อยลง ผู้บริหารเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) การสลับชั้นเรียนมาเรียนของนักเรียน แบบสลับวันคู่-วันคี่ การเรียนในห้องเรียนผสมการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ครูและนักเรียนลดการเผชิญหน้า เพื่อลดนักเรียนอยู่รวมกันจำนวนมาก มีความเสี่ยงสูง ลดความเสี่ยงสูงให้น้อยลง ผู้บริหารควรปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาด COVID-19 ลดความเสี่ยงผู้เรียนเว้นระยะห่างระหว่างผู้เรียน จัดห้องเรียนคำนึงถึง Social distancing 1 ห้องเรียน นักเรียน 25 คน จัดโต๊ะเว้นระยะห่างของโต๊ะภายในห้อง ให้ห่างกันไม่ต่ำกว่า 1 เมตร และเว้นระยะห่างระหว่างหน้ากระดานกับโต๊ะนักเรียนตัวแรกอย่างน้อย 2 เมตร ครูควรวัดแนวปฏิบัติมาตรการการความพร้อม วิธีการตรวจคัดกรองสุขภาพ แนวปฏิบัติของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา แนวปฏิบัติด้านอนามัย แนวปฏิบัติด้านสาธารณสุข ได้แก่ การตรวจวัดอุณหภูมิ สวมใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือ ครูควรวัดแนวปฏิบัติมาตรการการลดการแออัดของผู้เรียน จัดห้องเรียนให้มีอากาศที่ถ่ายเท มีการพัฒนาปรับปรุงห้องเรียนให้อากาศไม่ถ่ายเทได้สะดวก เพิ่มมาตรการลดหรืองดใช้ห้องเรียนที่ติดเครื่องปรับอากาศ หลีกเลี่ยงในพื้นที่ที่ผู้คนจำนวนมากมารวมกัน เช่น ห้องประชุมที่มีคนจำนวนมาก การเข้าแถวหน้าเสาธง โดยมีสภาพการการป้องกันทุกด้าน สอดคล้องกับที่ บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์ (2562) อธิบายว่า กระบวนการนโยบายสาธารณะ ประกอบด้วย กระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ 1) การก่อตัวนโยบาย (Policy Formation) เกิดจากปัญหาสาธารณะที่ส่งผลกระทบต่อคนเป็นจำนวนมาก คือ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 2) การกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) จากปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมาตรการเร่งด่วนในการป้องกันวิกฤตการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2563 งดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย (สถาบันการศึกษา) โรงเรียน โรงเรียนนานาชาติ และสถาบันกวดวิชา หรือปรับวิธีการเรียนการสอนเป็นทางออนไลน์ ตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2563 เป็นระยะเวลา 14 วัน และให้สถานศึกษาดำเนินการป้องกันโรคตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข อย่างเคร่งครัดเมื่อสถานศึกษากลับมาเปิดสอนตามปกติ 3) การตัดสินใจนโยบาย (Policy Decision) ภายใต้แนวคิด “การเรียนรู้นานาชาติ ” โรงเรียนอาจหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้ รูปแบบการตัดสินใจพิจารณาจากประสิทธิผล (Effectiveness) ความสามารถในการบรรลุเป้าหมาย เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีความปลอดภัยสูงสุด ประสิทธิภาพ (Efficiency) ความสามารถในการผลิตผลผลิต โดยเปรียบเทียบจากต้นทุน โดยการดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นตามบริบทความพร้อมของแต่ละ

โรงเรียน ความพอเพียง (Adequacy) ความสามารถของการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายภายใต้เงื่อนไขของทรัพยากรที่มีอยู่ ซึ่งใช้สิ่งที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ คือ การนำการเรียนรู้อะไกลผ่านดาวเทียมของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่มีอยู่แล้วนำมาใช้โดยให้นักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือนักเรียนที่อาจจะไม่มีความพร้อมในการเรียนออนไลน์ สามารถเรียนผ่าน DLTV ได้

ความเป็นธรรม (Equity) การกระจายตัวของผลการดำเนินการตามนโยบายต่อประชาชนในสังคม การจัดการเรียนการสอนครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม ทั้งนักเรียนที่มีความพร้อมและไม่มีความพร้อมในการเรียนออนไลน์ การตอบสนอง (Responsiveness) การตอบสนองต่อนโยบายโดยจะตัดสินใจบนพื้นฐานของการสำรวจความพร้อมและความต้องการของนักเรียน ครู และโรงเรียน เพื่อการเข้าถึงของนักเรียนทุกกลุ่ม ถึงแม้จะอยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือไม่มีความพร้อมในการเรียนออนไลน์ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียน ครู และโรงเรียน ความเหมาะสม (Appropriateness) การพิจารณาเชิงคุณค่าและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามบริบทความพร้อมของแต่ละโรงเรียน พื้นที่ใดที่ไม่มีการระบาดของเชื้อไวรัสอาจจะสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปกติ แต่ต้องปฏิบัติเว้นระยะห่างตามมาตรการและตามความเหมาะสม

4) การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) โรงเรียน วชิรธรรมสาริต ประกาศปิดโรงเรียนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตามคำสั่งกระทรวง และปฏิบัติตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งโรงเรียน วชิรธรรมสาริต มีความพร้อมทางด้าน ICT สามารถจัดการเรียนออนไลน์โดยใช้ระบบ W.T.PLATFORM สำหรับนักเรียนที่มีความพร้อมในการเรียนออนไลน์ร่วมกับการเรียนผ่าน DLTV หนังสือและใบงานต่างๆ รวมถึงการเข้ามาหาความรู้เพิ่มเติมจากการใช้อินเทอร์เน็ตที่โรงเรียนร่วมด้วย และในกรณีที่สถานการณ์การแพร่ระบาดคลี่คลายลง ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 โรงเรียนสามารถเปิดทำการเรียนการสอนได้แต่ต้องมีมาตรการและแผนรับมือในการป้องกันการแพร่ระบาดของที่อาจจะเกิดขึ้นได้ โดยโรงเรียนวชิรธรรมสาริต จัดการเรียนการสอนรูปแบบผสมผสาน แบบการเข้ามาเรียนที่โรงเรียนผสมกับการเรียนออนไลน์ที่บ้าน

5) การประเมินผลนโยบาย (Policy Evaluation) อยู่ในระยะการทดลองการจัดการเรียนการสอนทางไกลและรูปแบบออนไลน์ เพื่อสำรวจปัญหาข้อจำกัดต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาต่อ ในการจัดการเรียนการสอนที่จะเกิดขึ้น ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 การจัดการการศึกษาโดยมีสภาพการอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับ วิทัศน์ ฝึกเจริญผล; วรกฤต เกื้อนช้าง; สุพรต บุญอ่อน และคณะ และ สมพงษ์ จิตระดับ (2563) กล่าวว่า ในช่วงเวลานี้ทำให้เห็นโอกาสดีของระบบการศึกษาอีกก้าวหนึ่ง เหมือนให้โอกาสเด็กได้รับการศึกษาทางเลือกมากขึ้น แนวความคิดหลายเรื่องที่เคยเสนอมาแล้วเกี่ยวกับการจัดการศึกษาจะได้ถูกนำมาพิจารณาและนำมาใช้ เช่น การเรียนรู้แบบระบบ Home School การเรียนรู้จาก แอปพลิเคชัน โซเชียลมีเดีย ซึ่งเราสามารถออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละกลุ่มได้และอีกเรื่องหนึ่ง เราก็มองมิติครูกว้างขึ้น ขยายไปในเรื่องของครู 3 เสา คือ ครูใน

โรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ต้องเชื่อมโยงและบูรณาการ ทำงานร่วมกัน โดยมีสภาพการป้องกันทุกด้าน สอดคล้องกับ ชลธิชา เพชรานรากร; วรกฤต เกื่อนช้าง และ สุพรต บุญอ่อน (2563) พบว่า การจัดการศึกษาในทุกระดับนั้น การบริหารงานด้านวิชาการนับเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารวิชาการอยู่ที่การสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ การดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้วยเหตุนี้การบริหารงานด้านวิชาการ จึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้นั้น สิ่งสำคัญคือ การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณสมบัติคุณลักษณะเป็นที่เคารพศรัทธา เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นที่ยอมรับของ สังคม และใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารจัดการ อีกอย่างหนึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ต้องมีหน้าที่ด้วยกัน 4 ด้าน ดังนี้ 1) การบริหารจัดการหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และ 4) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการ หลักธรรมที่นำมาประยุกต์ใช้สำหรับภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ หลักทศพิธราชธรรม ภาวะผู้นำเชิงวิชาการตามหลักพุทธธรรมในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักทศพิธราชธรรม 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักทศพิธราชธรรม 3) ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามหลักทศพิธราชธรรม และ 4) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักทศพิธราชธรรม สภาพการการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ สลธิพร เขาวนชัย และอมรรัตน์ สารเดือนแก้ว (2563) เรื่องความร่วมมือในการนำนโยบายการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคเหนือตอนล่าง พบว่า จากการศึกษาความร่วมมือในการนำนโยบายการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า ด้านการสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายการจัดการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่ สามารถวางแผนการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบออนไลน์ได้ โดยมอบหมายให้ครูผู้สอนสำรวจข้อมูล ความพร้อมของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ทั้งด้านวัสดุ อุปกรณ์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต อำนวยความสะดวกด้านสถานที่แก่ครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งยังสนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

5.3 ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การใช้ทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า

1) ด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับที่สูงสุด ดังนี้ ครูต้องตรวจความพร้อมในการรองรับการเรียนการสอนทางทีวีดิจิตอล แอปพลิเคชัน DLTV อุปกรณ์พื้นฐานต่อความต้องการของผู้เรียน

2) ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับที่สอง ครูควรมีการพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือระบบปฏิบัติการรูปแบบต่างๆ ทักษะในการถ่ายทอดความรู้ของครู การจัดการเรียนการสอน แผนการสอน สื่อการสอน และการจัดการห้องเรียนผ่านเครือข่ายออนไลน์ การนำเอาเทคโนโลยีเป็นสื่อ หลักในการถ่ายทอดความรู้ และกระบวนการคิด แทนที่การถ่ายทอด และรับรู้รับฟังข้อมูลแบบต่อหน้านั้น จึงควรจัดเตรียมความพร้อม และทักษะการใช้เทคโนโลยี และโปรแกรมแอปพลิเคชันต่างๆ เป็นอย่างดี สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกระบวนการจัดการสอน

3) ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับที่สาม ผู้บริหารสถานศึกษาควรประเมินสถานการณ์รูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ การเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษาอยู่ในพื้นที่เสี่ยงการบริหารจัดการทั่วไป การเตรียมความพร้อม การเปิด-ปิดสถานศึกษา บุคลากรควรมีความรู้ความเข้าใจเตรียมให้พร้อมปรับตัว สร้างความคุ้นเคยในสถานการณ์ปัจจุบัน ลดความเสี่ยงลดจำนวนนักเรียนให้น้อยลง

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาปัจจัยในการจัดการเรียนการสอนผ่านโทรทัศน์ เพื่อส่งเสริมการบริหารงานวิชาการในการจัดการเรียนการสอน

2) ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบและเพื่อนำมาพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- _____. (2563). การเตรียมความพร้อมของกระทรวงศึกษาธิการ ก่อนเปิดภาคเรียน 1 กรกฎาคม 2563. สืบค้นจาก <http://www.moe.go.th>
- _____. (2563). เรื่อง ให้สถานศึกษาในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ. สืบค้นจาก <http://www.moe.go.th>
- กรุงเทพมหานคร สำนักงานการศึกษา. (2550). การบริหารการวิชาการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษา.
- _____. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2563) (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กทม. จัด 2 แนวทางมาตรการเปิดเทอม “รูปแบบปกติ-สลับวันเรียน”. (มิถุนายน 2563). สืบค้นจาก <http://www.news.thaipbs.or.th>
- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิพย์พับบลิเคชัน.
- อนาลยา หนานสายออ. (2552). การวิจัยเชิงปฏิบัติการมีส่วนร่วม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- กิดานันท์ มลิทอง. (2543). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- โกศล ศรีทอง. (2543). คุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร).
- คัมภีร์ สุดแท้. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. วารสารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 4(2) : 127-136.
- เขียรศรี วิวิธสิริ. (2535). การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ธีระ รุญเจริญ. (2547). สภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ธีระ รุญเจริญ และคณะ. (2545). การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: แอส. ที.เพรส.
- นิลุบล เพ็ญคอน. (2542). การศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเทพศิลา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2555). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริม กรุงเทพฯ.
- _____. (2535). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริม กรุงเทพฯ.
- _____. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม กรุงเทพฯ.
- _____. (2544). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- เพชร ลิ้มรัตนมงคล และ จิรัชฌา วิเชียรปัญญา. (2556). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเรียนออนไลน์ของผู้เรียนโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย. วารสารรังสิตสารสนเทศ, 19(2), 54-63.
- พิสมัย อานัญจวนิชย์. (2541). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระราชนก กระทรวงสาธารณสุข. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภูษิมา ภิญญโสณวัฒน์. (2563). จัดการเรียนการสอนอย่างไรในสถานการณ์โควิด-19 : จากบทเรียนต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทย. สืบค้นจาก <http://www.tdri.or.th>
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2553). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 4). สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- รุจิร ภูสาระ. (2545). การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- เรณู ครุฑไทย. (2542). การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มนวมินทรราชินี วิทยาลัยมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- วิจิตร ศรีสอาน. (2529). การศึกษาทางไกล Distance Education. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช.
- ศิริกุล นามศิริ. (2552). การพัฒนางานวิชาการด้วยหลักการบูรณาการในโรงเรียนขนาดเล็ก: สังกัด กรมสามัญศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์.
- _____. (2557). การบริหารจัดการในห้องเรียน (Classroom Management). กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล เอ็นดูเคชั่น.
- อำภา บุญช่วย. (2537). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (2562). ข้อมูลสถิติบุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุภาภรณ์ พรหมบุตร. (2563). **New normal กับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลง**. สืบค้นจาก <https://dsp.dip.go.th/th/category/2017-11-27-08-04-02/2020-06-29-14-39-49>.
- สุนา พุ่มประพาฬ. (2537). **การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.ค.ศ.
- สุมาลี สังข์ศรี. (2539). **ความคิดเห็นและความคาดหวัง ของนักศึกษาและผลที่ได้รับ**. หลักสูตรการศึกษานอกระบบ โดยระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุรพล อิศรไกรศีล. ศีล. (2563). **ราชบัณฑิตบัญญัติศัพท์ New normal ใช้ทับศัพท์ “นิวนอร์มัล” หรือความปรกติใหม่**. สืบค้นจาก <https://workpointtoday.com/ราชบัณฑิตบัญญัติศัพท์/New-normal/> https://news.thaipbs.or.th/content/292126?fbclid=IwAR1L7vubqp2_1S2Yw66XhEZ9gBSOz4i999C6rn7Dz8cdmNiX0n53fazaWSU
- สุวัฒน์ บันลือ. (2559). **รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด**.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2553). **การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน** (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: อุลลราชธานี.
- Burge, E. J., & Frewin, C. C. (1985). Self-directed learning in distance learning. *Lifelong education for adults. An international handbook*, 260-261.
- Demuyakor, J. (2020). Coronavirus (COVID-19) and Online Learning in Higher Institutions of Education: A Survey of the Perceptions of Ghanaian International Students in China. *Online Journal of Communication and Media Technologies*, 10(3), e202018.
- Forest, J., and Kinser, K. (2002). **Higher Education in the United States: An Encyclopedia**. 2 volumes (831 pages). Santa Barbara, CA: ABC-CLIO.
- Fry, H., Ketteridge, S. and Marshall, S. (2009). **A handbook for Teaching and Learning in Higher Education: Enhancing Academic Practice**. London and New York: Routledge

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Gorton, A. R. (1983). **School Leadership and Administration : Important Concepts, Case Studies, and Simulations**. Dubuque, Iowa: Wm. C. Brown.
- Page, G. T. (1977). **JB Thomas with AR Marshall. International Dictionary of Education**. Nichols Pub. Co. New York: thed.
- Philadelphia:University of Pennsylvania Press. Vick,Jennifer,and Heiberger. (2008). **The Academic Job Search Handbook 4**. [n.p.].

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลวรรณ ศรีสงคราม
อาจารย์ ประจำสาขาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. ดร.ลินญา กุญชรินทร์
อาจารย์ ประจำสาขาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. ดร. วัชรภรณ์ เชื้อนวัง
อาจารย์ ประจำสาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4. ดร.สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์
อาจารย์ ประจำสาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
5. ดร.สุชีรา มีอาษา
ครูโรงเรียนนครนายกวิทยาคม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครนายก เขต 7

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา ฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม โทร. ๐-๒๕๕๙-๔๗๑๓

ที่ อว ๐๖๕๙.๐๒/๒๐๕๕

วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลวรรณ ศรีสงคราม

เนื่องด้วย นางสาวนันทวัน พูลกำลัง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒ โดยมี ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวนันทวัน พูลกำลัง เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา ฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม โทร. ๐-๒๕๔๙-๔๗๑๓

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/ ๖๒๕๕

วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.วัชรภรณ์ เชื้อนวัง

เนื่องด้วย นางสาวนันทวัน พูลกำลัง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒ โดยมี ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวนันทวัน พูลกำลัง เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา ฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม โทร. ๐-๒๕๕๙-๔๗๑๓

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/ ๒๒๙๕

วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ลินัฐภา กุญชรินทร์

เนื่องด้วย นางสาวนันทวัน พูลกำลัง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒ โดยมี ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวนันทวัน พูลกำลัง เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา ฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม โทร. ๐-๒๕๔๙-๔๗๑๓

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๒๐๕๕

วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์

เนื่องด้วย นางสาวนันทวัน พูลกำลัง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒ โดยมี ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวนันทวัน พูลกำลัง เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/ ๑๒๓๑

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สุชีรา มีอาษา

เนื่องด้วย นางสาวนันทวัน พูลกำลัง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒ โดยมี ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวนันทวัน พูลกำลัง เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๒ ๕๔๙ ๔๗๑๓

โทรสาร ๐๒ ๕๗๗ ๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๑๒๓๐

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒

เนื่องด้วย นางสาวนันทวัน พูลกำลัง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒ โดยมี ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวนันทวัน พูลกำลัง นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ประสานงานเพื่อแจ้งกำหนดการเข้าเก็บข้อมูลไปยังสถานศึกษาของท่านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๒ ๕๔๙ ๔๗๑๓

โทรสาร ๐๒ ๕๗๗ ๓๒๐๗

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลงานวิจัย

เรื่อง แนวทางการบริหารวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล

การตอบแบบสอบถามครั้งนี้ เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ความคิดเห็นของท่านมีคุณค่าและความสำคัญต่องานวิจัยเป็นอย่างยิ่ง และข้อมูลในการตอบแบบสอบถามจะเป็นความลับและไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการปฏิบัติงาน ด้วยเหตุนี้จึงขอความกรุณาท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และครบถ้วนทุกข้อ เพื่อเป็นประโยชน์สูงสุดต่องานวิจัยต่อไป

ผู้วิจัย นางสาวนันทวัน พูลกำลัง

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลเกี่ยวข้องกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าคำตอบและเติมคำในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 25 ปี

25-29 ปี

30-34 ปี

35-39 ปี

40-44 ปี

45-49 ปี

50 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์การทำงาน

ต่ำกว่า 5 ปี

5-9 ปี

10-14 ปี

15-29 ปี

20 ปีขึ้นไป

5. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย

คณิตศาสตร์

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ศิลปะ

สุขศึกษาและพลศึกษา

การงานอาชีพ

ภาษาต่างประเทศ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

- 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติของท่านที่ตรงกับความเป็นจริงในปัจจุบันมากที่สุด
ระดับการปฏิบัติของท่านที่ต้องการให้เกิดในอนาคตมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติของท่านที่ตรงกับความเป็นจริงในปัจจุบันมาก
ระดับการปฏิบัติของท่านที่ต้องการให้เกิดในอนาคตมาก
- 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติของท่านที่ตรงกับความเป็นจริงในปัจจุบันปานกลาง
ระดับการปฏิบัติของท่านที่ต้องการให้เกิดในอนาคตปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติของท่านที่ตรงกับความเป็นจริงในปัจจุบันน้อย
ระดับการปฏิบัติของท่านที่ต้องการให้เกิดในอนาคตน้อย
- 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติของท่านที่ตรงกับความเป็นจริงในปัจจุบันน้อยที่สุด
ระดับการปฏิบัติของท่านที่ต้องการให้เกิดในอนาคตน้อยที่สุด

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น									
		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 การสอนในชั้นเรียน (On-Site)											
1	ครูมีการจัดการห้องเรียนให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก										
2	ครูจัดโต๊ะนักเรียนให้มีระยะห่างเหมาะสม										
3	ครูมีการจัดตารางเรียนสลับวันมาเรียนที่เหมาะสม										
4	ครูและนักเรียนสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันการแพร่เชื้อโรค										
5	ครูและนักเรียนล้างมือก่อนและหลังกิจกรรมการเรียนการสอน										
6	เทคนิคการสอนมีความหลากหลาย										
7	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนการสอน										

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น									
		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
8	ครูใช้เทคนิคการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย										
ด้านที่ 2 การสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air)											
9	นักเรียนสามารถเข้าถึงการสอนผ่านโทรทัศน์ได้อย่างสะดวก										
10	อุปกรณ์ในการส่งสัญญาณสามารถจัดการถ่ายทอดได้มีประสิทธิภาพ										
11	การจัดการเรียนการสอนในช่องทางการเรียนรู้ทำได้อย่างราบรื่นไม่ติดขัด										
12	ครูใช้กิจกรรมที่หลากหลายในการสอนผ่านสื่อ										
13	การจัดบรรยากาศในห้องเรียนผ่านโทรทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้										
14	ครูออกแบบการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ โดยมีขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นสอนขั้นสรุป										
15	กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนได้										
16	ครูสอบถามผู้ปกครองเพื่อติดตามการเรียนรู้ผ่านสื่อ										
17	ครูและผู้ปกครองทำข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติของนักเรียนเพื่อการเรียนรู้										
18	โรงเรียนมีช่องทางสำหรับผู้ปกครองในการติดตามการเรียนรู้ของบุตรหลานผ่านสื่อ										
19	โรงเรียนจัดประชุมผู้ปกครองโดยใช้มาตรการป้องกันโควิด 19 เพื่อทำความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ผ่านทางสื่อ										
ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น									

		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านที่ 2 การสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air)											
20	ครูประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนผ่านสื่อเสมอๆ										
21	การประเมินการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความรู้จากการเรียนผ่านสื่อ										
22	นักเรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ทุกที่										
23	บทเรียนแบบออนไลน์สามารถเข้าถึงโดยอุปกรณ์การสื่อสารที่นักเรียนมี										
24	ครูใช้สื่อการเรียนเรียนรู้ที่หลากหลายผ่านช่องทางออนไลน์ ไม่จำกัดแค่การบรรยาย										
25	สื่อการสอนออนไลน์เสริมสร้างทักษะหลากหลาย										
26	ครูอธิบายแนวทางการเรียนออนไลน์แก่นักเรียนอย่างละเอียด										
27	นักเรียนสามารถสนทนาโต้ตอบกับครูได้สะดวกเพื่อติดตามการเรียนรู้										
28	ครูทำการติดตามการเรียนรู้ของนักเรียนทางออนไลน์สม่ำเสมอ										
29	ครูและผู้ปกครองประสานงานกันในการติดตามการเรียนรู้ทางออนไลน์ของนักเรียน										
30	ครูทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีหลากหลาย										

แบบสัมภาษณ์เพื่อทำการวิจัย

เรื่อง แนวทางการบริหารวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล ซึ่งแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การบริหารวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล มีจำนวน 3 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air)

ด้านที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online)

ด้านที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site)

แบบสัมภาษณ์นี้ใช้เป็นข้อมูลเพื่อทำการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลต่อการบริหารงานและการปฏิบัติงานของโรงเรียนของท่านแต่อย่างใด

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ชื่อ.....สกุล.....

ระดับการศึกษา.....

ประสบการณ์การทำงาน.....

ตอนที่ 2 แนวทางการสัมภาษณ์ แนวทางการบริหารวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวนอร์มัล

ด้านที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับด้านการสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air)

ท่านมีแนวทางการครูประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนผ่านสื่อเสมอๆ ด้านการสอน
ผ่านโทรทัศน์ (On-Air) อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

ด้านที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online)

ท่านมีแนวทางครูทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีหลากหลาย
ด้านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online)

.....
.....
.....
.....
.....

ด้านที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site)

ท่านมีแนวทางจัดโต๊ะนักเรียนให้มีระยะห่างเหมาะสม ด้านการสอนในชั้นเรียน (On-Site)

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

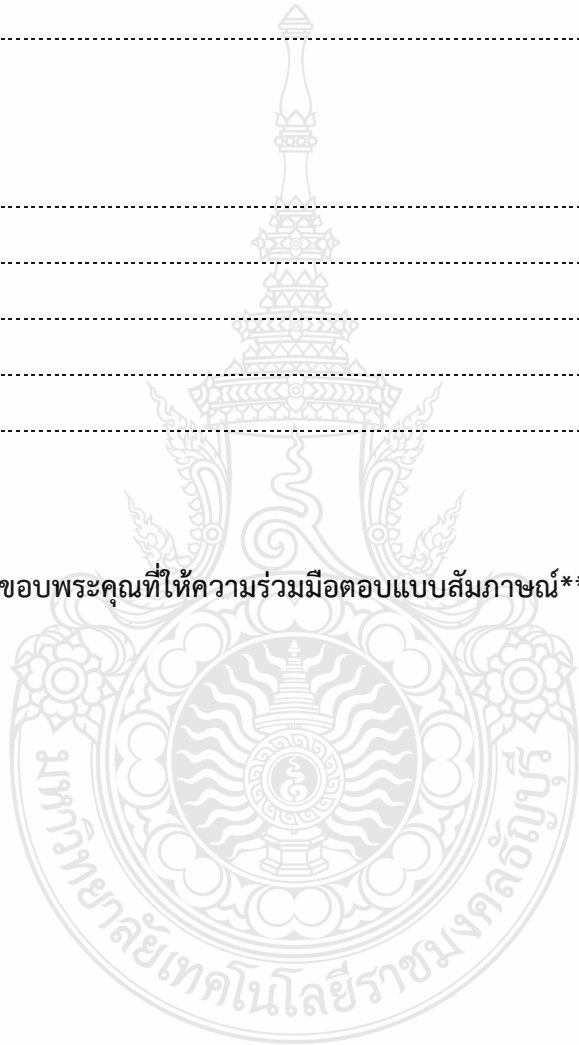
.....

.....

.....

.....

*****ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสัมภาษณ์*****

ภาคผนวก ค

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

เรื่อง การบริหารวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 2 ในยุคนิวอร์มัล

ชุดที่ 1 สำหรับครู

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อมูลทั่วไปของ กับผู้ตอบแบบสอบถาม	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	สรุป
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	อายุ ☐ ต่ำกว่า 25 ปี ☐ 25-29 ปี ☐ 30-34 ปี ☐ 35-39 ปี ☐ 40-44 ปี ☐ 45-49 ปี ☐ 50 ปี ขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	ระดับการศึกษาสูงสุด ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
4	ประสบการณ์การทำงาน ☐ ต่ำกว่า 5 ปี ☐ 5-9 ปี ☐ 10-14 ปี ☐ 15-29 ปี ☐ 20 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อมูลทั่วไปของ กับผู้ตอบแบบสอบถาม	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	สรุป
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
5	ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ☐ ภาษาไทย ☐ คณิตศาสตร์ ☐ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ☐ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ☐ ศิลปะ ☐ สุขศึกษาและพลศึกษา ☐ การงานอาชีพ ☐ ภาษาต่างประเทศ ☐ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
ประกอบด้วย 3 ด้าน

ข้อ	การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริม การจัดการเรียนการสอน	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	สรุป
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
ด้านที่ 1 การสอนในชั้นเรียน (On-Site)									
1	ครูมีการจัดการห้องเรียนให้อากาศ ถ่ายเทได้สะดวก	1	1	1	0	-1	3	0.6	ใช้ได้
2	ครูจัดโต๊ะนักเรียนให้มีระยะห่าง เหมาะสม	0	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
3	ครูมีการจัดตารางเรียนสลับวันมาเรียน ที่เหมาะสม	1	1	1	1	-1	4	0.8	ใช้ได้
4	ครูและนักเรียนสวมใส่อุปกรณ์ป้องกัน การแพร่เชื้อโรค	1	1	1	0	-1	4	0.8	ใช้ได้
5	ครูและนักเรียนล้างมือก่อนและหลัง กิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	0	-1	3	0.6	ใช้ได้
6	เทคนิคการสอนมีความหลากหลาย	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
7	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ ในการเรียนการสอน	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
8	ครูใช้เทคนิคการวัดและประเมินผล อย่างหลากหลาย	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ด้านที่ 2 การสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air)									
9	นักเรียนสามารถเข้าถึงการสอนผ่าน โทรทัศน์ได้อย่างสะดวก	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
10	อุปกรณ์ในการส่งสัญญาณสามารถ จัดการถ่ายทอดได้มีประสิทธิภาพ	1	1	-1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
11	การจัดการเรียนการสอนในช่องทาง การเรียนรู้ทำได้อย่างราบรื่นไม่ติดขัด	1	1	0	1	-1	3	0.6	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริม การจัดการเรียนการสอน	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	สรุป
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
ด้านที่ 2 การสอนผ่านโทรทัศน์ (On-Air)									
12	ครูใช้กิจกรรมที่หลากหลายในการสอน ผ่านสื่อ	0	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
13	การจัดบรรยากาศในห้องเรียนผ่าน โทรทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	1	1	0	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
14	ครูออกแบบการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ โดยมีขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นสอน ชั้นสรุป	1	1	1	0	-1	3	0.6	ใช้ได้
15	กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนได้	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
16	ครูสอบถามผู้ปกครองเพื่อติดตามการ เรียนรู้ผ่านสื่อ	0	1	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
17	ครูและผู้ปกครองทำข้อตกลงร่วมกันใน การปฏิบัติของนักเรียนเพื่อการเรียนรู้	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
18	โรงเรียนมีช่องทางสำหรับผู้ปกครองใน การติดตามการเรียนรู้ของบุตรหลาน ผ่านสื่อ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19	โรงเรียนจัดประชุมผู้ปกครองโดยใช้ มาตรการป้องกันโควิด 19 เพื่อทำความ เข้าใจในการจัดการเรียนรู้ผ่านทางสื่อ	1	1	1	1	-1	4	0.8	ใช้ได้
20	ครูประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน หลังจากที่ได้เรียนผ่านสื่อเสมอๆ	0	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
21	การประเมินการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ นักเรียนได้แสดงความรู้จากการเรียน ผ่านสื่อ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริม การจัดการเรียนการสอน	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	สรุป
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
ด้านที่ 3 การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online)									
12	ครูใช้กิจกรรมที่หลากหลายในการสอน ผ่านสื่อ	0	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
22	นักเรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ทุกที่	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
23	บทเรียนแบบออนไลน์สามารถเข้าถึง โดยอุปกรณ์การสื่อสารที่นักเรียนมี	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
24	ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผ่านช่องทางออนไลน์ ไม่จำกัดแค่การ บรรยาย	0	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
25	สื่อการสอนออนไลน์เสริมสร้างทักษะ หลากหลาย	1	1	1	1	-1	4	0.8	ใช้ได้
26	ครูอธิบายแนวทางการเรียนออนไลน์แก่นักเรียนอย่างละเอียด	0	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
27	นักเรียนสามารถสนทนาโต้ตอบกับครู ได้สะดวกเพื่อติดตามการเรียนรู้	1	1	0	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
28	ครูทำการติดตามการเรียนรู้ของ นักเรียนทางออนไลน์สม่ำเสมอ	0	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
29	ครูและผู้ปกครองประสานงานกันในการ ติดตามการเรียนรู้ทางออนไลน์ของ นักเรียน	1	1	1	1	-1	4	0.8	ใช้ได้
30	ครูทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของนักเรียนด้วยวิธีหลากหลาย	1	1	1	0	-1	3	0.6	ใช้ได้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวนันทวัน พูลกำลัง
วัน เดือน ปีเกิด	5 มีนาคม 2527
ที่อยู่	5/12 หมู่ 3 ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12120
การศึกษา	
พ.ศ. 2549	ปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย-อุตสาหกรรมฯ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
พ.ศ. 2556	ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
พ.ศ. 2562	ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2554-2559	ครู โรงเรียนเซนต์โยเซฟเมืองเอก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน หมู่บ้านเมืองเอก 71/001 12130 ตำบลหลักหก อำเภอเมืองปทุมธานี ปทุมธานี 12000
พ.ศ. 2559-2563	ครู วิทยฐานะ ระดับปฏิบัติการ โรงเรียนสายน้ำผึ้ง ในพระอุปถัมภ์ฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 186 ถนนสุขุมวิท 22 เขตคลองเตย แขวงคลองเตย จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10100
โทรศัพท์	089-9800149
อีเมล	nantawan.p@mail.rmutt.ac.th